BIRUINȚA ROMÂNEASCĂ

—— Ion HALMAGHI ——

este biruința întregului popor român, care face revoluții nu după capriciul modei și al aventurilor, ci în momentele cruciale ale vieții sale istorice.

Biruința românească , de azi, este biruința unei revoluții totale, ca expresie a unor sentimente naționale în toată plenitudinea lor, în toată puritatea și profunzimea lor. Poporul întreg s'a ridicat, ca o realitate vie, indestructibilă, pentru a-și restabili propria sa identitate națională și creștină, prin confruntarea cu puterile întunecate ale unui regim politic care era străin de sufletul românesc. In această ridicare tumultuoasă, poporul a venit ca purtător al unor legăminte sfinte de credință, al unor măreții ale trecutului care obliga, și acest popor vehicula prin memoria inimii identitatea omului român, identitatea sa națională precum și năzuințele întocmirii unei lumi plină de armonii și cugete curate, ale unui neam cu virtuți de omenie și de creații în care se reflectă armoniile încântătoare ale unui paradis ceresc, adus în veacul istoriei.

Luna Decembrie a fost aleasă de poporul român pentru răfuiala sa cu răul veacului acestuia, căci Decembrie este luna socotelilor, cum spunea odată, poetul Ion Barbu. Românii s'au ridicat năprasnic să înfrunte și să răstoarne tirania comunistă. Nu au făcut comploturi, nu au pregătit lovituri de stat, și nu au avut arme și tunuri, nici măcar coase, ca în vremurile de demult; ci au venit cu vrerea lor și cu piepturile deschise, gata să moară și , prin asta, să dea expresie adevăratelor lor sentimente și să înscrie, pe răbojul istoriei, prezența lor în istorie. Au dat jertfe mari, cu râuri de sânge, dar și-au recâștigat libertatea; au doborît tirania și înstrăinarea unui regim comunist, oribil și inuman.

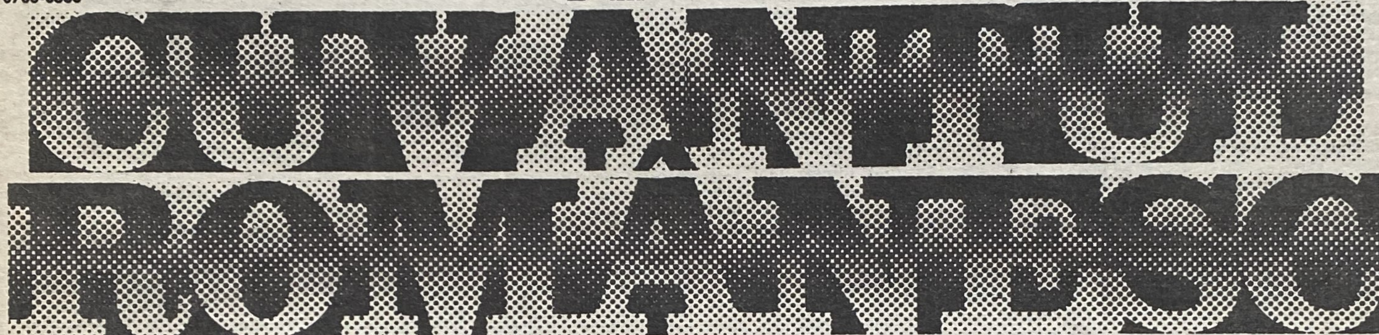
Bucuria de azi, bucuria pe care o trăiește poporul român este expresia unor stări sufletești, pe care le-a generat puterea spirituală a închegării naționale, a identității naționale, care nu a putut fi destrămată de tiranie și de forțele întunericului. Este bucuria restabilirii ordinei românești, a ordinei morale creștine, a unei comunități naționale, restabilirea libertății naționale.

Revoluția națională care a avut loc în România, în ultimele zile ale anului 1989, are semnificații adânci pentru toți acei care vor căuta să iscodească tainele istoriei. Prin această revoluție, poporul român va apare ca un fenomen deosebit, și teoriile istoriografilor vor trebui să fie revizuite, ca să aibă posibilitatea de a pricepe misterul unei existențe naționale. Asta, pe de o parte, iar pe de altă parte, înseși caracterele specifice ale neamului românesc vor apărea în imagini și structuri noi, îngăduind tuturor să iasă din falsitățile și confuzia, care au fost create și răspândite prin ignoranță sau rea credință.

Biruința românească este biruința omenie și a purității țăranului român, care a rezistat tuturor invaziilor străine, dintre care cea mai vrăjmașe a fost a comunismului. Structura sedentarismului ancestral și al credinței sale creștine, împreună cu o conștiință a comunității etnice veșnic trează, au fost elementele fundamentale ale viziunii românești despre lume. Prin ele s'a biruit în revoluția națională de azi. Continuare în pag.4

ISSN
0705-8365

Pretul unui abonamet anual
25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 15 Nr. 165 -IANUARIE 1990- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

PE MUCHIE DE ANI ISTORICI

Eugen BÂRSAN

S'a mai dus un an, scurgându-se în veșnicie. O măsură de timp corespunzătoare unei părți din viața noastră cu care nu ne mai întâlnim. Dar ce s'a întâmplat pe plan politic în 1989 nu se poate uita fiindcă e ferment de schimbare a cursului istoriei.

Anul 1989 a rupt zăgazul pactului nefast Yalta - din 1945 - care a livrat Rusiei Sovietice popoarele din Răsăritul Europei, care a creat Cortina de fier și care a devenit fundament de sclavaj inimaginabil, de ucideri și de munți de suferință.

Ruperea pe neașteptate a zăgazului Yalta precum și ce a mai survenit in 1989 in Imperiul Sovietic este o minune a cerului care deschide pentru Răsăritul Europei un început de reversibilitate istorică.

Revoluția bolșevică din 1917 este cel mai îngrozitor capitol istoric văzut în secole, capitol care a culminat cu victoria politică comunistă dela Yalta. Numai privind adânc la tot ce este legat de acea revoluție și de Yalta, ne putem da în chip real seama ce înseamnă minunea adusă de 1989 cu revoluțiile de eliminare a oligarhiilor, a comunismului și a influenței sovietice din țările captive.

Sub presiunea generată de demonstrațiile maselor populare, oligarhia din Polonia a căzut, oligarhul Kadar din Ungaria a căzut, oligarhul Honecker din Germania de Răsărit a căzut, Zidul Berlinului a căzut, Jivkov al Bulgariei a căzut, Jakes al Cehoslovaciei a căzut, în sfârșit, a căzut și cel mai teribil dintre oligarhii comuniști, Ceaușescu al României.

Extraordinarul eveniment a avut loc în ziua de 22 Decembrie 1989. O zi care, cu siguranță, va fi proclamată ca sărbătoare națională românească, alături de 24 Ianuarie 1859, 10 Mai 1877 și 1 Decembrie 1918. Ea însemnând, în primul rând, eliminarea îngrozitorului regim roșu comunisto-ceaușist, care a terorizat și a asuprit poporul până la ultima lui limită de sufocare.

Această zi, secundată și de eliminarea fizică a lui Ceaușescu care a avut loc la 25 Decembrie 1989, a fost cel mai frumos cadou de Crăciun pe care poporul român l-a putut avea vreodată în istoria lui. Un eveniment de dimensiune cerească se împreună, prin coincidență, cu unul de gigantă dimensiune națională. Din nefericire, într'un cadru și o atmosferă de luptă, de gloanțe, de Continuare în pag.3

CUVÂNTUL REDACȚIEI

MASACRELE DIN ROMÂNIA

Masacrele din România dezvăluie, în fața lumii întregi adevărata față a comunismului, și lasă în istorie cea mai completă și irefutabilă documentare a viziunii marxiste, a idealurilor, practicilor și principiilor morale de care a fost călăuzit comunismul. Nici un tribunal din lume nu mai poate reabilita concepția de guvernare anti-umană a unui regim comunist.

Pământul țării românești a fost scăldat în sânge mai grozav decât pe vremea invaziilor hunice. S'a Continuare în pag.4

editorial

LA CĂDEREA TIRANULUI

A căzut tiranul țării românești. A căzut sub loviturile cumplite ale unui popor pe care l-a biciuit, l-a batjocorit, l-a umilit prin impostura și prin însăși prezența lui patologică în viața și istoria românească. Tiranul cu nume civil de Nicolae Ceaușescu, nu avea în natura lui nimic din elementele care aparțin caracterelor psihologice și morale ale țăranului român, așa cum l-a cunoscut istoria. Ceaușescu a fost o rămășiță a celor mai declasate interferențe biologice în structura organică, fiziologică, a somatismului național.

Ca intelectual și pregătire morală a fost, nu un marginal sau un codaș oarecare, ci o împerechere satanică de perversiune și neomenie. Nu se poate găsi în acțiunile, în prezența și în manifestările lui nimic din caracterele unui suflet uman.

Este greu de spus din ce întunecimi ale istoriei a apărut pe ecranul contemporaneității, această formă sălbatică, primitivă și inumană de viață, chiar în sânul unui popor care s'a distins prin aristocrația omeniei sale, acea virtute unică, moștenită din împerecherea Dacilor cu Romanii.

Ceaușescu va rămâne una din marile enigme ale istoriei, după cum vor rămâne și cei ce l-au înconjurat, sfătuit, ajutat și promovat în pozițiile de putere politică. Adevărata lui valoare, adică propria lui nulitate politică, intelectuală și morală, a ieșit la suprafață în prima clipă în care poporul român a ridicat glasul și și-a deschis pieptul gata de luptă, chiar atunci când tiranul omorîse deja mii de oameni nevinovați, la Timișoara, și era încă pe tronul puterii sale.

Poporul român s'a ridicat să-l înfrunte și nu a mai ținut seamă de forța militară de care dispunea tiranul cumplit. Se ajunsese la limitele suferințelor, ale opresiunii și ale patologiei mintale ale unui țiran nedorit și străin de orice valoare a spiritului național.

Până la întâlnirea cu poporul, din 21 Decembrie, tiranul se credea invincibil și indispensabil, în tulburarea lui mintală. Nici în acel moment de răscruce al istoriei, nu a avut nici o sclipire de luciditate, de judecată omenească, să nu mai vorbim de sentimente morale, față de popor. Poza lui, arătată la televiziunea românească, ni-l prezintă pe năucul, care nu înțelegea ce dorește poporul, când striga: "Jos Ceaușescu", "Jos criminalul", adică atunci când i se spunea pe nume, direct și, deci, i se cerea imperios îndepărtarea.

O analiză pătrunzătoare, portretistică, pe care o va întreprinde un psiholog sau psihiatru de bună calitate, va putea surprinde necunoscutul diabolicului și tiranul de care a scăpat poporul român.

Căderea tiranului a avut loc după 24 de ani de guvernare personală, de tragedii nesfârșite, de desfigurare a tot ceea ce era specific și tradițional românesc: biserică, școală, obiceiuri, cultură, artă, istorie, principii morale, drepturi individuale și naționale, omenie, ordine și morminte; după 24 de ani de guvernare dictatorială, personală, a lui Ceaușescu, împiedicând realizarea aspirațiilor naționale ale unui popor care nu l-a dorit, nu l-a ales, nu l-a revendicat, ca al său, niciodată.

Si în cele mai primitive forme de viață socială, ca triburile de altădată, șeful de trib se identifică cu nevoile și aspirațiile comunității și respectă tradițiile prin care se încheagă unitatea socială. Tiranul din România, adus prin forță la putere, nu a avut absolut nimic comun cu poporul român, era străin de sufletul neamului, nu înțelegea valoarea aspirațiilor naționale; el a fost un instrument al răului, al celei mai satanice forme de întocmire socială, omenească, de conviețuire a oamenilor.

Tiranul a căzut, țara este liberă, poporul își va reface propria sa ordine și își va împlini misiunea în istorie, după legile nescrise ale puterilor spirituale care i-au fost încredințate de Dumnezeu.

Să mulțumim lui Dumnezeu pentru eliberarea, din stăpânirea tiranului, a țării întregi și a poporului român, care s'a împlinit cu jertfe nenumărate și credință vajnică a tuturor celor curați la inimă și voitori de bine.

George BĂLAȘU

1990: ANUL SFINTELOR SPERANȚE

—Pr. Dr. Petre POPESCU—

Evenimentele internaționale se precipită. Sunt ca o avalanșă. Ele nu mai pot fi oprite sau îndiguite de nimeni.

Un sistem de teroare, de înfometare, de constrângeri, de umilință, de violență și de abuzuri se prăbușește și este învins de scânteia divină din om, de flacăra libertății din inima lui și de setea de adevăr și de dreptate.

Viața spirituală trăită în clandestinătate decenii de-a rândul în imperiul întunericului, face erupție către cer. Se cere să fie trăită în viața publică și în viața privată și să transpire în toate manifestările de activitate umană.

In spațiul întunericului, lumea este sătulă până la saturație, de minciună, de ipocrizie, de imoralitate, de viață dublă. Lumea din spațiul întunericului este înfometată nu numai de pâine, de carne, de fructe și de lapte. Ea are o teribilă foame de adevăr, de libertate, de omenie, de cinste, de dreptate și de viață simplă, limpede ca și cristalul, trăită în albia valorilor evanghelice.

In spațiul întunericului s'a format o societate a minciunei, a-urei, a imoralității, a despoților, a turnătorilor... O societate falsă, lipsită de esență și de robustețe. Ea s'a menținut numai prin teroare. Această societate se sparge în bucăți și devine pe zi ce trece cea mai mare rușine a istoriei, în așa măsură că și cei care au profitat de ea o abandonează, o neagă și vor să-i schimbe și numele.

Schimbările au început în Rusia Sovietică, se continuă în Polonia, Ungaria, Bulgaria, Germania, Cehoslovacia, incendiază țară după țară, ajung în România la un maximum de intensitate. Transformările sunt ireversibile. Dorința sacră de schimbare, în care să domnească omenia și dragostea, este de natură divină. Ea se înscrie în planul mare al istoriei condus de Dumnezeu.

Aceste răsturnări profunde n'au venit fără pregătire. Ele au dospit în suflete decenii de-a rândul, ele au fost pregătite prin rugăciune, prin viață închinată lui Dumnezeu, cu nădejde reîmprospătată zi de zi în vremuri mai bune și mai drepte, cu credință de granit în Tatăl Ceresc, cu lacrimi, cu suferință, cu umilință și cu milioane de jertfe nevinovate ce împodobesc epitrahilul mucenicesc al acestei omeniri.

In imperiul întunericului este doliu general. Nu există familie să nu fi dat o jertfă pe altarul patriei, să nu fi avut pe cineva care a murit, care a fost chinuit, sau torturat până la ultima suflare și nu există familie fără să nu fi oftat adânc, în neputința de a reacționa sau de a spune ceva.

La marginea suferinței și a jertfelor acumulate decenii întregi, a venit Dumnezeu întru întâmpinarea omului și a însuflat duh dumnezeiesc, puteri să "calce peste șerpi și peste scorpii și curajul să ceară cu hotărîre libertate, omenie, respect față de sfânta noțiune de om.

Deceniul care începe și care conduce omenirea la sfârșitul celui de al doilea mileniu, poate să devină deceniul marilor speranțe, deceniul adâncilor prefaceri, deceniul întoarcerii la Biserică, deceniul încreștinării în duh, într'un cuvânt DECENIUL LUI DUMNEZEU, deceniul înainte mergător al celui de al treilea mileniu.

Inainte de a ne fixa misiunea noastră, a celor din exil, mă gândesc la colaboraționiști, la turnători, la afaceriștii de tot felul, mă gândesc cu groază chiar la episcopia și parohiile paralele.

In noua atmosferă de libertate, toate aceste unelte de care s'a servit regimul de teroare, cad, nu-și mai au sens, sunt aruncate în oceanul rușinii și al necuviințelor. Din libertate, episcopia și parohiile paralele, n'au ridicat nici cel mai mic protest contra acelora care de peste patru decenii ne omoară frații și surorile, ne torturează neamul și ne ucid prin înfometare copiii din fașă. Au tăcut. N'au trăit o clipă drama neamului românesc. Pentru această tăcere culpabilă, pentru această insensibilitate, conștiința românească le va face cea mai severă judecată.

Noi, cei ce am trăit în sfântă așteptare, bătuți de toate vânturile și arătați cu degetul de aceste figuri sinistre, pentrucă am iubit biserica și neamul românesc, ce facem noi?

In volbura acestor evenimente, ni se pune cea mai grea și cea mai directă întrebare: ce facem noi?

Intrebuințând limbajul profetic al Sf. Ioan spun: "Gătiți calea Domnului, vrednice faceți cărările Lui". "Copiii mei, vă scriu aceasta, să nu mai păcătuiți". "Viețuiți în așa fel ca fiecare să-și pregătească și să-și păstreze în sfințenie ființa sufletească și fizică, în aria dragostei de Dumnezeu, de Biserică și de om"!

Să ne întâlnim cu toții la Biserică, să facem efort să învățăm să credem în Dumnezeu și în valorile evanghelice. Să învățăm să ne iubim, să ne respectăm ca oameni și să ne trăim viața în lumina adevărului. Să învățăm să fim buni în vorbe și în fapte.

O apropiere cât mai mare de Dumnezeu și de Biserică și o îmbunătățire cât mai reală a condiției noastre sufletești și a staturei noastre morale, ne vor îndreptăți să stăm în comuniune cu ai noștri și să participăm în duhul nou ce bate pe fața pământului, la rezidirea omenirii după voia și valorile date de Dumnezeu.

Altfel vom muri în rușine și vom sfârși zilele în întuneric.

Dumnezeu să fie cu noi și să ne ajute să trăim la înălțimea prefacerilor de azi, fără violență, fără ură și fără răzbunare, în duhul dragostei de Dumnezeu și om.

Cei de acasă și cei de aici ne vor oameni noi, oamenii lui Dumnezeu.

CĂTRE REDACȚIE

*RAPID CITY, U.S.A. - La sfârșit și început de an, un amestec de deziluzii și speranțe mă face să vă scriu... în primul rând de mulțumire pentru Cuvântul Românesc, ce mi-a fost prieten drag dela sosirea din Traiskirchen în 1982 și sper să-mi rămână în continuare mulți ani. In momentele grele sau în clipe fericite am găsit în ziarul Dvs. un fel de îndreptar spiritual românesc, ce m'a ajutat să nu-mi pierd identitatea, să-mi păstrez echilibrul și să rămân un om întreg. In lumea "nouă", străin printre străini, moștenirea spirituală românească adusă în minte și suflet a fost mereu întregită și îmbogățită prin idei și puncte de vedere din Cuvântul Românesc.

Făcând parte dintr'o generație născută în război și crescută în cumpliții ani de după, învățând istorie după Roler la școală, am avut totuși norocul de a trăi într'o familie în care respectul pentru tot ce era românesc era sfânt. Născut refugiat din Ardeal, am ajuns refugiat din nou, de data aceasta din proprie voință, însă cu fața și sufletul îndreptate mereu spre țară.

Am trăit drama cumplită a tuturor nefericirilor aduse de regimul comunist, tribunalul poporului, Aiudul, Canalul, Gherla și reeducărilor din Aiud 63-64. Toate epurările și reformele, naționalizare și colectivizare, revoluțiile științifice și industriale, tot ce a dus România la starea de azi, am văzut o lume prăbușindu-se în jur.

Si totuși, în această dezintegrare a unui sistem de valori a unui neam, mulți au rămas în picioare, înfruntând anchetele securității, purtând în suflete drama neamului și flacăra vie a speranței în țară sau în lume.

In tot acest timp ziarul Dvs. a fost lumină vie în întunericul și disperarea din jur. La ora marilor speranțe, "La Mulți Ani" "Cuvânt Românesc" îți doresc să apari la anul la București și să sărbătorim evenimentul împreună. Cu prietenie,

Horia POPA

*BUCURESTI, ROMANIA - ...Ceea ce s'a petrecut în decurs de câteva zile aici este de neînchipuit. Evenimentele au decurs într'un asemenea mod încât aproape toți am fost surprinși. Schimbările sunt imediate și profunde, astfel că nu știu despre ce să vă scriu mai întâi.

Poate că e bine să știți că suntem întregi și teferi după ce întreg Bucureștiul a fost un front și ne-am aflat, mulți dintre noi, în linia întâi. Nici nu știm ce să facem mai întâi: să ne bucurăm de libertatea ce și-a deschis porțile pentru noi sau să ne întristăm de zecile de mii de eroi ce și-au dat viața pentru țară? In mare parte eroii noștri au fost adolescenți și copii care au pierit cu mâinile goale, fără ca ucigașii lor să le dea vreo șansă. Masacrul din Timișoara, despre care știți, a făcut să explodeze Bucureștiul, unde se aflau majoritatea forțelor de securitate fanatice ale criminalului. Luptele din București au fost de un eroism de nedescris. Aici au venit tineri din toată țara să apere revoluția.

Am participat la luptele dela C.C. din 22 și 23, la radio în zilele următoare și vrând-nevrând la cele din cimitirul Ghencea, lângă care este blocul nostru. Din cimitir a fost atacat Ministerul Apărării Naționale pe partea stângă și unitățile militare din partea dreaptă de pe Blvd. Ghencea până pe Antiaeriană. Luptele au cunoscut o intensitate extraordinară în primele zile dela 6 p.m. până dimineața la 7.30; rafalele de automat n'au încetat o clipă. Se trăgea din blocuri asupra armatei cu arme speciale cu dispozitive de ochire pe timp de noapte, etc. și noi toți ne rugam să reziste armata. Si a rezistat. Nu doar atât, ci a pornit la contra-ofensivă, deși avea armament inferior pentru luptele de stradă, chiar era inferioară ca număr. Sosirea la București în cursul zilelor următoare a unui mare număr de tancuri și blindate a întors însă situația...

...Despre sărbători, ce să mai vorbim? Dumnezeu a vrut ca Antichristul să piară în ziua în care s'a născut Hristos. Dumnezeu a vrut să piară criminalul care avea o putere de neînchipuit. Si așa a fost!

...M'am gândit să trimit niște poezii pe care m'am simțit dator să le scriu, pentru toți eroii noștri. Jertfele lor ne obligă pe toți și aș vrea să le aduc măcar astfel un mic omagiu atâtor tineri de 16-17 ani, miilor de tineri, zecilor de mii ce au murit pentru noi...

Dan STARCU

ACUM, ROMÂNIA

George BĂLTEAN

Polonia și Ungaria au avansat puternic pe drumul reformelor, liberalizării și apropierii de Vest, în RDG, arogantul conducător comunist, Erich Honecker, prieten al lui Ceaușescu, a fost înlăturat dela conducere și trimis la pensie. La fel s'a întâmplat și cu ceilalalți prieteni ai lui Ceaușescu, intransigenții comuniști : Teodor Jivcov din Bulgaria și Milos Jakes din Cehoslovacia. Doar în RSR se menținea drumul dezastrului țării și distrugerii poporului.

In RDG evenimentele s'au succedat cu o repeziciune uluitoare, retrograzii conducători comuniști au fost înlăturați, iar granițele dintre RDG și Republica Federală Germania au fost deschise. Emigrarea populației din RDG spre RFG (deci dintr'o parte în alta a Germaniei), ca și demonstrațiile tot mai puternice, au impus schimbările rapide și radicale din RDG. Forța poporului a devenit manifestă atunci când poporul și-a dat seama de ea, și când au dispărut frica și denunțurile. In rândul demonstranților s'au găsit și conducători comuniști, oameni clarvăzători, ca de exemplu, Modrow, care acum este șef al guvernului RDG, sau ca temutul Mișa Wolf, care vreme îndelungată a condus securitatea RDG. Demonstranții au scandat "Wir sind das Volk!" (Noi suntem poporul). Aceasta ne aduce aminte că noi știm de multă vreme că "patria este poporul și nu tagma jefuitorilor" (Bălcescu, 1848).

S'a mai scandat în RDG și "Stazi raus!" (Afară cu securitatea din țară) iar securitatea s'a uitat și nu a îndrăznit să miște un deget. Honecker a declarat cu puțin timp înaintea înlăturării sale că Zidul Berlinului va dăinui încă 100 de ani. Iată însă că după doar câteva săptămâni zidul a fost spart în locurile de trecere dintr'o parte în alta a Germaniei.

In Bulgaria, denumită și cea de a "16 -a republică sovietică", poporul și-a schimbat singur soarta; Jivkov a fost înlăturat. La fel și în Cehoslovacia.

In ce privește România, se punea întrebarea: este capabil Ceaușescu și cei ce îl înconjoară să înțeleagă evenimentele internaționale și să tragă învățăminte din ele? Toate statele care înconjoară România, deci, inclusiv, Uniunea Sovietică, au pășit pe calea reformelor și liberalizării. Ceaușescu și cei din jurul lui continuau însă distrugerea țării prin comunism. Nimic nu mai putea însă justifica, nici măcar idealul comunismului, menținerea pe această cale.

Astăzi nici în România, ca și în întreaga lume nu mai există nici un om normal care să nu vadă scufundarea corabiei comuniste și cu ea scufundarea tuturor comuniștilor intransigenți.

Ceaușescu și cei ce l-au înconjurat au fost izolați cu totul în Europa și inclusiv, în blocul (dacă mai poate exista un "bloc") de Est. Existența la mii de kilometri a unei clici comuniste conducătoare în China roșie, ca și existența lui Fidel Castro în Cuba, ajunsese o foarte slabă mângâiere morală (de altă natură nici nu putea fi) pentru menținerea tiraniei dela București. Suportul comunismului și al lui Ceaușescu a fost constituit însă de aparatul perfect de supraveghere, represiune și distrugeri din țară.

Conștiința forței poporului, ca și convingerea tuturor de incapacitatea lui Ceausescu de a se menține la putere în continuare bazat doar pe ajutorul securității, au fost condițiile de bază în care a început revoluția națională în România.

Exemplul forței mișcărilor de masă ale populației din țările vecine a constituit de asemenea un imbold la acțiune, care nu mai putea fi oprit.

Ințelept era ca Ceaușescu și membrii conducerii comuniste înșiși să înceapă reformele și liberalizarea vieții economice și politice din țară. Ei trebuiau să înțeleagă că tirania comunisto-ceaușistă nu mai avea nici un viitor și că nimeni nu îi mai sprijinea. Dar ei nu au înțeles acest lucru.

Cei doi tirani ai României care n'au înțeles schimbările din Europa de Est au plătit cu viața, iar pentru ceilalți, judecata se apropie!

PE MUCHIE DE ANI ISTORICI

Urmare din pag. 1

moarte, de exuberanță victorioasă și de plângere și jale. Astfel pentru Români Crăciunul 1989 n'a putut fi nimic altceva decât stare sufletească de echilibru între bucurie și tragic. Tragicul legat de zecile de mii de Români căzuți - în mare parte măcelăriți - în lupta de eliberare. Fără îndoială că de aici înainte, Crăciunurile din România vor aduce mereu aminte de acești martiri.

Martirajul de care vorbim este înfapt sângele care a dus la biruința dezrobirii. Dar aceeași moarte și același sânge a mai dus și la altceva. La o reabilitare a prestigiului românesc, care peste hotare ajunsese a fi scăzut până aproape de limita sa de ne-existență. Când era vorba să pui un accent pe noțiunea de Român, te găseai în adevărată încurcătură. Disprețul față de România a fost legat de faptul că, ea n'ar fi arătat capabilitatea vecinilor de a demonstra în contra regimului despotic care a despuiat-o și îngenunchiat-o în toate privințele. Nimenea nu mai credea că România ar fi și ea capabilă de așa ceva.

Intr'o asemenea stare de neacțiune și scepticism, asemenea unui trăznet din cer senin, începe la Timișoara în ziua de 17 Decembrie revoluția de eliberare. Si eroismul timișorean a fost în efect atât de puternic încât trezește și îndeamnă la luptă întreaga conștiință românească. Intr'un chip cu totul spontan, țara dovedește că are încă conștiință. Dela Timișoara și Arad, Cluj și Sibiu, lupta e preluată de capitala țării, unde se dă bătălia decisivă care duce la victoria eliberării la 22 Decembrie 1989.

Astfel anul 1989 a demonstrat că, atunci când lipsește focul ucigător, ieșit din turelele unei mase de tancuri sovietice, nimic altceva nu poate sta în calea armăturei forței morale din ființa unui popor satelizat și oprimat care-și reclamă dreptul la libertatea unei vieți proprii. Factorul de rupere al zăgazului Yalta și al comunismului oligarhic, este această forță morală. In cazul României se părea că "tancul" Ceaușescu ar fi egal în putere cu tancurile rusești care de astă dată n'au apărut. Dar când forța morală a neamului a erupt din prizonieratul în care a fost ținută de securitatea ceaușistă, nu i-a putut sta nimic în cale. A luat lupta în piept pe drumul de eroism și de martiraj. O luptă care a dus la prăbușirea regimului comunisto-ceaușist. Si cu asta, țara și-a împlinit un vis.

Cel mai geniu, cel mai bun, cel mai "cel"... s'a dus. Dar să nu se uite că de dusul lui rămâne legată o întrebare, care trebue să fie subiect de majoră anchetă națională: cum o țară ca România a putut fi pusă și ținută la punct timp de 24 de ani de un monstru ca Ceaușescu? E vorba de o întrebare care nu se referă la Ruși, ci la partea slabă românească.

In prezent aproape pretutindeni copleșește părerea că România s'ar fi eliberat de acum de comunism. Este cazul să privim situația cu rezerva cuvenită. Revoluția care a avut loc a ajuns, în fapt, doar la victoria deschiderii unui drum de restructurare a țării pe fundament de libertate. Această restructurare va putea începe numai după alegerile libere programate a avea loc în Aprilie 1990. Până atunci va fi un provizorat condus, ca ironie a sorții, în principal de comuniști.

Dar în pofida acestui fapt, ca încheiere, ne oprim cu gândul în chip deosebit, la ce credem că-i esențial. Ce-a câștigat, fundamental, revoluția, este ireversibil.

Salutăm această victorie în adâncul ființei noastre și ca semn de suprem omagiu, îngenunchiem pentru zecile de mii de morți care și-au dat viața în lupta crucială de eliberare a țării de comunism.

Eugen BÂRSAN

ÎI ÎNDEPLINIM ULTIMA DORINȚĂ

După fugă, arestare, judecare și condamnare Ceaușescu este întrebat:

--Care îți este ultima dorință?

--Am o scrisoare pe birou--a răspuns condamnatul la moarte--prin care mulțumesc prietenilor. Vă rog s'o faceți cunoscută tovarășilor.

Noi îi îndeplinim dorința, publicându-i ultima epistolă:

"Dragi tovarăși:

Vă reamintesc ce v'am spus la Congresul al XIV-lea:

Am muncit împreună pentru succesul partidului care "...nu poate renunța la responsabilitatea sa revoluționară, nu poate să-și predea misiunea sa istorică altor forțe politice."

Eu, personal, am făcut vizite de lucru, am dat sfaturi cum să se producă mai mult din mai puțin, și m'am fotografiat în piețele bucureștene cu capetele de varză și șefii dela alimentară; dar trebue să mulțumesc și altora pentru succesul alegerilor:

Mai întâi tovarășei de sub-mine în postul de vice-președinte, Academiciana consoartă care mi-a asigurat voturile științifice;

Organizațiilor democratice, care mi-au trimis rezultatul voturilor încă înainte de alegere!

Tin să subliniez că pentru economisirea energiei electrice telegramele au fost expediate cu căruța

Mulțumesc de asemenea fotografilor care m'au retușat din față, din profil, sau din picioare arătând cu degetul.

Subliniez în același timp, obiectivitatea cu care mass-media informează publicul. In locul întâmplărilor banale: dărâmarea zidului dela Berlin, alegerile din Polonia, manifestațiile dela Praga, Sofia, auto-dizolvarea partidului comunist din Ungaria, etc. ziarele noastre au comentat problemele vitale ale neamului:

"Un pas hotărîtor pe calea independenței: Alegerile parlamentare din Namibia" (R.L., 8.11.89)

Același compliment grănicerilor care n'au lăsat decât pe diplomați să intre în țară, precum și urechilor dela telefoane: când auzeau Germania, Cehoslovacia, etc. tăiau conversația.

Din partea mea și a partidului aduc mare mulțumire unor Mitropoliți și Episcopi în frunte cu Prea Ascultătorul Teoctist.. Ei au aprobat și aplaudat tot ce-am dărâmat!

Fără suportul moral al Tovarăsului Teoctist, nu am fi putut supune, atât de ușor, un popor atât de credincios.

Dar cea mai mare datorie pentru succesul realegerii o avem față de securitate.

Ei au arestat, radiat și demonstrat cu mitraliera ce 'nseamnă "libertatea" bazată pe înregistrarea mașinilor de scris.

Dragi tovarăși,

Să ne întâlnim cu toți sănătoși la al XV-lea Congres.

Nicolae Ceaușescu."

Stroe MOLDOVANU

TIMIȘOARA

S'A SFÂRŞIT "NOAPTEA CEA MAI LUNGĂ"

—Zahu PANĂ—

Dacă pentru întreaga planetă solstiţiul de iarnă nu reprezintă decât o dată calendaristică de când ziua începe să crească, pentru Români - anul acesta- ea are o dublă semnificaţie. Cea mai importantă este sfârşitul nopţii ceauşiste, atât prin întunericul în care trăiau Românii lipsiţi de lumină şi căldură, cât, mai ales, prin sfârşitul celei mai întunecate epoci din istoria modernă a României, denumită cu cel mai grosolan cinism de scribii curţii ceauşiste "Epoca Anilor Lumină".

Asemenea eroului din basmul popular românesc care râdea cu un ochi iar cu celălalt plângea, nici noi nu ne putem bucura pe deplin de acest eveniment. Lacrimile Românilor din ţară şi ale noastre de aici, sunt vărsate pentru martirii căzuţi la Timişoara şi în restul ţării, în lupta neegală cu forţele securităţii, dar mai ales pentru copiii ucişi de noul Irod, care în preajma zilei Naşterii Mântuitorului, a ordonat cu sânge rece să fie ucişi copii nevinovaţi.

Bucuria alungării tiranului este umbrită de înmormântarea acelor copii care n'au apucat să mai cânte un nou colind.

Salutăm curajul şi abnegaţia tuturor acelora care au ştiut să-şi impună voinţa lor unanimă de a înlătura cea mai nefastă dictatură comunistă, salutăm poporul român care în clipe grele n'a uitat moştenirea vitejească a străbunilor şi salutăm Armata Română care a refuzat să tragă în manifestanţi, s'a alăturat lor şi a dus împreună lupta pentru libertate. Cinste lor!

Stim că odată cu izgonirea celui mai mare despot suprastalinist nu se vor sfârşi toate neajunsurile, dar credem în maturitatea şi dureroasa experienţă prin care a trecut neamul românesc, credem în capacitatea lui de a-şi alege singur calea spre libertate şi democraţie. Exilul românesc este alături de toţi luptătorii români pentru libertate, dar cuvântul hotărîtor este al celor din ţară, al întregului popor care a suferit, a răbdat, a luptat şi a biruit. Lor le urăm din toată inima ca Anul Nou să vină cu libertate totală şi să aducă armonie în ţara chinuită de cincizeci de ani de toate dictaturile, dela cea regală la cea comunistă, începute cu vărsări de sânge şi sfârşite cu vărsări de sânge.

Strânsă în teascul celei mai inumane terori dirijate de un paranoic instalat prin spiritul de servilism şi ticăloşie al unor comunişti răsăriţi ca buruienile otrăvitoare în România, opoziţia română nu s'a putut organiza nici ca Polonezii, conduşi de o puternică biserică catolică, nici ca Ungurii, lăsaţi quasi-liberi de remuşcările lui Kadar. Românii n'au avut nici situaţia Cehoslovaciei care avea intacte cadrele "Primăverii dela Praga" din 1968, nici supuşenia totală faţă de Ruşi ca Bulgaria.

In România stăpânea - cu sprijinul total al Occidentului - un individ incult dar plin de viclenie cu adânci apucături de criminal sadic.

Minţind cu neruşinare un Occident întreg, care se complăcea în comoditatea acceptării gogoşilor ceauşiste, regimul comunist dela Bucureşti a profitat de condamnabila "naivitate" a Vestului, care a închis ochii la toate abuzurile din ţară, făcute de regim.

Patologica înclinare spre subversivitate şi terorism - alimentată de filmele poliţiste apusene pe care le savura cu plăcere, aceasta fiindu-i singura sursă de cultură- l-a făcut pe Ceauşescu să penduleze între extrema teroristă, gen Kadafi şi molateca politică pacifistă pieptănată la ONU.

Refulat din copilărie, când desculţ, privea prin ulucile gardului cum se ridica pavilionul la şcoală, s'a visat comandant de străjeri, de unde a copiat uniforme pentru pionierii care trebuiau să-l întâmpine cu flori, fie la congresul partidului, fie la parăzi, fie la gospodăria colectivă cu vaci fruntaşe în producţie.

Fără să fi satisfăcut stagiul militar a ajuns general şi comandant suprem al armatei.

Dela monarhi a luat sceptrul şi numai teama de ceilalţi comunişti l-a făcut să nu se încoroneze împărat ca Jean Bedel Bokasa. A ţinut cu tot dinadinsul să se plimbe în caleaşca Reginei Angliei şi Majestatea Sa a stat cu el în caleaşcă, fără să treacă prin anchetele securităţii sau reeducarea dela Piteşti.

A primit şi a fost primit de împăraţi şi regi, de preşedinţi de state, fără ca nimeni să se întrebe cum o duce poporul român sub conducerea lui. Toată lumea a ştiut de farsa congresului din Noembrie, dar nimeni n'a ridicat o voce pentru demascarea farsei. Neamestec în treburile interne! ...Si această corectitudine de "neamestec în treburile interne" l-a făcut să ucidă cu o ferocitate neîntâlnită, mii de oameni în Timişoara. Dacă nu erau Românii să-i huiduiască în Piaţa Palatului, nici o voce nu l-ar fi contrazis că "fasciştii" şi "teroriştii" împuşcaţi la Timişoara nu împliniseră nici 10 ani. Acum toţi se spală pe mâini, când Românii s'au sculat şi strigând un puternic "Ajunge", au năvălit ca pe vremuri, la Mărăşeşti şi Oituz.

România este singura ţară unde comunismul a venit prin invitaţia la Palat şi poporul l-a înlăturat cu jertfe de sânge şi aceasta nu trebue să se uite. Este trista soartă a Românilor să lupte şi în Est şi în Vest şi la ei acasă...

După înlăturarea lui Ceauşescu, regele a declarat că este gata să se reîntoarcă pe tron iar politicienii din Occident îşi ajustează fracurile de miniştri...

MASACRELE DIN ROMÂNIA

Urmare din pag. 1

tras cu gloanţe în poporul care cerea libertate, şi care era neînarmat; nu avea decât pieptul deschis, gata să-şi dea viaţa pentru libertate şi viitorul unei independenţe naţionale şi moartea venea dela teroriştii comunişti pregătiţi cu grijă şi pricepere adusă de străinii de ţară şi de popor; străinii de suflet şi inimă românească.

Ce crimă a făcut poporul român care a ieşit în cetate să-şi ceară drepturile pe care le avea de demult, şi le-a moştenit de aceia care s'au jertfit pentru păstrarea fiinţei naţionale, româneşti? Ce a legitimat împuşcarea miilor de Români, în oraşele din cuprinsul ţării, din partea "reprezentanţilor" partidului comunist, cei mai destonici şi cei mai sălbatici? Absolut nimic. Poporul nu face crime, popoarele se afirmă în istorie, cu creaţiile lor şi cu viziunile lor. Popoarele sunt moştenitoare ale unor legăminte de realizări şi de împliniri de idealuri morale şi naţionale.

Poporul român voia să-şi împlinească propriile sale idealuri şi să ducă mai departe moştenirea spirituală a trecutului său. Pentru asta a plătit scump, cu vieţile celor ce nu s'au înfricat de năvălirea teroriştilor, de cruzimea şi de sălbăticia lor.

Revoluţia care a avut loc în România a fost care a înfrânt terorismul comunist şi a eliberat ţara de năpasta şi crimele lor cele mai oribile din istoria poporului român. In aceste clipe de revoltă naţională, Românii au dat dovadă de unitate de cuget, de simţire şi de voinţă de fier.

Au ieşit la luptă, cu toţii, copii, bărbaţi, femei, tineri, muncitori, ţărani şi studenţi din universităţi, uniţi prin conştiinţa naţională, care a fost germenul dinamismului revoluţionar al poporului.

Până de curând, străinătatea se întreba cu oarecare nedumerire de ce poporul român nu îşi cere drepturile lui. Fireşte, această străinătate nu avea să ştie că o astfel de întrebare este absurdă şi indecentă. Astăzi, după spectacolul extraordinar al întâmplărilor din România, poate această străinătate a învăţat o adevărată şi groaznică lecţie a istoriei, şi a înţeles ceva, măcar, din virtuţile româneşti, în orice caz, revoluţia românească a aşezat poporul român şi ţara într'o lumină nouă, prin care în final se vor evita falsificările grosolane de până acum, în legătură cu realitatea românească.

Se vorbeşte încă, curent, despre o lipsă de opoziţie românească, ca şi cum teroriştii comunişti au tras cu gloanţe şi au omorît vântul şi ciorile. Mulţimile de pe străzi au fost opoziţie şi rezistenţă?

Nu au văzut aceşti comentatori "nevinovaţi" pe ecranele de televiziune o straşnică opoziţie?

Pe ce lume trăiesc, de unde au venit în sfera evenimentelor de acum, dacă nu au auzit niciodată de opoziţia românească? Nu au auzit, în ultimii 45 de ani despre întemniţările din România şi despre uciderile pe stradă, prin sate şi munţi; nu au auzit, aceşti nevinovaţi intelectuali despre refugiaţii români, în tot cuprinsul lumii libere? Aceasta nu era opoziţie? Nu au auzit, de fapt, pentrucă ei se complăceau în comoditatea unei intelectualităţi de circumstanţă, nu erau curioşi să cunoască adevărata faţă a realităţii. Se vede treaba că nici masacrele înfiorătoare din România nu i-au impresionat prea mult, dacă încă vorbesc, cu uşurinţă şi indecenţă despre inexistenţa unei opoziţii româneşti.

Masacrele din România sunt cutremurătoare şi sperăm că lumea se va reculege, în intimitatea ei, şi va citi istoria după noimele ei, nu după cioburile de informaţii gazetăreşti.

Azi, România este ţară liberă şi poporul român îşi va chivernisi după propria lui lege viaţa din veacul acesta

BIRUINŢA ROMÂNEASCĂ

Urmare din pag.1

Noi cei din lumea liberă, care ne-am păstrat increderea în virtuţile morale şi în geniul creator al neamului româneasc, ne bucurăm împreună cu toţi acei care nu s'au ruşinat de originea lor şi mai ales, nu s'au asociat cu invazia comunistă, păstrându-şi nealterat cugetul lor.

Urăm AN NOU FERICIT poporului român şi tururor celor ce, în afara graniţelor ţării au afirmat cu demnitate valorile româneşti.

Ion HALMAG

ANUL 1990 A ADUS ELIBERAREA ROMÂNIEI

—Ion PANTAZI—

Noul an, 1990, a adus sfârșitul grelelor noastre suferințe și începutul unor zori mai luminoase. Dictatura dementă care conducea România de un sfert de secol s'a sfârșit. Ultimul bastion stalinist din Europa s'a prăbușit ca un castel de cărți de joc.

Se împlinesc anul acesta 50 de ani de când Uniunea Sovietică ne-a încălcat pământul Tării răpindu-ne Basarabia, Bucovina și Tinutul Herța. Jumătate de secol de suferințe și umilințe pentru un popor care nu a atacat niciodată pe nimeni, dar și-a apărat în decursul secolelor cu îndârjire "sărăcia, nevoile și neamul".

Europa uită astăzi că Românii și Polonezii, apărându-se pe ei, au apărat întregul continent de năvălirile barbare dela Est, și Sud-Est. Marii năvălitori, chiar dacă în rare ocazii au reușit să treacă de noi, și-au înjumătățit forțele care nu au putut ajunge mai departe de Viena. Aceasta-i explicația progresului și civilizației de care se bucură astăzi Europa occidentală.

Pe spinarea noastră și a Polonezilor, marile imperii dela Apus și Răsărit, au făcut tot felul de târguri, oferindu-ne ca pradă, unii altora, de câteva ori în istorie.

In timpul ultimului război mondial, marile democrații occidentale, pentru a-și atrage de partea lor popoarele din Răsărit, au elaborat "Charta Atlanticului" care cuprindea între altele, două semnificative paragrafe: "Autodeterminarea" și "Alegeri Libere", pentru toate popoarele lumii. Acestea au constituit momeala, pentru un nou târg rușinos, care s'a făcut la Yalta și s'a confirmat la Helsinki. De "Charta Atlanticului" nu a mai vorbit nimeni, în schimb, pentru "binele omenirii" s'au hotărît sferele de influență, care urmau să consfințească "o pace durabilă".

Târgul americano-sovietic s'a dovedit repede falimentar, perfidia forțelor oculte izbindu-se de și mai marea perfidie a comunismului. Nu mai exista soluție și-atunci s'a inventat "războiul rece" și "destinderea" care, succedându-se reciproc nu au făcut în realitate decât să inducă în eroare întreaga lume și în același timp să favorizeze avantajoase interese economice.

Niciodată în decursul istoriei, forțele oculte nu au prosperat mai mult decât în această ultimă jumătate de secol și niciodată popoarele din Răsăritul Europei nu au fost mai rău îngenunchiate. Dar aceste rușinoase târguri s'au făcut sub semnul "luptei pentru pace", în care nimeni nu credea. A fost jumătatea de secol a cămătarilor, care de comun acord s'au ascuns sub lozinci "umanitare", pentru a da speranțe celor vânduți.

A intervenit însă neprevăzutul: reacția sovietică la catastrofa economică ce îi pândea. Uniunea Sovietică a încercat o ultimă lovitură de teatru, care se numește astăzi "glasnost" și "perestroika". Cuvântul "libertate", fluturat cu prudență de către Gorbaciov a ridicat popoarele pe baricade. Restructurarea economică plănuită s'a transformat brusc într'o restructurare politică. Toate popoarele obidite s'au răsculat cerându-și la început drepturi, apoi independența. Schimbarea sistemului economic plănuit nu s'a realizat, în schimb redeșteptarea politică a devenit o realitate vie.

In întreaga Uniune Sovietică nomenclatura și sistemul comunist, au pierdut controlul asupra robilor, pe care i-au subjugat timp de 70 de ani.

Toate țările din Răsăritul Europei s'au desprins și se desprind, rând pe rând, de sub autoritatea Moscovei. Polonia, Ungaria, Germania de Răsărit, Cehoslovacia, Bulgaria și România.

In România dictatorul dement Ceaușescu și-a apărat cu îndârjire sceptrul și privilegiile. A fost normal să fie așa deoarece situația geografică, interesele Uniunii Sovietice, duritatea neînchipuită a sistemului polițienesc, situația deplorabilă în care se găsea poporul român, care a trebuit să îndure foametea, frigul și distrugerea totală morală și materială, nu-i permiteau să ia o atitudine fermă. Poporul român a așteptat momentul favorabil declanșării furtunii. El a venit prin panica în care au intrat deja cei ce-l susțineau pe Ceaușescu și care voiau să se degajeze de responsabilitate, printr'un "nou Brașov", care de data aceasta a fost la Timișoara și a aprins focul în întreaga țară.

In acest timp, Occidentul se complace în indiferență iar Gorbaciov declară sus și tare că el nu se amestecă în afacerile interne din țările satelite.

Dacă într'adevăr lozincile sovietice de "glasnost" și "perestroika" sunt adevărate, de ce Gorbaciov nu a intervenit forțând conducerea comunistă dela București să facă reforme? Gorbaciov nu trebue să uite că la București nu Românii și-au ales conducerea, ci Sovieticii au impus-o cu forța armată și tot ei au consolidat-o prin consilierii lor tirmiși de către KGB în număr impresionant.

Gorbaciov nu trebue să uite că în România consilierii sovietici, care conduceau țara, au instaurat cea mai cruntă teroare, arestând și ucigând pe rând intelectualitatea, țărănimea și tineretul.

Gorbaciov nu trebue să uite că în România Sovieticii au înființat cele mai mari și mai îngrozitoare închisori și lagăre de muncă, unde au fost uciși sute de mii de oameni, iar cei lăsați în libertate nu au avut decât dreptul de a munci până la totala epuizare în frig și în foamete.

Gorbaciov nu trebue să uite că poporului român i s'a șters până și istoria, la început prin minciunile impuse de către Sovietici, apoi prin distrugerea monumentelor istorice, bisericilor și mânăstirilor, orașelor și chiar satelor. In România nu a mai rămas piatră pe piatră și nici om nedistrus fizic și moral.

Gorbaciov afirmă că nu se amestecă în "afacerile interne" ale altor țări, dar uită amestecul predecesorilor săi și nu s'a sfiit să ia și astăzi ultima bucățică de pâine dela gura Românilor.

Dacă într'adevăr Gorbaciov voia să dea un conținut noțiunilor de "glasnost" și "perestroika", apoi trebuia să se amestece acolo unde Sovieticii au impus situația existentă astăzi și tot ei aveau obligația de a o schimba.

Dar Occidentul, nu se amestecă nici el? Nu se simte responsabil prin complicitate la situația existentă? Nu Occidentul a oferit Uniunii Sovietice "Sferele de influență"? Nu Occidentul a recunoscut alegerile falsificate din România, nu tot el mai târziu a creat "Personalitatea" lui Ceaușescu, pe care l-a lăudat, l-a plimbat în calești regale și imperiale și l-a făcut membru al tuturor universităților din Occident? Nu Occidentul a creat "mitul eroului", care a condus până mai ieri România?

Ne ajunge perfidia, atât a "forțelor oculte", cât și a comunismului cu "fața umană". Marii dregători ai lumii trebue să știe că deși situația s'a schimbat în România, încă în cursul acestui an, ei rămân răspunzătorii în fața istoriei pentru complicitatea din trecut și pentru expectativa pe care o manifestă astăzi.

Spre deosebire de celelalte țări europene, care s'au eliberat sau sunt în curs de eliberare, situația României este cu totul aparte. Nici unul din aceste popoare nu a fost atât de oprimat și nici unul din aceste popoare nu au avut nenorocirea de a fi conduse de un dement, care nu s'a dat în lături de a deschide focul în plin asupra celui mai nenorocit popor european.

Ambele supraputeri afirmă cu tărie că reformele sunt absolut necesare însă trebuesc înfăptuite fără vărsări de sânge. Acest lucru a fost imposibil în România fără intervenția energică a celor două supraputeri. Dar între afirmațiile lor și pasivitatea pe care o demonstrează, nu există nici un fel de contingență.

Au luat Uniunea Sovietică și întreg Occidentul măcar elementara măsură de a nu mai cumpăra din România nici un bob de grâu? Nici pomeneală, Uniunea Sovietică exploatează, și astăzi la sânge economia românească, iar piețele occidentale sunt pline de produsele alimentare românești.

Si totuși, România s'a eliberat în cursul acestui an fără umanitatea de care se face atâta caz în Occident, care nu a intervenit de urgență pentru a fi evitată cea mai mare vărsare de sânge cunoscută în ultimul timp. Si această vărsare de sânge o suportă tot cel ce a fost și este cel mai nenorocit popor din întreaga Europă.

Din păcate această schimbare ce are loc în România, nu va fi o eliberare adevărată, atât de mult așteptată, ci doar răsturnarea dementului și a familiei sale. Alți comuniști, prefăcuți peste noapte în comuniști cu "fața umană" au preluat conducerea spre satisfacția lui Gorbaciov și indiferența Occidentului.

ELIBERAREA ȚARII NOASTRE S'A ÎMPLINIT

LUMINA MISTICĂ

—Tudor GHENEA—

Intrăm în anul 1990 sub puterile binefăcătoare ale unei lumini mistice, din care ne împărtășim odată cu bucuriile simple ale Sfintei Nașteri a lui Iisus Hristos. Cerul își revarsă grația sa peste viețile noastre și mintea noastră cuprinde înțelesuri, care i s'au refuzat până acum. Mutațiile geopolitice, cu caracter de cataclisme, care au năpădit țările din Răsăritul Europei, ne amintesc adevăruri pe care nu le pricepem decât în momentele de răscruce ale istoriei. Ceea ce ne-am străduit noi să făurim, să clădim în istorie, mânați de frumusețea morală a unor idealuri înălțătoare, se împlinește prin grația cerului și deci cu o rânduială de armonii pe care noi nu le puteam închipui.

Azi înțelegem mai bine decât altădată că istoria este o facere a lui Dumnezeu și noi suntem numai unelte ale puterilor spirituale. Astăzi, descifrăm în însăilările întâmplărilor istorice, care se apropie și de țara noastră de origine, vrerea puterilor binelui, voia lui Dumnezeu, de a face întocmiri noi pentru viața celor ce au trăit în iobăgia necredinței și a unor legi de viață care erau străine de sufletul, de cugetul și de aspirațiile lor. Si, nu peste multă vreme, se vor abate vânturile înnoirilor și peste țara din Carpați. Așa vedem prin luminile mistice din ceasul de acum. Așa văd toți acei ce au crezut, au sperat și s'au înfiorat de dorințele cele mai curate, în pelerinajul lor prin lumea liberă, departe de năpastele din țară. Acei, ce nu au încetat niciodată să se roage, pentru ajutor în necaz și amărăciune, și pentru împlinirea unor dorințe curate.

Sângele martirilor din țară, al celor ce și-au dat viața pentru biruința binelui și a credinței a dat roade bune și va spăla durerile și chinurile pe care le-au îndurat cei mulți; așa, cum vedeam în alte țări din jurul Carpaților, s'a întâmplat și în România. Răbdători, nu am ispitit misterele istoriei, nu ne-am grăbit să scormonim cu părerile noastre șubrede, fragile și limitate iluzii și utopii, căci nu sunt folositoare. Vremea se împlinește, după alte socoteli, decât acelea ale rațiunii noastre.

La începutul acestui an nou, să ne bucurăm de vederile pe care ni le aduce lumina mistică a credinței noastre, și astfel, vom rămâne încredințați că nu vom greși, nici nu vom păcătui.

Intrând în anul cel nou, al unor împliniri de idealuri, al unor socoteli ale istoriei, care depășesc noastre, nastre, pornim cu Plugușorul tradițiilor românești și creștine, pe la casele tuturor celor ce au fost prezenți și cu conștiința trează în marea încleștare de a lupta pentru demnitatea unui popor, a unui neam, și pentru armonia unor viziuni și creații inegalabile, care purtau spiritul aristocratic al spiritualității tracice și al concepției despre ordine adusă de legiunile romane ale lui Traian, pe pământul Daciei.

Eliberarea țării noastre de origine, s'a împlinit, o întâmpinăm cu inimile deschise și cu bucuriile sufletești care se revarsă peste noi din luminile mistice ale cerului, ca o taină pe care o cunosc numai acei ce au credință și sunt îndrumați de tăriile ei. Bucuriile noastre sunt și ale neamului mioritic și, într'o îngemănare negrăită, ne strângem unii lângă alții să ne rugăm cu mulțumire și slăvire lui Dumnezeu dela care ne vine lumina mistică de azi, ca să ne ridice sufletele la înălțimile cunoașterii celei adevărate ale rostului existenței noastre pe pământ.

La începutul acestui an de eliberare națională, veniți cu toții la bucuria luminilor celor bune, ca să ne spunem, unul altuia, un adevărat și bun AN NOU FERICIT!

LOZINCI DIN TIMPUL REVOLUȚIEI

Ceaușescu, Anul Nou
Il va face în cavou

La al cinșpelea congres,
Patru ani dela deces...

NICI UN COMPROMIS

——— Mihaela MOISIN ———

S'a repetat în câteva rânduri de către diferiţi politicieni sau reprezentanţi ai presei canadiene şi americane că "România a făcut istorie într'o săptămână!" Sună frumos, deşi săraca Românie care a dat dovezi de vitejie într'o săptămână avea deja o foarte sângeroasă istorie de 2.000 de ani. Este adevărat însă, că într'o săptămână, lumea ignorantă americană şi canadiană a primit o lecţie despre România, a aflat că România este în Europa, că are capitala la Bucureşti, iar nu la Budapesta, şi că nu este reprezentată numai de Nadia, de Dracula şi de vampiri, ci de un popor brav. Este la fel de adevărat însă, că evenimentele din România au acoperit prima pagină a tuturor ziarelor americane şi canadiene şi s'a bucurat de cea mai mare atenţie a staţiilor de radio şi televiziune, mai bine de o săptămână.

Dar cu ce preţ! Cu preţul sângelui vărsat de studenţi şi muncitori, de tineri şi bătrâni, copii şi adulţi. Intr'adevăr, dictatura ceauşistă a fost răsturnată - aproape de necrezut - în numai câteva zile. Auzisem de scânteia aprinsă în Timişoara şi cu toţii nu speram decât să se transforme într'o revoluţie naţională, să cuprindă toată ţara. Stiam cu toţii însă că România putea deveni o nouă "Piaţa Tiananmen", un masacru, o înăbuşire în sânge, lege marţială, condamnări la moarte, apoi o revenire la ordine sub o dictatură şi mai crâncenă. Am anticipat cu toţii că lanţurile se vor rupe cu vărsare de sânge, cunoscând perfecţiunea aparatului opresiv al securităţii, fiind conştienţi că, deşi departe de România fiecare avem familii, rude, prieteni acolo, care puteau să-şi piardă viaţa. Si este meritul lor, al rudelor noastre mai apropiate sau mai îndepărtate că au ridicat ţara şi neamul românesc deasupra de Tiananmen, că prin curajul şi sacrificiile lor s'au eliberat de cel mai tiran regim din lume. Pentru ceea ce au făcut, le datorăm tot respectul şi cinstea, ne plecăm în faţa celor vii, iar pentru cei morţi aprindem lumânări.

Cred că fiecare dintre noi, cei departe de ţară, ne-am simţit vinovaţi că nu am putut fi alături de eroii noştri, deşi am manifestat pe străzi, peste tot în lume, în semn de suport pentru cei curajoşi şi de condamnare a forţelor securităţii, criminale.

Participarea la renaşterea ţării, ce a început odată cu naşterea Domnului, este de lungă durată şi posibilă pentru fiecare dintre noi. Acum, când toată lumea vorbeşte despre libertatea României, acum este momentul să ne aducem cu toţi aportul, la realizarea adevăratei libertăţi. Căci, deocamdată, s'a făcut doar primul pas dintr'o serie de transformări necesare, treptate. Guvernul provizoriu dela Bucureşti este de factură dominant comunistă. Iar Românii noştri de acasă nu se pot mulţumi cu o bătălie pe jumătate câştigată, căci ei nu au dorit să obţină doar căldură şi mâncare. Studenţii şi muncitorii români nu vor nici perestroică, nici glasnost. Ei au plătit cu vieţi scumpe, nu pentru a scăpa de dictatura ceauşistă, ci pentru a distruge întregul sistem comunist. In condiţiile transformărilor ce au loc în România, diferite de cele ale tuturor celorlalte ţări din Europa de Est, nu se poate accepta nici un compromis. Nici un compromis cu sistemul comunist, cu partidul comunist, sau cu termenul de comunism.

Crimele continue din închisorile comuniste despre care generaţia de după război de abia acum va afla - Piteştiul, cu sistemele de reeducare, Aiudul, Canalul, spitalele psihiatrice, închisorile şi sistemele automatizate de tortură din zilele noastre despre care populaţia României nu are măcar cunoştinţă, sistemele de eliminare a celor ce se opuneau regimului comunist prin iradiere, distrugerea bisericii, precum şi a slujitorilor ei, care au devenit doar unelte de propagare a comunismului în ţară şi în afara ei, genocidul aplicat unui popor lipsit de orice mijloc de apărare, toate acestea strigă pentru distrugerea chiar a noţiunii de comunism în orice formă.

Pentru cele pe care le cunosc şi pentru fapte pe care de acum le vor cunoaşte, când se va scrie adevărata istorie însângerată a României, Românii nu au dreptul să cedeze nici unui compromis, căci nu este posibilă nici o împăcare cu cel ce ţi-a ucis neamul, cel ce ţi-a îndoliat sufletul.

S'au anunţat alegeri libere pentru Aprilie 1990. Buna intenţie a guvernului temporar dela Bucureşti se vede imediat, prin acordarea a numai cinci zile pentru înregistrarea partidelor ce doresc să ia parte la alegeri. Cum poţi să regrupezi, să revitalizezi partidele istorice care au fost în hibernare de peste 40 de ani, dela instaurarea regimului comunist? Cum poţi să găseşti în câteva zile un conducător, un sediu şi să poţi avea şi o platformă electorală? Si, totuşi, orice este posibil. Au demonstrat-o tinerii eroi români prin răsturnarea dictarurii ceauşiste atunci, şi au demonstrat din nou acum, prin înregistrarea în timp record a cinci partide legale.

Suntem sceptici în ce priveşte corectitudinea desfăşurării alegerilor şi mai ales numărătoarea voturilor, căci lupul îşi schimbă părul, dar năravul...ba!

Credem însă că acum este momentul ca cei ce nu am putut lua parte activă la prima treaptă a eliberării ţării noastre, să ne aducem aportul, fiecare după puteri.

In acest sens, credem că noi cei din afara ţării ne-am putea aduna ca un monolit şi apela la fraţii români din România prin toate formele posibile - presă, radio, televiziune - spre a-i influenţa într'o judecată şi hotărîre corectă în privinţa acordării votului lor partidului ce va fi cel mai sincer şi apropiat de necesităţile spirituale şi economice ale neamului nostru.

Pentru aceasta, trebue ca noi, cei din afara ţării să ne dăm adeziunea unui manifest unic iar acesta să ajungă în ţară înainte de a avea loc alegerile.

De asemenea, ar fi bine ca primele alegeri libere din România să fie supravegheate de reprezentanţi ai O.N.U.

Un alt aport pe care l-am putea avea, ar fi, reluând o parte dintr'un apel început de Mircea Manea, dar nerealizat prin trecerea lui la cele veşnice, ca să se formeze centre de votare pentru Românii din afara României la ambasadele ţărilor respective, unde toţi să votăm în bloc pentru partidul considerat de noi cel potrivit să ia în mână destinele ţării, azi.

Cu aceste idei şi dorinţe la început de an, felicităm pe cei bravi şi le spunem "Cu Dumnezeu înainte", şi le dorim tăria de a nu accepta nici un compromis!

Mesajul Cuvântului Românesc transmis de Televiziunea română în ziua de 2 Ianuarie 1990

Ziarul CUVÂNTUL ROMÂNESC

Salută cu entuziasm poporul român, care a răsturnat regimul comunist instaurat în România după 1945.

Se închină cu veneraţie în faţa jertfelor impresionante care au fost date în luptele crâncene din revoluţia naţională.

Salută cu deosebită dragoste tineretul şi muncitorimea română, pentru curajul şi dăruirea lor,

Trimite întreaga sa admiraţie pentru armata română care a apărat, cu maturitate, eroism şi conştiinţă naţională ţara şi integritatea ei teritorială şi morală, devenind în aceste momente de răscruce ale existenţei naţionale, expresia celor mai curate sentimente de dragoste pentru neamul românesc şi tradiţiile lui strămoşeşti şi creştine.

De asemenea, Cuvântul Românesc ţine să reafirme solidaritatea sa sufletească, invulnerabilă, cu toate forţele rezistenţei româneşti, care s'a definit de-a lungul anilor, în diferite forme, dela întemniţarea politică, catacombele şi martirajul religios, până la luptele crâncene de partizanat în munţii ţării.

Cuvântul Românesc va continua, aşa cum a făcut de 15 ani, fără întrerupere, să lupte pentru apărarea tezaurului naţional de credinţă şi spiritualitate creştină, de creaţii culturale unice, de legi morale şi omenie, de tradiţii specifice şi să promoveze ideea românească, autentică şi nealterată.

COMITETUL DE REDACŢIE

ZVÂRCOLIRILE PARTIDELOR COMUNISTE DIN RĂSĂRITUL EUROPEI

—— Nic. IONESCU ——

Răsăritul Europei este în zilele noastre teatrul unor evenimente caracterizate prin presiuni paşnice dar masive ale mulţimilor asupra regimurilor comuniste. Aceste presiuni obligă partidele comuniste la zvârcoliri disperate pentru a se salva cu orice preţ. Practicile folosite în acest scop dezvăluie mai mult ca oricând perversitatea principiilor moralei comuniste.

Lenin, "făuritorul" revoluţiei comuniste, lansa drept linie de conduită sloganul "Doi paşi înainte şi unul înapoi". Această tactică s'a aplicat de mai multe ori în cei peste 70 de ani dela revoluţie şi se aplică şi în prezent în ţările unde partidele comuniste trebue salvate. Secretul tacticii îl reprezintă acest pas înapoi, care se referă la concesiile temporare făcute de regimurile guvernante. Este vorba de tolerarea unor manifestaţii precum şi de promisiuni de acordare a unor libertăţi democratice.

In acest fel, partidele comuniste oferă adversarilor lor ocazia să se descopere, să iasă din anonimat, să se manifeste, deci să comită "crime împotriva orânduirii comuniste", pentruca apoi, să-i suprime. Cazul Cehoslovaciei în anii '60, al Chinei sau mai recent al României în care o aparentă primăvară s'a transformat într'o baie de sânge.

Un alt principiu "leninist" la fel de lipsit de scrupule, care s'a aplicat în trecut şi se aplică şi astăzi în ţările care fierb în Estul Europei este asocierea cu "tovarăşi temporari de drum" a partidelor comuniste care se clatină. Aceşti "tovărăşi temporari" sunt menţinuţi până la consolidarea partidelor comuniste, pentru ca apoi să fie trădaţi, îndepărtaţi sau chiar exterminaţi.

Este cazul guvernelor aşa zise "de coaliţie", formate împreună cu opoziţia anticomunistă. Lupul cu mielul! Practica aceasta nu este nouă. Ea a fost folosită atât în timpul "marii revoluţii din Octombrie" cât şi după cel de-al doilea război mondial, când comuniştii au preluat puterea în ţările Europei de Răsărit.

Tehnica formării guvernelor de coaliţie constă în ocuparea portofoliilor ministerelor-cheie de către comunişti şi repartizarea celorlalte ministere mai multor fracţiuni ale opoziţiei, care datorită diversităţii lor de opinie vor putea fi conduse cu uşurinţă. Un exemplu a fost guvernul "de largă concentrare democratică" al lui Petru Groza, care nu a realizat altceva în România decât trecerea puterii în mâinile comuniştilor. Următoarea etapă a fost dezmembrarea în fracţiuni a partidelor opoziţiei iar cea din urmă, exterminarea conducătorilor lor.

Revenind la prezent, frapează procedeele murdare la care recurg partidele comuniste aflate în pericol. Astfel, în Ungaria denumirea partidului a fost schimbată, emblema sa a fost scoasă de pe drapelul naţional, iar ţara a fost declarată republică, fără tinicheaua de "populară" sau "socialistă".

In Republica Democrată Germană tovarăşii care au construit, umăr la umăr cu Erik Honecker, socialismul timp de zeci de ani, şi-au dat seama deodată că dânsul, de fapt, a încălcat statutul partidului comunist, din care cauză s'a produs exodul sutelor de mii de oameni înspre Vest, s'a prăbuşit Zidul Berlinului şi în final s'a prăbuşit şi nomenclatura regimului.

In Cehoslovacia regimul a fost în stare să-l scoată dela naftalină pe comunistul disident Dubcec, autorul primăverii pragheze, înăbuşită de paraşutiştii şi tancurile "partidelor frăţesti". Iar Gorbaciov a declarat chiar că Dubcec încă nu şi-ar fi încheiat cariera politică! Dar când populaţia, încurajată de evenimente, a început să ceară mai mult, poporul răzvrătit a devenit factorul principal în ţară.

Partidul comunist bulgar, la rândul său, şi-a adus aminte după zeci de ani de guvernare că Todor Jivkov a greşit şi trebue judecat! In consecinţă a fost înlăturat şi înlocuit cu alt comunist, mai tânăr.

In România, Ceauşescu, reales în unanimitate de către cei care ştiau că îşi vor primi pedeapsa în cazul schimbării regimului, a uitat că s'a îmbrăţişat cu Dubcek şi că l-a sprijinit de ochii lumii când Cehoslovacia a fost invadată. Apoi, tot el condamna reformele din ţările vecine şi, îngrozit de ce se întâmpla în jurul României, închidea graniţele crezând că poate stăvili vântul de libertate. In schimb îşi aducea aminte după 47 de ani că pactul Stalin-Hitler ne-a făcut să pierdem Basarabia. O nouă manevră destinată Occidentului naiv, care s'a grăbit să o comenteze ca o dovadă de independenţă faţă de Sovietici. Manevră care, însă nu i-a mai înşelat pe Români...

Toate aceste manevre, coordonate de către diplomaţia sovietică, vor să arate lumii libere că regizorul Gorbaciov nu se amestecă în treburile interne ale ţărilor satelite, care îşi rezolvă singure şi în mod diferit, propriile probleme. Mergând până la sacrificarea celor mai devotaţi conducători

Continuare în pag.8

TRĂDAREA UNANIMITĂȚII

-CONGRESUL TRAGEDIEI ROMÂNEȘTI-

—— Camilian DEMETRESU ——

In ședința solemnă din ziua de 24 Noembrie a congresului P.C.R. Ceaușescu a fost reales în unanimitate în înalta funcție de cioclu al speranțelor de reforme și de libertate a națiunii române. Manea Mănescu a rostit numele celui mai scelerat fiu al poporului iar reprezentanții săi, în picioare (mai bine zis în genunchi), l-au reales prin aclamație, urale, ovații, delir. Mașina unanimității, retrasă din toate congresele partidelor frățești și aruncată la groapa cu fiare vechi a ideologiilor perimate, a intonat marșul funebru care va scanda de acum înainte agonia regimului ceaușist. Tara fusese constrânsă, deocamdată, să urmeze sinistrul cortegiu, până când apele trebuiau să se despartă și carul funebru al puterii să se prăbușească cu tirani cu tot în abisul neființei.

Deocamdată, un amănunt: la congres au sosit în timpul lucrărilor 25.000 de telegrame (radio București) din întreaga țară (a se citi comitetele județene de partid, organizațiile de bază, sindicatele etc.) care anticipau realegerea făt frumosului care urma să împlinească curând 72 de ani dacă nu era înghițit între timp de olimpul legendelor nefaste. Un atentat, o metastază, o congestie cerebrală ar fi putut să-l salveze de judecata poporului, înainte de a apărea la televiziune pe banca acuzaților împreună cu ai săi, în marele proces care va încheia "epoca de aur" a lumii moderne.

Dar 25.000 de telegrame reprezintă totuși un mesaj de masă. Sute de mii de oameni s'au adunat, mii de activiști i-au instigat să-l propună pe primul trădător al țării în funcția de luceafăr al salvării și nimeni n'a îndrăznit să obiecteze că s'ar mai găsi și alți luceferi din alte constelații decât cea bolșevică, nimeni nu a invocat stafia criticii și autocriticii prezentă cândva la școala de partid. Toți, absolut toți s'au lăsat târîți în angrenajele mașinii unanimității, ca în bunele vremuri staliniste. Să fi fost oare unanimitatea, fie ea și forțată, maladia endemică a conștiinței noastre sociale care paralizase energiile vitale ale unui popor extenuat de mizeriile epocii de aur și amețit de înălțimea "piscurilor de bunăstare materială și spirituală" pe care le-a adus partidul? Să nu fi descoperit ea încă vaccinul la îndemâna celor curajoși care i-a scutit pe Polonezi, pe Nemți, pe Cehi, pe Unguri și chiar pe Bulgari de otrăvitoarele efecte ale rușinii, vaccin cu nume simplu, libertate?

Dacă luceafărul (cer iertare limbii române pentru sacrilegiu, dar vina e a poeților de curte) a fost ales prin aclamație, alegerea comitetului central s'a operat prin vot secret. Evident partidul deținea secretul unanimității (nu degeaba Ceaușescu se chema... secretar) deci mașina secretă "patriotică" funcționa chiar și pe întuneric. Sala era plină de cetățeni români, e drept, aleși pe sprinceană la întrunirile preliminare și trecuți prin ciurul securității personale, cetățeni care, fiind printre "cei mai buni fii ai țării", sunt gata să se sacrifice pentru binele ei. Aveau în fața lor reprezentanți străini, din alte partide "frățești" oameni mai mult sau mai puțin normali, sau readuși la normal de reacția energică a popoarelor care nu le mai suportau aroganța politică, deși printre ei se mai puteau zări diverși Arafați sau întârziați stalinști din lumea a treia.

Tribună pestriță, cu nostalgia trecutului monolitism dar și cu dorința de a nu pierde ocazia, ca în cazul delegației partidului comunist francez, de a-și preciza poziția înnoitoare față de inerția stalinistă. Francezii, așa cum au anunțat în presă, la ei acasă, au acceptat invitația la congresul P.C.R. numai pentru a-și putea rosti dezacordul lor față de poziția retrogradă a Bucureștiului. Nu știm ce s'a întâmplat în interiorul sălii congresului: ori mesajul francez s'a pierdut în meandrele bine îngrădite ale traducerii simultane ajungând înfine "normalizat" la urechile sălii, ori entuziasmul revoluționar a reușit să contamineze intențiile temerare ale oaspeților.

Corespondenții străini nu au avut acces în sală în timpul lucrărilor congresului. Nu s'au difuzat în lume fotografii sau imagini de televiziune. Miracolul singurului socialism real triumfător pe acest pământ nu putea fi arătat muritorilor de rând. Iar realegerea primului mandarin al acestui miracol trebuia celebrată în templul prohibit al puterii celeste, devenit prin însuși caracterul său misteric mausoleul libertății și al democrației românești.

Contrar ceremoniilor mistice obișnuite, piața și străzile adiacente ale sălii congresului au rămas pustii, controlate militar de armată și de securitate. Cetățenii Bucureștiului, închiși în casele lor, au putut urmări doar (și asta numai la început) desfășurarea tragicomediei. Pe masa lor de bucătărie congresul extraordinar a pus ceva de-ale gurii; la cozi s'au dat în acele zile lucruri de mult nemaiîntâlnite, ba chiar unii burghezi mai bine au consumat pe biscuiții lor la ceai frișcă, multă frișcă, care s'a găsit în mai multe puncte ale capitalei. Cetățenii s'au ascuns în casele lor, deși ar fi putut să iasă pe străzi. Toți. Fără să facă sau să spună nimic. Să fie doar pe străzi. Un milion de oameni pe străzile Bucureștiului, ieșiți la plimbare fără să riște nimic, ar fi devenit o mare enigmă nu numai pentru partid și securitate, dar pentru țara întreagă și pentru străinătate.

Ar fi putut să replice la întrebarea vreunui milițian "dece ați ieșit pe străzi", "am ieșit să ne încălzim, în casă e mai frig decât afară, așa ne încălzim unii pe alții". La propriu și la figurat. Evident ideea a trecut prin capul multor cetățeni dar ceva i-a paralizat. Ceva care s'a cuibărit în adâncul lor de patruzecișicinci de ani. Ceva care se cheamă frică. Singurul antidot la acest ceva ar fi conștiința că astăzi le era frică, mai mult decât lor simpli cetățeni, mult mai frică, tovarășilor din conducerea de partid și de stat. In ei se strecurase de câtva timp o spaimă otrăvită pe care nici puterea, nici geniala strategie a primului dintre tovarăși nu o mai putea alunga. Spaima unei partide definitiv pierdute la sfârșitul căreia îi aștepta judecata țării. Chiar și augusta pereche tremura ca varga. Groaza care îi înfiora gândindu-se la răzbunarea mulțimii nu mai putea fi stinsă nici de ovațiile, uralele și imnurile artificiale, nici de zidul cenușiu al gărzii personale formată din mercenari care nu vorbeau românește.

La primul semn al revoltei poporului uriașa piramidă de carton poleit a "epocii de aur" s'a prăbușit fără zgomot, strivind paiațele care o duceau pe umerii lor de hârtie. Häituit de groază faraonul delira. In discursul de șase ore cu care a deschis congresul Ceaușescu a trasat programul de dezvoltare a României comuniste între anul 2000 și 2010. Evident cu congresele respective și cu realegerea celei mai iubite dintre mumii.

Coruri cristaline de pionieri dedicau de pe acum perechii mumificate pe tronul democrației de partid imnurile proaspăt scrise pentru congresul al XIV-lea. Ei mulțumeau zeului și zeiței pentru copilăria fericită (la adăpost, prin grija lor părintească, de tentațiile imperialiste ale ciocolatei cu lapte și ale altor bunătăți antirevoluționare). I-am ascultat la radio București în după amiezele glorioase ale congresului. Cântau românește și totuși nu-mi venea să-mi cred urechilor. Luceferii nu doar că erau, cum bine știți, geniali, cutezători, deschizători de orizonturi. Ei erau frumoși

Continuare în pag.8

ÎNCEPUTUL SFÂRŞITULUI

—Andrei PANDREA—

Aud şi acum, zvonind de prin anii '50, vocea indignată a unei vecine dela Poiana Tapului, buna Doamnă Tomulescu, Dumnezeu s'o ierte, cum se mai mira: - Da bine, frate dragă, de ce nu mai vine odată şi Aizenhovăr ăsta să ne scape?...

De cine? Se înţelege că, de comunişti şi de Ruşi, care tocmai zdrobeau - în 1953 - insurecţia dela Potsdam. Numai că, Generalul Dwight D. Eisenhower, marea căpetenie aliată, devenit Preşedinte al Statelor Unite, prins cu alte gânduri şi strategii, n'a catadixit să vină...

Marea răscoală anticomunistă şi antisovietică din 1956, dela Budapesta, urgent calificată pe diversele meridiane, din ordin moscovit, de către cozile de topor, drept contrarevoluţie, a spulberat şi mitul Occidentului care, dragă Doamne, în speranţele tuturor, ar fi trebuit să participe cu ceva mai mult la lupta pentru libertate a Europenilor, decât cu vată şi pansamente.

In gara Buşteni, urcat în personalul de Ploeşti, care nu se mai urnea, am nimerit între ostaşi sovietici întorşi din Ungaria. Intâmplarea a făcut ca unul dintre ei să fie basarabean. Mi-a narat sec, încordând maxilarele: - Am tras în Unguri, bărbaţi şi femei, copii şi bătrâni, toţi civili neînarmaţi. Din ordin! Ofiţerii politici ne supravegheau cu pistolul în mână, ca nu cumva să încălcăm porunca...

In 1968, la Praga, scenariul nu s'a modificat nici măcar cu o iotă. Cehii s'au liberalizat, tancurile "fraţilor" socialişti i-au strivit. Ajuns prin partea locului, puţin timp după masacru, m'am bucurat, împreună cu ceilalţi călători români, de un respect şi de o primire amicală, puţin comune: România, singură între ţările Tratatului dela Varşovia, nu luase parte la înăbuşirea revoltei, ci îi susţinuse. Măsură notabilă, rămasă unică, între toate celelalte luate de partid.

Respectând înţelegerea tâlhărească dela Yalta (4-11 Februarie 1945) ce mutila Europa prin cedarea Ruşilor de către Anglo-Americani a unor ţări şi popoare care nu le aparţineau, Occidentalii au închis mereu ochii, aprobând diplomaţia tancului şi a represiunii sângeroase, atât din interes meschin, cât şi din frică. Ierarhia intervenţiei prevedea trei trepte, pentru "apărarea socialismului victorios": prima-cu securitatea, poliţia şi armata naţională; a doua cu trupele "frăţeşti" ale Pactului dela Varşovia; a treia cu armata roşie, mereu eliberatoare...

Numai că banchiza de gheaţă a "blocului monolitic", după cum se autointitula Europa Sovietică, a început să se fisureze şi să scârţâie. Răscoalele muncitoreşti din Septembrie 1970, dela Gdansk şi Szczecin (fost Danzig şi Stettin), au fost reprimate şi sângele a mai curs odată cu vieţile secerate. De atunci, timp de aproape douăzeci de ani, conflictele şi lupta împotriva partidului comunist au fost duse cu dibăcie şi diplomaţie, Polonezii iscând din sânul lor o mişcare sindicală - Solidaritatea - un conducător - muncitorul laureat al premiului Nobel Lech Walesa-, şi un papă - Ioan Pavel II-, sprijinit de o biserică puternică; rezultatul, de admirat, a dus la profundele reforme politice, la un acord între putere şi opoziţie, la alegeri şi legalizarea mişcării sindicale. Cu generalul Jaruzelski preşedinte al republicii, cu Tadeusz Mazowiecki ca prim-ministru necomunist - un prieten de-al papei şi al sindicatului muncitoresc - soluţia poloneză apare originală.

Ideile reformiste ale lui Mihail Gorbaciov, de restructurare şi transparenţă, lansate pentru necesităţi de politică internă, împotriva staliniştilor, brejnevienilor şi a unei nomenclaturi osificate, mulţumită cu imobilismul care nu atinge privilegii, au avut o bătaie cu mult mai lungă şi efecte imprevizibile, dacă nu - paradoxe! - cu totul dorite de stăpânul, mult mai puţin robust decât unii din ţarii comunişti care l-au precedat. Ucenicul vrăjitor a deschis cutia Pandorei, şi vârtejul, preschimbat în vijelie, i-a cuprins şi pe sateliţi.

Dacă după înscăunarea lui Gorbaciov, Românii au început să aştepte eliberarea de sub crâncena tiranie a dictatorului bâlbâit, dinspre Răsărit, era vorba - ca în toate cazurile- de răsturnarea dictaturii de către forţe externe.

Inşişi politologii şi observatorii occidentali, în cap cu cei americani, "toutes tendances confondues", cum ar zice Franţuzul, condiţionau prăbuşirea sistemului artificial şi nociv, de colonizare, adus cu cizma şi tancul "eliberatorilor Europei de sub fiara fascistă", de prăbuşirea prealabilă a imperiului ţaristo-sovietic.

Numai că, aşa cum se constată mereu, în orice domeniu, realitatea e mai bogată şi mai de neprevăzut decât închipuirea. Cu o iuţeală şi o accelerare, halucinantă, schimbări şi răsturnări radicale s'au produs şi numai cu ajutorul forţelor sociale interne.

Impreună cu lumea întreagă, surprinsă şi uimită, lumea asistă la autotransformarea PMSU, creat în 1957, într'un partid social-democrat lepădând marxismul. RPU, creată la 20 August 1949, desfiinţând steaua de pe clădirea Parlamentului şi de pe steaguri, devine Republica Ungaria, orientată spre Europa, centrală şi occidentală.

Curând după sărutul lui Gorbaciov, Honecker, comunistul inflexibil, este înlocuit cu Egon Krenz, fost ministru al Securităţii. Sub presiunea uriaşelor manifestaţii de stradă şi a exodului masiv de 300-400,000 cetăţeni, care ajunge circa un flux de 10.000 de Est-Germani refugiaţi zilnic în RFG, noul şef comunist promite vize, dreptul la călătorii şi libertate, şi provoacă demisia guvernului şi a conducerii partidului. Frontiera dintre Germani şi Zidul ruşinii dela Berlin sunt luate cu asalt de popor şi de buldozerele... est germane.

Uriaşele mişcări de populaţie sunt pacifice şi revoluţia germană, ca şi istoria, sunt făcute de popor, sub ochii unei conduceri total depăşite. Europenii se ocupă de ei înşişi, dărâmarea Zidului Berlinului fiind cel mai însemnat eveniment politic de după război. Cu el se şterge parţial ruşinea Yaltei şi se tinde la un alt tip de reechilibrare continentală.

Bulgaria cunoaşte schimbare de persoane, Mladenov înlocuindu-l pe Jivkov, la putere de 35 de ani, iar Basarabenii, alături de populaţia Tărilor Baltice şi a celor caucazine, sunt în fierbere, sub ameninţarea permanentă a represiunii, fără glasnosti şi perestroikă.

Ca un apogeu, la 17 Decembrie se aprinde prima scânteie la Timişoara; securitatea încearcă să înăbuşe revolta începută, dar cu toată vărsarea de sânge, ea se întinde în toată ţara. La 22 Decembrie dinastia Ceauşescu este răsturnată. Nicolae şi Elena Ceauşescu, care încearcă să fugă din ţară, sunt prinşi, judecaţi de Tribunalul militar, condamnaţi la moarte şi executaţi pe 25 Decembrie, ziua de Crăciun.

Se instituie Frontul Salvării Naţionale care să guverneze provizoriu ţara până la alegerile libere din Aprilie 1990. Majoritatea membrilor acestui guvern provizoriu este comunistă.

Putem constata că înpragul anului 1990, libertatea a fost contagioasă şi că popoarele, fără să mai aştepte ajutoare externe, şi-au luat destinele în propriile mâini, cucerind, paşnic sau cu violenţă, această libertate de stradă.

Indiferent de ipotezele formulate sau neformulate, mult a fost şi puţin mai este până la reintrarea definitivă a ţărilor fostului bloc comunist în rândurile naţiunilor demne ale Europei, acolo unde le este locul, firesc.

Sfârşitul a început! Si cu propriile noastre forţe, ajutaţi de Dumnezeu, ţara noastră, ridicându-se din propria ei cenuşă, ca o pasăre măiastră, va păşi liberă şi mândră, spre viitorul din nou surâzător.

La trecutu-i mare, mare viitor!

VICTORIA ÎNFRÂNGERII

—Camilian DEMETRESCU—

Am asistat la Roma, în zilele însorite şi reci ale acestui sfârşit de Noembrie al anului de graţie 1989, la unul din cele mai enigmatice paradoxuri ale istoriei: suveranul unei puteri imperiale învinse aclamat ca învingător sub aquilele cetăţii eterne. A fost ca şi cum la întoarcerea victorioasă din Galia, Cesar învingătorul ar fi fost arătat Romei legat ca trofeu de război la carul lui Vercingetorix, învinsul. Logică elementară a istoriei răsturnată de un capriciu infantil sau de farsa unui nebun.

Poporul Romei, prin analogie anticipând cu câteva secole decadenţa moravurilor, a ieşit pe străzi să-l aclame pe mesagerul învinşilor din Kremlin ca pe un adevărat salvator. Intr'atât s'a cuibărit în anumite meandre ale societăţii burgheze occidentale nostalgia tragediei consumate în numele acelei ideologii mesianice reprezentată de marele învins.

Din fericire întoarcerea pe dos a realităţii a fost readusă la normal odată cu vizita lui Gorbaciov la Vatican. Cu speranţa reconcilierii vizitatorul moscovit a bătut la porţile Sfântului Scaun, porţi pe care aroganţa revoluţiei din Octombrie le închisese cu ameninţări şi insulte, lăsând fără lumină bisericile Rusiei pravoslavnice. Ultimul Rus care ceruse binecuvântarea papei, acum aproape un secol şi jumătate, ţarul Nicolae I, nu şi-ar fi putut imagina că ultimul ţar al ateismului bolşevic va trece pragul cetăţii Sfântului Petru cu ramura de măslin a diplomaţiei pentru a cere ajutor bisericii catolice. Respectând dorinţa lui Gorbaciov întâlnirea cu papa s'a desfăşurat între patru ochi. Nu a fost prezent nici măcar interpretul. Numai Dumnezeu ştie ce şi-au spus, dar în discursul final şeful partidului comunist sovietic a promis schimbări importante.

In Sovietul Suprem se va discuta modificarea articolului din constituţie privind libertatea de conştiinţă şi deci de credinţă, iar biserica greco-catolică a Ucrainei va ieşi din catacombele ilegalităţii. Vaticanul va putea numi în mod legal episcopi, pentru prima oară după revoluţie.

La Canossa împăratul Henric al IV-lea nu a cedat în fond papei mai mult. Renunţarea la orgoliul ateismului programat, chiar dacă din necesitate strategică, echivalează pentru imperiul sovietic cu îngenunchierea în faţa bisericii Sfântului Petru, şi deci a lui Hristos. Cum să nu se zvârcolească de furie şi de neputinţă oasele seminaristului ateu Iosif Vissarionovici, în mormântul de sub zidul Kremlinului... şi cum să nu zvâcnească din maşinăria de ghiaţă a mausoleului din Piaţa Roşie cadavrul firav al lui Vladimir Ilici Lenin!

După Roma Gorbaciov s'a întâlnit la Malta cu preşedintele Bush. In ce a constat succesul misiunii sale în Occident pentru apărarea disperatului proiect de reforme menit să salveze imperiul comunist? Poate fi vorba de o victorie cum s'au grăbit să spună ziariştii? Când adversarul îţi dictează condiţiile armistiţiului, căci deocamdată nu s'a produs decât un armistiţiu între cele două blocuri, cine este învingătorul? Este adevărat

Continuare în pag. 9

TRĂDAREA UNANIMITĂŢII

Urmare din pag.7

("cum numa'n vis un demon se arată", îmi venea să adaug). Am uitat rima, dar sucul era cam aşa: la soare te poţi uita, dar la ei, ba! Si cântecele le-au făcut Românii, şi mamele copiilor care cântau cu cravate roşii erau Romance, şi taţii lor, şi cei care asigurau transmisia erau născuţi şi botezaţi aici, şi gazetarii, tipografii care scoteau ziarele de dimineaţă făcute din minciună şi impostură vorbeau româneşte, şi miliţienii şi securiştii, şi informatorii, şi înaltele feţe bisericeşti prezente la "marele for democratic al comuniştilor" erau tot Români. Si cei care...etc. etc. erau toţi Români. Si maşina unanimităţii mergea strună, unsă cu vaselina spaimei şi a carierismului. Mâine vor spune, "n'am ştiut, ce era să fac, parcă tu n'ai făcut la fel..." Din păcate aşa e, la fel.

Si totuşi, dacă închid ochii şi mă uit mai atent, în faţa sălii congresului văd Românii care au propus lumii prezenţa enigmei româneşti: Doina Cornea, Ana Blandiana, Dan Petrescu, Gheorghe Mazilu, Dinescu, şi alţii şi alţii cărora le cer iertare de a nu le putea spune numele. Si muncitorii dela Braşov, şi minerii din Valea Jiului, şi viii şi morţii, şi toţi eroii anonimi şi adevăraţi ai neamului. Ii văd adunaţi, încălzindu-se unii în alţii, în gerul care s'a lăsat pe trupul României. Nu, Bucureştiul nu a fost pustiu în zilele ruşinii. Nici în marea sală nu a domnit de fapt tăcerea consensului anonim. In conştiinţele slabe dar încă vii ale delegaţilor a vibrat, ascunsă în străfunduri, poate, vocea Doinei Cornea, un vers al Anei Blandiana, un cuvânt al lui Dan Petrescu, crâmpeie din glasul demnităţii româneşti.

Să mulţumim Domnului, la congresul tragediei româneşti unanimitatea nu a fost totală.

Zilele revoluţiei au dovedit-o.

Camilian DEMETRESCU

ZVÂRCOLIRILE PARTIDELOR COMUNISTE

Urmare din pag.6

comunişti, cu piepturile pline de cele mai înalte decoraţii sovietice! Dar Gorbaciov avertizează că totul are o limită: de a nu se atinge de socialism şi de pactul dela Varşovia!

Dacă Occidentul nu sesizează nuanţele de avertisment şi de ameninţare care însoţesc concesiile pe care le fac partidele comuniste, popoarele subjugate de Sovietici le înţeleg perfect. Aşa se explică neîncrederea omului de pe stradă în toate aceste promisiuni comuniste precum şi teama lui de represiune. Neîncrederea omului păţit nu odată în anii de oprimare comunistă.

Toate aceste fenomene, însă, prezintă şi un aspect pozitiv foarte semnificativ. Teroarea şi mizeria, instaurate cu scopul manevrării facile a popoarelor oprimate de Sovietici s'a întors ca bumerangul împotriva partidelor comuniste. Si tocmai generaţiile născute şi crescute în anii "puterii populare", generaţii cu care comunismul a crezut că va cuceri lumea, sunt cele care militează astăzi cel mai activ pentru libertate şi democraţie. Iar viitorul nu se poate să nu le aparţină.

Nic. IONESCU

OPERA DE TREI PARALE A LUI RICHARD WAGNER

——Constantin MAREȘ——

Copilul Richard s'a născut în anul 1952 în comuna Lovrin din pe atunci Regiunea Banat a Republicii Populare Române, în fostul județ Timiș-Torontal al Regatului României și actualul județ Timiș din Republica Socialistă România, în familia germană de șvabi Wagner. Aceasta se întâmpla în ultimul an de viață al lui Stalin, când cultul său atinsese apogeul și paroxismul. Despre deportările unor Germani în Uniunea Sovietică avea să afle din povestiri, în anii când foarte mulți Români erau, în cel mai bun caz, deportați în propria lor țară, când nu erau întemnițați la Aiud, când nu mureau în închisoarea din Sighet sau când nu cădeau istoviți de inutila muncă forțată dela Canal.

Richard Wagner a urmat liceul și facultatea în anii când țara despre care spunea și scria că este patria sa era condusă de un anume Nicolae Ceaușescu. In aceeași eră, - dar cine știe cât durează o eră raportată la dictatura unui muritor? - Richard Wagner a devenit profesor de germanistică, scriitor, redactor și laureat al premiului pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din RSR. Alți poeți, și nu numai poeți, dar sigur mai mari poeți decât Richard Wagner von Lovrin, au avut alte destine în Republica Populară și Socialistă România: Lucian Blaga, Ion Barbu, Vasile Voiculescu, Radu Demetrescu-Gyr, Nichifor Crainic, Păstorel Teodoreanu, Constant Tonegaru.

Intr'o zi, Richard Wagner s'a supărat. Nu atât pe comunism sau marxism, cât pe Nicolae Ceaușescu. Si-a adus aminte că nu este Român și a părăsit România, stabilindu-se în Berlinul occidental. Dacă ar fi devenit un anticomunist de tip visceral, s'ar fi putut înscrie la Republicani. Dacă s'ar fi convertit la creștinism și liberalism ar fi putut activa în Uniunea Creștin Democrată (CDU), dar Richard Wagner, cel care nu a compus nici muzica și nici nu a scris libretul Vasului Fantomă, și-a dus barca ideilor sale politice la "Grunen", acest partid pretins ecologist pe care l-am denumit al "pepenilor": verzi pe dinafară, roșii pe dinăuntru, partid în ale cărui porturi au ancorat Otto Shily, cel primit oficial în 1982 de către bunul și blândul Ghadafi, Rudi Dutshke, actual consilier municipal în coalitia roșie-verde din Frankfurt, expulzat în 1968 din Franța pentru agitații și dezordini, Gertrud Schilling care pleda pentru suprimarea parlamentului și printre mulți alții, - las but not least - , Petra Lehmann Kelly, predicatoarea ieșirii Germaniei din NATO.

Desigur, ca German getbeget, Richard Wagner are dreptul să facă orice politică în țara ce nu o considera patria sa în era premiilor literare. Dar dânsul și-a descoperit și vocație de politolog specializat în probleme românești.

Intr'un interviu declara că în România de după 1919, minoritățile reprezentau o treime din populație, că partidele politice erau clanuri orientale ce se asemănau unele cu altele așa de mult încât abia puteau fi deosebite și că în România s'a făcut întotdeauna o politică noneuropeană (Frakfurter Allgemeine Magazin nr. 476.)

Dacă Richard Wagner s'ar fi oprit la această operă, am fi înregistrat încă una din căderile la premieră. Dar pentru a se ajunge la "opere complete" erau necesare și alte intervenții. Nu se cade și decade cu una și nici cu două.

Să ne oprim puțin la ce a publicat în "dialog" (Caiet de literatură nr. 5-6-7-8 pe Aprilie-Mai 1989, editat la Dietzenbach în Germania) în tălmăcirea semnată Ana Mureșan, sub titlul "Ca între frați (un registru european al urii)". Mama, Frau Wagner, îl prevenea că Românii sunt jegoși, nu se spală, în casa lor pute. Amintirile familiare i le completa bunica, nu-i spune numele, poate Wagner, poate Bach? Primul Român venise în satul Lovrin descult și era poreclit "măgarul", apoi Românii s'au angajat slugi la țăranii șvabi.

Richard Wagner avea și un bunic, cum li s'a mai întâmplat și altora, dar nu orice fel de bunic. Acest bunic avea un cumnat iar cumnatul s'a făcut comunist în anii '20. Si regreta că în 1919 republica Sovietelor a fost înăbușită în Ungaria de trupele române. Este citat și un personagiu care susține că armatele române l-au cadorisit pe Horthy, în 1919, sosit pe un cal alb.

Richard Wagner nu este obligat să cunoască istoria Românilor. Dacă ar fi cunoscut-o, cea reală, nu aceea deprinsă pe băncile care l-au propulsat ca profesor de germanistică, scriitor, redactor și laureat în era Ceaușescu, ar fi aflat că în 1919 și Cehoslovacii, nu numai Românii, luptau contra lui Bela Kuhn, că Armata Roșie condusă de acesta era pregătită să treacă Tisa la ora 3, în ziua de 20 Iulie pentru a atinge linia Satu Mare-Oradea-Arad, că Divizia a 2-a era programată să ocupe Banatul (în care s'a născut Richard Wagner) și că în urma dezlăntuirii atacului, în primele zile trupele române au trebuit să se retragă. Dar armata regală română realiza în 1919 împotriva armatei comuniste a lui Béla Kuhn, ceea ce realizase în 1918 împotriva armatei ruse comunizate, în Moldova și Basarabia. Generalii Mărdărescu și Panaitescu vor raporta telegrafic Regelui Ferdinand că inamicul, superior în număr și armament, reușind inițial să pătrundă într'o breșă adâncă de 50 de km. fusese respins dincolo de Tisa. Pentru a se spulbera orice zvon, Inaltul Comisar al Guvernului Regal Român, ministrul Diamandi și Comandantul Trupelor din Transilvania, Generalul Mărdărescu, au dat o proclamație în care se arăta clar că ocupațiunea trupelor române este provizorie și că rolul lor nu este nici de a aduce și nici de a menține guverne pe teritoriile altor state.

La 4 August 1919, Budapesta fusese ocupată, iar populației sărace i-au fost puse în prima zi la dispoziție 70.000 de rații de pâine de câte 400 grame și tot ce au luat armatele române din Ungaria, au fost clopotele bisericilor românești din Ardeal, găsite la uzina Manfred-Weiss, unde urmau să fie topite pentru a deveni țevi de tunuri. Cât îl privea pe Friedrich, șeful noului guvern maghiar (și nu Horthy, cum crede Richard Wagner), ministrul Constantin Diamandi și-a exprimat public regretul că o patrulă i-a perchiziționat casa, dar fără ordin.

Desigur, Richard Wagner nu este obligat să cunoască altă istorie a Românilor, decât cea învățată. Dar dacă nu o cunoaște, de ce se pronunță? Si pentrucă alle gute Dinge sind drei, să mai ne oprim la o altă intervenție a Domniei Sale, făcută cunoscută în limba română tot de publicația "dialog" (numărul jubiliar 100 din Iunie 1989). Aflăm că România n'a fost niciodată o țară liberală, dar că la început, Ceaușescu a deconectat cu ajutorul pragmaticilor, aripa stalinistă din conducerea partidului. Faptul că Bardul dela Lovrin nu a fost elevul lui Iorga și nici al lui George Brătianu nu-i acordă nici o circumstanță atenuantă, întrucât oricare cioban român știe că Nicolae Ceaușescu nu a "deconectat" ci a instalat la cârma partidului cea mai stalinistă formulă din țară și din întreaga Europă: clanocrația devenită a ceaușiștilor-petreștilor-bărbuleștilor. Dânsul mai afirmă că "Azi nu se mai face politică în România", dar noi, nelaureații Uniunii Scriitorilor, rămânem la părerea că se face: de către Doina Cornea, de către Dan Petrescu, de către Luca Pitu, și de către și de către...dar cine știe numele tuturor celor care au făcut politică în Valea Jiului și la Brașov? Desigur, dacă ar fi fost profesori, sau redactori, am mai fi aflat ceva, pe ici pe colo, prin părțile esențiale...

In România, ne informează Richard Wagner, nu a existat tradiție politică, nu a existat cultură politică, iar democrația burgheză a anilor 20 era foarte coruptă. Scria oare altfel SCINTEIA despre Dinu Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, George Brătianu? Dar nici astăzi Românii nu sunt mai breji: au un șovinism pregnant ce îmbracă deseori aspecte de operetă. Am citit cu atenție, nu este vorba de clanocrație ci de POPORUL ROMAN.

Despre contribuția României în primul război mondial, aflăm că a constituit" un rol episodic", dar după aceasta a ajuns" aproximativ în granițele actuale". Pentru Richard Wagner, Nordul Bucovinei, întreaga Basarabie și regiunea Herța constituie o aproximație, iar toate teritoriile obținute prin tratatele de pace, s'au datorat faptului că...a înăbușit revoluția sovietică din 1919 dela Budapesta.

Am putea culege multe din perlele fostului profesor de germanistică dela Hunedoara. Mă mai opresc asupra uneia. El ne mai învață că în România a domnit întotdeauna un puternic antisemitism, dar nu importat dela național-socialiști, ci vechi și autohton. Fapul că Românii nu au deportat Evreii la Auschwitz, se datorește în primul rând aceleia că aveau în țară propriile lor lagăre. Nu vreau să-l acuz pe Herr Wagner de plagiat, dar afirmația dânsului mă duce cu gândul la cea a Domnului I.C.Butnaru: "Antisemitismul românesc nu poate fi privit ca o marfă de import, adusă de peste hotare și adaptată realităților locale. Formele sale de manifestare au devenit specifice, iar contribuția sa la mișcarea antisemită internațională, de o semnificație caracteristică și de o violență ssingulară" (Holocaustul Uitat-Tel Aviv 1985).

Si iată cum, datorită operei în trei acte a lui Richard Wagner am aflat că mă trag dintr'un neam de desculți jegoși, lipsiți de tradiții și cultură politică, cu un trecut politic corupt, de un antisemitism visceral, care s'au pornit să distrugă biata republică sovietică maghiară în 1919 (a uitat de 1918 de o parte și de alta nu a Tisei ci a Prutului...) și care se încăpățânează să spună Bucovina, Basarabia și Herța unor teritorii care constituie doar o aproximație.

In aceste condiții, mai ne pot mira doar două lucruri: De ce Herr Wagner nu a părăsit imundul nostru teritoriu înainte de a încasa premiul Uniunii Scriitorilor din RSR și de ce se mai ocupă de un popor atât de inferior și cu o istorie atât de primitivă? Desigur, istoria poate fi primitivă fiind sau a primitivilor despre care se scrie, sau a celui care o scrie. In ce mă privește mă mulțumesc cu Iorga, George Brătianu și până la proba viitoare, cu mai modestul dar utilul op al lui Vlad Georgescu.

VICTORIA ÎNFRÂNGERII

Urmare din pag.8

că Gorbaciov acceptă condițiile cu aerul de a le fi dictat el însuși adversarului, dar această abilitate tipic rusească nu schimbă fondul situației. Comunismul are nevoie de capitalism pentru a supraviețui și nu invers.

O bună parte din clasa politică occidentală și-a rezumat poziția față de solicitările lui Gorbaciov cam așa: "Să-i dăm o mână consistentă pentru a ajuta perestroica". Auzindu-i nu pot să nu'mi spun: Să nu dea Domnul ca mâna consistentă acordată Sovieticilor să nu se întoarcă tot atât de consistent asupra Occidentului! Stim cât valorează "asigurările" date de Kremlin. Europa, lumea întreagă a putut verifica precaritatea acestor asigurări în istoria recentă.

Privind cortegiul triumfal al oaspeților moscoviți ce traversa Roma în aclamațiile pietonilor, eram tentat să'mi imaginez, pentru a explica entuziasmul general, că era vorba de prima vizită a președintelui noii Rusii, renăscută după prăbușirea imperiului bolșevic. Imi venea să cred că pe drapelul mașinii blindate se întrezărea crucea Sfântului Gheorghe pe culorile vechii Rusii. Numai așa aplauzele căpătau un sens, emoția mulțimii era justificată; ceva extraordinar se arăta lumii. Dar vai, pe roșul însângerat al steagului plescăia neștirbită aceeași seceră și ciocan din anii de groază ai stalinismului. Mă întreb: dacă Hitler ar fi câștigat războiul și un urmaș de-al lui ar fi purces astăzi la o perestroică nemțească, tot așa am fi ieșit să-l aclamăm, salutându-l ca pe un salvator?

Să ne înțelegem: Gorbaciov poate fi privit ca un salvator al celor care au fost martirizați de vechiul comunism. Despre cel nou nu se știe încă nimic decât că teroarea a fost înlocuită treptat de foame. Fricii i-a luat locul exasperarea privațiunilor de tot felul și a lipsei totale de perspective, care sunt în fond tot o formă de teroare. Perestroica este doar o promisiune. De altfel toată istoria comunismului este o istorie de promisiuni niciodată realizate. Sovieticiii sunt sătui de promisiuni, dar n'au încotro. Trebuie să creadă și de data aceasta.

Să ne gândim la perestroica lui Ceaușescu de acum 25 de ani: ni s'a promis libertate și bună stare și ni s'a dat "Trei culori cunosc pe lume" (pe cuvinte noi, ceaușiste). Ni s'a vânturat ieșirea în lume și întoarcerea în civilizație și ni s'a pus placa cu "Hora unirii". Ni s'a vorbit până la amețeală de independență și demnitate românească și ne-am ales cu o publicitate de săpun de rufe patriotic: "Partidul, Ceaușescu, România", garanție a prospețimei naționale cu scrobeală marxist-leninistă.

Gorbaciov joacă fără îndoială un rol istoric important. Rolul său este de a desmembra imperiul sovietic. Dar el nu o știe; e convins că îl va salva, cu încăpățânarea celui care a cunoscut puterea și nu este dispus să o cedeze. Salvarea Uniunii Sovietice e tot una cu salvarea tronului pe care stă. Ceaușescu nu a avut altă logică. Dar pentru rolul istoric de care vorbeam, Gorbaciov este un virtual prieten al României.

Căderea definitivă a comunismului va însemna începutul renașterii României. Unul dintre consilierii ce l-au însoțit la Malta, Evgeny Ambarzumov, a declarat la televiziunea italiană, evident cu consimțământul său, următoarele, în atenția lui Ceaușescu: "Si în România regimul bazat pe un guvern de clan familiar, totalitar și fascistizat e destinat prăbușirii". Așa cum a căzut chiar în Uniunea sovietică regimul clanului Brejnev. Sistemul comunist nu a căzut, deși se află în agonie. Meritul lui Gorbaciov este de a transforma în mod involuntar această înfrângere într'o victorie: victoria înfrângerii comunismului.

Dar până la victoria finală, adică dispariția statelor comuniste din lume, echilibrul internațional se bazează pe tratative. Occidentul lucid știe că o adevărată stabilitate nu poate începe decât după comunism.

Ajutorul dat lui Gorbaciov va contribui la succesul perestroicăi, de fapt la demolarea sistemului, deoarece perestroica nu are altă șansă decât convertirea la capitalism și deci ieșirea din economia planificată, adică din comunism. S'ar putea spune, folosind o butadă, că la urma urmei Gorbaciov este cel mai abil agent C.I.A. El a reușit ceea ce până acum toți agenții C.I.A. la un loc nu au reușit: aducerea sistemului sovietic în fază de criză finală.

Poate de aceea e atât de aclamat.

Camilian DEMETRESCU

OPERA DE TREI PARALE A LUI RICHARD WAGNER

Constantin MAREȘ

Copilul Richard s'a născut în anul 1952 în comuna Lovrin din pe atunci Regiunea Banat a Republicii Populare Române, în fostul județ Timiș-Torontal al Regatului României și actualul județ Timiș din Republica Socialistă România, în familia germană de șvabi Wagner. Aceasta se întâmpla în ultimul an de viață al lui Stalin, când cultul său atinsese apogeul și paroxismul. Despre deportările unor Germani în Uniunea Sovietică avea să afle din povestiri, în anii când foarte mulți Români erau, în cel mai bun caz, deportați în propria lor țară, când nu erau întemnițați la Aiud, când nu mureau în închisoarea din Sighet sau când nu cădeau istoviți de inutila muncă forțată dela Canal.

Richard Wagner a urmat liceul și facultatea în anii când țara despre care spunea și scria că este patria sa era condusă de un anume Nicolae Ceaușescu. In aceeași eră, - dar cine știe cât durează o eră raportată la dictatura unui muritor? - Richard Wagner a devenit profesor de germanistică, scriitor, redactor și laureat al premiului pentru poezie al Uniunii Scriitorilor din RSR. Alți poeți, și nu numai poeți, dar sigur mai mari poeți decât Richard Wagner von Lovrin, au avut alte destine în Republica Populară și Socialistă România: Lucian Blaga, Ion Barbu, Vasile Voiculescu, Radu Demetrescu-Gyr, Nichifor Crainic, Păstorel Teodoreanu, Constant Tonegaru.

Intr'o zi, Richard Wagner s'a supărat. Nu atât pe comunism sau marxism, cât pe Nicolae Ceaușescu. Si-a adus aminte că nu este Român și a părăsit România, stabilindu-se în Berlinul occidental. Dacă ar fi devenit un anticomunist de tip visceral, s'ar fi putut înscrie la Republicani. Dacă s'ar fi convertit la creștinism și liberalism ar fi putut activa în Uniunea Creștin Democrată (CDU), dar Richard Wagner, cel care nu a compus nici muzica și nici nu a scris libretul Vasului Fantomă, și-a dus barca ideilor sale politice la "Grunen", acest partid pretins ecologist pe care l-am denumit al "pepenilor": verzi pe dinafară, roșii pe dinăuntru, partid în ale cărui porturi au ancorat Otto Shily, cel primit oficial în 1982 de către bunul și blândul Ghadafi, Rudi Dutshke, actual consilier municipal în coalitia roșie-verde din Frankfurt, expulzat în 1968 din Franța pentru agitații și dezordini, Gertrud Schilling care pleda pentru suprimarea parlamentului și printre mulți alții, - las but not least - , Petra Lehmann Kelly, predicatoarea ieșirii Germaniei dinNATO.

Desigur, ca German get-beget, Richard Wagner are dreptul să facă orice politică în țara ce nu o considera patria sa în era premiilor literare. Dar dânsul și-a descoperit și vocație de politolog specializat în probleme românești.

Intr'un interviu declara că în România de după 1919, minoritățile reprezentau o treime din populație, că partidele politice erau clanuri orientale ce se asemănau unele cu altele așa de mult încât abia puteau fi deosebite și că în România s'a făcut întotdeauna o politică noneuropeană (Frakfurter Allgemeine Magazin nr. 476.)

Dacă Richard Wagner s'ar fi oprit la această operă, am fi înregistrat încă una din căderile la premieră. Dar pentru a se ajunge la "opere complete" erau necesare și alte intervenții. Nu se cade și decade cu una și nici cu două.

Să ne oprim puțin la ce a publicat în "dialog" (Caiet de literatură nr. 5-6-7-8 pe Aprilie-Mai 1989, editat la Dietzenbach în Germania) în tălmăcirea semnată Ana Mureșan, sub titlul "Ca între frați (un registru european al urii)". Mama, Frau Wagner, îl prevenea că Românii sunt jegoși, nu se spală, în casa lor pute. Amintirile familiare i le completa bunica, nu-i spune numele, poate Wagner, poate Bach? Primul Român venise în satul Lovrin desculț și era poreclit "măgarul", apoi Românii s'au angajat slugi la țăranii șvabi.

Richard Wagner avea și un bunic, cum li s'a mai întâmplat și altora, dar nu orice fel de bunic. Acest bunic avea un cumnat iar cumnatul s'a făcut comunist în anii '20. Si regreta că în 1919 republica Sovietelor a fost înăbușită în Ungaria de trupele române. Este citat și un personagiu care susține că armatele române l-au cadorisit pe Horthy, în 1919, sosit pe un cal alb.

Richard Wagner nu este obligat să cunoască istoria Românilor. Dacă ar fi cunoscut-o, cea reală, nu aceea deprinsă pe băncile care l-au propulsat ca profesor de germanistică, scriitor, redactor și laureat în era Ceaușescu, ar fi aflat că în 1919 și Cehoslovacii, nu numai Românii, luptau contra lui Bela Kuhn, că Armata Roșie condusă de acesta era pregătită să treacă Tisa la ora 3, în ziua de 20 Iulie pentru a atinge linia Satu Mare-Oradea-Arad, că Divizia a 2-a era programată să ocupe Banatul (în care s'a născut Richard Wagner) și că în urma dezlănțuirii atacului, în primele zile trupele române au trebuit să se retragă. Dar armata regală română realiza în 1919 împotriva armatei comuniste a lui Béla Kuhn, ceea ce realizase în 1918 împotriva armatei ruse comunizate, în Moldova și Basarabia. Generalii Mărdărescu și Panaitescu vor raporta telegrafic Regelui Ferdinand că inamicul, superior în număr și armament, reușind inițial să pătrundă într'o breșă adâncă de 50 de km. fusese respins dincolo de Tisa. Pentru a se spulbera orice zvon, Inaltul Comisar al Guvernului Regal Român, ministrul Diamandi și Comandantul Trupelor din Transilvania, Generalul Mărdărescu, au dat o proclamație în care se arăta clar că ocupațiunea trupelor române este provizorie și că rolul lor nu este nici de a aduce și nici de a menține guverne pe teritoriile altor state.

La 4 August 1919, Budapesta fusese ocupată, iar populației sărace i-au fost puse în prima zi la dispoziție 70.000 de rații de pâine de câte 400 grame și tot ce au luat armatele române din Ungaria, au fost clopotele bisericilor românești din Ardeal, găsite la uzina Manfred-Weiss, unde urmau să fie topite pentru a deveni țevi de tunuri. Cât îl privea pe Friedrich, șeful noului guvern maghiar (și nu Horthy, cum crede Richard Wagner), ministrul Constantin Diamandi și-a exprimat public regretul că o patrulă i-a perchiziționat casa, dar fără ordin.

Desigur, Richard Wagner nu este obligat să cunoască altă istorie a Românilor, decât cea învățată. Dar dacă nu o cunoaște, de ce se pronunță? Si pentrucă alle gute Dinge sind drei, să mai ne oprim la o altă intervenție a Domniei Sale, făcută cunoscută în limba română tot de publicația "dialog" (numărul jubiliar 100 din Iunie 1989). Aflăm că România n'a fost niciodată o țară liberală, dar că la început, Ceaușescu a deconectat cu ajutorul pragmaticilor, aripa stalinistă din conducerea partidului. Faptul că Bardul dela Lovrin nu a fost elevul lui Iorga și nici al lui George Brătianu nu-i acordă nici o circumstanță atenuantă, întrucât oricare cioban român știe că Nicolae Ceaușescu nu a "deconectat" ci a instalat la cârma partidului cea mai stalinistă formulă din țară și din întreaga Europă: clanocrația devenită a ceaușiștilor-petreștilor-bărbuleștilor. Dânsul mai afirmă că "Azi nu se mai face politică în România", dar noi, nelaureații Uniunii Scriitorilor, rămânem la părerea că se face: de către Doina Cornea, de către Dan Petrescu, de către Luca Pitu, și de către și de către...dar cine știe numele tuturor celor care au făcut politică în Valea Jiului și la Brașov? Desigur, dacă ar fi fost profesori, sau redactori, am mai fi aflat ceva, pe ici pe colo, prin părțile esențiale...

In România, ne informează Richard Wagner, nu a existat tradiție politică, nu a existat cultură politică, iar democrația burgheză a anilor 20 era foarte coruptă. Scria oare altfel SCINTEIA despre Dinu Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, George Brătianu? Dar nici astăzi Românii nu sunt mai breji: au un șovinism pregnant ce îmbracă deseori aspecte de operetă. Am citit cu atenție, nu este vorba de clanocrație ci de POPORUL ROMAN.

Despre contribuția României în primul război mondial, aflăm că a constituit" un rol episodic", dar după aceasta a ajuns" aproximativ în granițele actuale". Pentru Richard Wagner, Nordul Bucovinei, întreaga Basarabie și regiunea Herța constituie o aproximație, iar toate teritoriile obținute prin tratatele de pace, s'au datorat faptului că...a înăbușit revoluția sovietică din 1919 dela Budapesta.

Am putea culege multe din perlele fostului profesor de germanistică dela Hunedoara. Mă mai opresc asupra uneia. El ne mai învață că în România a domnit întotdeauna un puternic antisemitism, dar nu importat dela național-socialiști, ci vechi și autohton. Fapul că Românii nu au deportat Evreii la Auschwitz, se datorește în primul rând aceleia că aveau în țară propriile lor lagăre. Nu vreau să-l acuz pe Herr Wagner de plagiat, dar afirmația dânsului mă duce cu gândul la cea a Domnului I.C.Butnaru: "Antisemitismul românesc nu poate fi privit ca o marfă de import, adusă de peste hotare și adaptată realităților locale. Formele sale de manifestare au devenit specifice, iar contribuția sa la mișcarea antisemită internațională, de o semnificație caracteristică și de o violență ssingulară" (Holocaustul Uitat-Tel Aviv 1985).

Si iată cum, datorită operei în trei acte a lui Richard Wagner am aflat că mă trag dintr'un neam de desculți jegoși, lipsiți de tradiții și cultură politică, cu un trecut politic corupt, de un antisemitism visceral, care s'au pornit să distrugă biata republică sovietică maghiară în 1919 (a uitat de 1918 de o parte și de alta nu a Tisei ci a Prutului...) și care se încăpățânează să spună Bucovina, Basarabia și Herța unor teritorii care constituie doar o aproximație.

In aceste condiții, mai ne pot mira doar două lucruri: De ce Herr Wagner nu a părăsit imundul nostru teritoriu înainte de a încasa premiul Uniunii Scriitorilor din RSR și de ce se mai ocupă de un popor atât de inferior și cu o istorie atât de primitivă? Desigur, istoria poate fi primitivă fiind sau a primitivilor despre care se scrie, sau a celui care o scrie. In ce mă privește mă mulțumesc cu Iorga, George Brătianu și până la proba viitoare, cu mai modestul dar utilul op al lui Vlad Georgescu.

VICTORIA ÎNFRÂNGERII

Urmare din pag.8

că Gorbaciov acceptă condițiile cu aerul de a le fi dictat el însuși adversarului, dar această abilitate tipic rusească nu schimbă fondul situației. Comunismul are nevoie de capitalism pentru a supraviețui și nu invers.

O bună parte din clasa politică occidentală și-a rezumat poziția față de solicitările lui Gorbaciov cam așa: "Să-i dăm o mână consistentă pentru a ajuta perestroica". Auzindu-i nu pot să nu'mi spun: Să nu dea Domnul ca mâna consistentă acordată Sovieticilor să nu se întoarcă tot atât de consistent asupra Occidentului! Stim cât valorează "asigurările" date de Kremlin. Europa, lumea întreagă a putut verifica precaritatea acestor asigurări în istoria recentă.

Privind cortegiul triumfal al oaspeților moscoviți ce traversa Roma în aclamațiile pietonilor, eram tentat să'mi imaginez, pentru a explica entuziasmul general, că era vorba de prima vizită a președintelui noii Rusii, renăscută după prăbușirea imperiului bolșevic. Imi venea să cred că pe drapelul mașinii blindate se întrezărea crucea Sfântului Gheorghe pe culorile vechii Rusii. Numai așa aplauzele căpătau un sens, emoția mulțimii era justificată; ceva extraordinar se arăta lumii. Dar vai, pe roșul însângerat al steagului plescăia neștirbită aceeași seceră și ciocan din anii de groază ai stalinismului. Mă întreb: dacă Hitler ar fi câștigat războiul și un urmaș de-al lui ar fi purces astăzi la o perestroică nemțească, tot așa am fi ieșit să-l aclamăm, salutându-l ca pe un salvator?

Să ne înțelegem: Gorbaciov poate fi privit ca un salvator al celor care au fost martirizați de vechiul comunism. Despre cel nou nu se știe încă nimic decât că teroarea a fost inlocuită treptat de foame. Fricii i-a luat locul exasperarea privațiunilor de tot felul și a lipsei totale de perspective, care sunt în fond tot o formă de teroare. Perestroica este doar o promisiune. De altfel toată istoria comunismului este o istorie de promisiuni niciodată realizate. Sovieticiii sunt sătui de promisiuni, dar n'au încotro. Trebuie să creadă și de data aceasta.

Să ne gândim la perestroica lui Ceaușescu de acum 25 de ani: ni s'a promis libertate și bună stare și ni s'a dat "Trei culori cunosc pe lume" (pe cuvinte noi, ceaușiste). Ni s'a vânturat ieșirea în lume și întoarcerea în civilizație și ni s'a pus placa cu "Hora unirii". Ni s'a vorbit până la amețeală de independență și demnitate românească și ne-am ales cu o publicitate de săpun de rufe patriotic: "Partidul, Ceaușescu, România", garanție a prospețimei naționale cu scrobeală marxist-leninistă.

Gorbaciov joacă fără îndoială un rol istoric important. Rolul său este de a desmembra imperiul sovietic. Dar el nu o știe; e convins că îl va salva, cu încăpățânarea celui care a cunoscut puterea și nu este dispus să o cedeze. Salvarea Uniunii Sovietice e tot una cu salvarea tronului pe care stă. Ceaușescu nu a avut altă logică. Dar pentru rolul istoric de care vorbeam, Gorbaciov este un virtual prieten al României.

Căderea definitivă a comunismului va însemna începutul renașterii României. Unul dintre consilierii ce l-au însoțit la Malta, Evgeny Ambarzumov, a declarat la televiziunea italiană, evident cu consimțământul său, următoarele, în atenția lui Ceaușescu: "Si în România regimul bazat pe un guvern de clan familiar, totalitar și fascistizat e destinat prăbușirii". Așa cum a căzut chiar în Uniunea sovietică regimul clanului Brejnev. Sistemul comunist nu a căzut, deși se află în agonie. Meritul lui Gorbaciov este de a transforma în mod involuntar această înfrângere într'o victorie: victoria înfrângerii comunismului.

Dar până la victoria finală, adică dispariția statelor comuniste din lume, echilibrul internațional se bazează pe tratative. Occidentul lucid știe că o adevărată stabilitate nu poate începe decât după comunism.

Ajutorul dat lui Gorbaciov va contribui la succesul perestroicăi, de fapt la demolarea sistemului, deoarece perestroica nu are altă șansă decât convertirea la capitalism și deci ieșirea din economia planificată, adică din comunism. S'ar putea spune, folosind o butadă, că la urma urmei Gorbaciov este cel mai abil agent C.I.A. El a reușit ceea ce până acum toți agenții C.I.A. la un loc nu au reușit: aducerea sistemului sovietic în fază de criză finală.

Poate de aceea e atât de aclamat.

Camilian DEMETRESCU

NAŢIONALISMUL ÎN POEZIA LUI EMINESCU

— Zahu PANĂ —

Despre Eminescu s'a spus că este, după Zamolxe, cel mai de seamă om care s'a născut pe pământul ţării noastre. Chiar ipohondrul, marele om de cultură Emil Cioran, zgârcit până la avariţie cu epitetele, a scris despre poet, în stilul său exclusivist, că: "Afară de Eminescu, totul este aproximativ în cultura românească. Nici unul nu ne-am lăudat cu el. Căci nu l-am declarat cu toţii o excepţie inexplicabilă pentru noi? Ce a căutat pe aici acel pe care şi Buddha ar fi gelos? Fără Eminescu am fi ştiut că nu putem fi decât esenţial mediocri, că nu este ieşire din noi înşine şi ne-am fi adaptat perfect condiţiei noastre minore. Suntem prea obligaţi faţă de geniul lui, şi faţă de turburarea ce ne-a vărsat-o în suflet". (E.C.)

Criticul G. Ibrăileanu scria în Prefaţa volumului de Poezii de M. Eminescu, pe care l-a editat, că: "Avem convingerea nestrămutată că dacă mai trăia, sănătos încă douăzeci de ani el ar fi fost considerat, fără putinţă de contestare, ca unul din cei mai mari creatori de poezie din întreaga literatură a lumii" şi adaugă "Dacă Goethe s'ar fi stins la treizeci şi trei de ani, ca Eminescu, "Goethe" nu ar mai exista"..."Dacă nu ne transpunem în vremea lui Eminescu dacă spre a-l judeca, nu ne umplem de spiritul vremii aceleia, dacă nu pornim dela scrisul de atunci, nu putem înţelege bine că limba lui poetică, stilul lui, arta lui, sunt formate de el pe de-a'ntregul"...(G.I.)

Mai aproape de zilele noastre, D. Murăraşu, pasionat cercetător al Istoriei Literaturii Române, destituit din postul de profesor universitar şi prigonit de comunişti, constată că "Ceea ce izbeşte ochiul cercetătorului literar, este comuniunea spirituală pe care poetul, încă din adolescenţă, o are cu tot ce se poate numi cultură de ambianţă în care el şi-a desfăşurat activitatea...Nu a rămas indiferent faţă de poezia noastră, ci dimpotrivă a căutat s'o cunoască în toate manifestările ei"...Eminescu este cel dintâi poet al nostru care, cunoscând toate provinciile româneşti, încă înainte de vârsta de 20 de ani, a realizat o alianţă de graiuri, şi ca spirit, în această privinţă este un discipol al Daciei Literare". (D.M.)

Insuşi controversatul Călinescu, recunoaşte fără nici o tăgadă că: "Eminescu este cel mai tradiţional poet absorbind toate elementele, şi cele mai mărunte ale literaturii antecedente". (G.C.)

Pornind dela această cunoaştere a tuturor provinciilor româneşti de pe timpul său, şi a absorbirii tuturor elementelor ale literaturii antecedente, era normal ca poezia eminesciană să nu se rezume numai la ideea dominantă a lui Maiorescu, de "artă pentru artă" ci să fie şi glasul neamului său, cu toate valorile şi durerile lui.

Profesorul Ion Creţu, care a strâns cu migală opera etico-socială din proza lui Eminescu scria în introducerea cărţii "Opera politică": "Dacă pentru generaţia aşa zisă "eminesciană" Eminescu era idolul-poet, scriitorul fanteziei bogate, al imaginaţiei aprinse, evocator al trecutului romantic şi plin de glorie, cântăreţ al iubirii nefericite şi al pesimismului amar, pentru generaţia "naţionalistă" de astăzi, acelaşi scriitor este expresia cea mai înaltă a doctrinei politice naţionale. Generaţia actuală se hrăneşte sufleteşte şi ideologic din doctrina politică a lui Eminescu, după cum cea trecută se adăpa la izvoarele inspiraţiunii sale poetice".

Din pasajul de mai sus, reiese clar că Eminescu a fost precursorul naţionalismului românesc, reluat de curentul "Sămănătorul" după moartea poetului, continuat de "Gândirea" dar aceste curente, au înţeles strâmt gândirea poetului.

"Naţionalismul" scria regretatul Horia Stamatu, nu a fost niciodată la Români o ideologie ca pan-slavismul sau pangermanismul, sau indiferent ce ideologie expansionistă, ci a fost o mie de ani un program concret, în continuă defensivă, dar care în diferite etape a dus la România Mare.

Sub acest aspect trebue privit şi înţeles naţionalismul românesc.

Acest fel de a vedea naţionalismul nu aparţine numai naţionaliştilor români, al căror precursor este Eminescu, ci îl găsim şi la alte mari personalităţi mondiale, al căror spirit tolerant şi democratic este unanim admis. Voi cita doar ce spune în acest sens Jawaharlal Nehru, care este creatorul Indiei moderne: "Naţionalismul a fost şi este inevitabil; el este un fenomen firesc şi sănătos. Prima şi principala năzuinţă a oricărei ţări aservite trebue să fie năzuinţa spre eliberare naţională"... Evenimentele petrecute în ultimul timp în lumea întreagă au arătat că părerea potrivit căreia naţionalismul ar dispărea sub presiunea internaţionalismului şi a mişcărilor proletare este greşită. El continuă să rămână unul din cele mai puternice stimulente care îmboldesc un popor, de el sunt legate sentimentele şi tradiţiile poporului, conştiinţa comunităţii condiţiilor de existenţă şi a scopurilor vieţii"...Principiul naţionalismului are rădăcini adânci şi trainice; el nu este ceva perimat, fără importanţă pentru viitor". (J.N.)

Acestui fel de a gândi trebue interpretat naţionalismul lui Eminescu, care în ultima analiză îl situează pe poet, tradiţionalist.

Cunoscându-l pe Schopenhauer, Eminescu nu l-a urmat pe filosoful german în predicarea ascezei ca mijloc de stingere a vieţii, soluţie extremă a filosofiei lui Schopenhauer. La studierea lui Schopenhauer, poetul adaugă pe Kant, de unde capătă acea înălţime dela care priveşte lucrurile, şi îi influenţează atitudinea morală.

In perioada de studii, este contemporan cu epoca de glorie şi de deplină recunoaştere a lui Wagner, de unde Eminescu ajunge la înţelegerea poeziei miturilor. De aici i-a venit ideea de a trata mitul dacic, după cum Wagner s'a inspirat din mit când a compus Taunhauser, Lohengrin, Parsifal şi tetralogia Nibelungilor. Cititorul obişnuit ştie despre influenţa miturilor în opera lui Eminescu, doar de "Rugăciunea unui Dac" şi câteodată de poemul faustian, "Mureşan". Un alt poem mitic unde se adânceşte legenda getică este SARMIS-GEMENII, conflict între gemenii Sarmis şi Brig-Belu. Plănuise o piesă de teatru, "Decebal", voise să scrie o operetă "Arpad regele Ungurilor", o dramă "Alexandru cel Bun" şi un dodecameron dramatic din dinastia Muşatinilor.

Studiile de psihologie etnică îl fac să dea atenţie la tot ce este original în viaţa neamului nostru, în manifestările literare şi îndeosebi în poezia populară. Nu este lipsit de importanţă faptul că prima poezie cu care debutează Eminescu, la vârsta de 16 ani, este "La mormântul lui Aron Pumnul", publicată în "Lăcrămioarele învăţăceilor gimnaziaşti de'n Cernăuţi la mormântul preaiubitului lor profesoriu Arune Pumnul, repausat înt'a 12/24 Ianuarie 1866".

In limba învăţată dela marele cărturar latinist, junele învăţăcel scria:

"Căci umbra ta măreaţă în falnica-i zburare / O urmă'ncet cu ochiul în tristă lăcrimare / (urmează) Ce-i simţ naţional!

Tot în acel an scrie poezia "Din străinătate" unde "un suflet numai plânge" şi spune:

"Da! da! As fi ferice de-aşi fi încă odată / In patria-mi iubită, în locul meu natal, / Să pot a binezice, cu mintea'nflăcărată / Visările juniei, visări de-un ideal"...

urmată de poezia "La Bucovina":

"Astfel, totdeauna când gândesc la tine / Sufletul mi-apasă nouri de suspine / Bucovina mea!

Peregrinările poetului printre Români, îl fac să cunoască de mic toate provinciile româneşti, aflate sub ocupaţie străină. Ajuns în Ardeal, cunoaşte pe viu starea ardelenilor după frângerea pe roată a lui Horia şi drama lui Avram Iancu. Revolta lui atinge proporţii cosmice în poemul "Horia":

"Să privească-Ardealul lunei i-e ruşine...
Că-a robit copiii-i pe sub mâni streine...

MIHAI EMINESCU

....
Horia pe-un munte falnic stă călare
O coroană sură munţilor se pare...
....

'Nalţi suntem noi munţii, zise-un vechi Carpat, / Dar el e mai mare, că ni-i împărat..."

In această perioadă de formare a poetului apare şi poezia "Ce-ţi doresc eu ţie, dulce Românie", unde geniul se evidenţiază în versurile:

"Căci rămâne stânca deşi moare valul"... chiar dacă lexical rămâne tributar lui Bolintineanu şi Alecsandri.

Idealistul neprihănit, nedezbărat încă de limbajul Lepturariului, este cuprins de revoltă faţă de importul de pseudo-cultură din Apus şi la vârsta de 19 ani, atacă vehement pe "Junii corupţi":

"In darn răsuna vocea-mi de eco repetită / Vă zguduie arama urechea amorţită / Si simţul leşinat; / Virtutea despletită şi patria-ne zeie / Nu pot ca să aprinză o singură scânteie / In sufletu'ngheţat/..../ Căci vorba voastră sună ca plâns la cununie / Ca cobea ce îngână un cânt de veselie / Ca râsul la mormânt!"

Este prima poezie de sinteză cu antinomii, care le vom întâlni redate sub alte forme în opera poetului.

Evoluţia lui Eminescu se observă dela poezie la poezie. In acelaşi an, 1869, lucrează la poemul dramatic "Mureşan" dar teama faţă de atitudinea celor dela Junimea, în privinţa scrierilor patriotice, l-a făcut să ţină poemul în sertar. Pentru viziunea sa, asupra figurii poetului revoluţiei dela 1848, redăm doar această prezicere de viitor a lui Mureşan:

"Trecut-au secoli negri, cu coasele de foc / Cosit-au generaţii... naţiunea stă pe loc / Trecut-au Nordul rege, cu aripa-i de ger, / Românul stă în locu-i ca muntele de fier..."

Despre acest poem dramatic, Eminescu a scris pe prima pagină a transcrierii de prin 1870: "Am scris'o într'un timp când sufletul meu era pătruns de curăţenia idealelor, când nu eram rănit de îndoială"...

La puţin timp după ce a scris acest poem, la vârsta de 20 de ani, după o asiduă lectură a literaturii germane şi străine, Eminescu scrie poezia care în ciorna aflată la Academia Română poartă numele de SKEPSIS, dar care a apărut la 15 August 1870 în Convorbiri Literare sub numele de EPIGONII. După D. Murăraşu, termenul îi era cunoscut lui Eminescu atât din Mythologie fur Nichstudierende, de Reinbeck, unde era dat fiilor celor şapte şefi morţi în faţa Tebei, cât şi din romanul Die Epigonen, al lui Karl Immermann, amintind că tema se află şi la Leopardi în "Sopra il monumento di Dante" şi "Angelo Mai" dar crede că expresia Epigonii i-a fost sugerată lui Eminescu de drama Alexandru Lăpuşneanu a lui Bolintineanu.

Prof. Caracostea aminteşte ca termeni de comparaţie "Barzii Angliei şi criticii Scoţiei" de Byron şi "Dies irae" de Leconte de Lisle.

Vedem de aici ce cultură vastă reuşise să asimileze Eminescu la vârsta de 20 de ani şi ce spirit critic avea, pentrucă în legătură cu poezia Epigonii, Eminescu ne dă unele lămuriri precise: "Dacă în Epigonii veţi vedea laude pentru poeţi ca Bolliac, Mureşan, Elias acelea nu sunt pentru meritul intern al lucrărilor lor, ci numai pentrucă într'adevăr te mişcă acea naivitate sinceră, neconstruită, cu care lucrau ei. Noi cei mai noi, cunoaştem starea noastră, suntem treji la suflarea secolului şi de aceea avem atâta cauză de a ne descuraja"...

Cu poezia Epigonii, se încheie asimilarea poetului din lectura celebrului Lepturariu a lui Aron Pumnul. De acum încolo, viaţa trăită în mijlocul actorilor, piesele de teatru şi dramele învăţate pe de rost, vor avea o deosebită influenţă asupra poetului. Ele se materializează în tabloul dramatic într'un act "Andrei Mureşanu", personaj care îl frământă pe Eminescu şi care în 1876, va duce la o a treia variantă, unde poetul revoluţiei dela 1848, nu mai este decât un personaj mitic.

Poeziile amintite până acum, au fost scrise în perioada 1866-1876 când Eminescu a fost pe rând: sufleur la teatru (1866-69), student la Viena (1869-72), student la Berlin (1873) bibliotecar şi revizor şcolar (1874-76).

Adevăratul naţionalism al lui Eminescu maturizat, om de cultură şi aprig tradiţionalist se manifestă de acum în articolele publicate, întâi, în "Curierul de Iaşi" pentru scurt timp şi pecetluiesc definitiva lui consacrare ca gazetar şi mare îndrumător naţional în perioada cât a lucrat în redacţia ziarului Timpul din Bucureşti. Această perioadă începe dela jumătatea lunii Noembrie 1877 şi durează până la 28 Iunie 1883, când cel care a fost cel mai mare poet născut pe meleagurile româneşti este internat într'o casă de sănătate, de unde va mai ieşi pentru un scurt timp, dar pana lui măiastră nu va mai reda nimic din strălucirea de altădată.

In perioada activităţii sale la Timpul, articolele sale erau sabie de foc, care înspăimântase chiar pe membrii partidului conservator. I.A.Cantacuzino, redactor responsabil al Timpului, intrase în panică la citirea articolelor scrise de Eminescu şi într'o scrisoare adresată lui Maiorescu îi scria alarmat: "Tânărul acesta e atât de pătruns de ură împotriva Ruşilor, încât cu toate sfaturile mele, ba ce e mai mult, desconsiderând şi ale D-voastră, stăruie a face din Timpul, organul personal al antipatiilor sale".

Eminescu îşi avea justificarea lui: "Cititorii ştiu bine că suntem gura adevărului; iar dacă avem graiul aspru, asprimea aceasta o considerăm ca un corectiv în contra vicierii spiritului public". Acesta era Eminescu!

Aflându-se în prima linie cu activitatea de gazetar, Eminescu s'a dăruit cu toată pasiunea şi poeziei. Cele mai frumoase poezii aparţin acestei epoci, începând cu "Melancolie" şi terminând cu "Luceafărul" pentru a pomeni doar pe cele mai cunoscute.

Ne vom rezuma la câteva, din cele care fac obiectul acestei comunicări şi în special la "Scrisoarea a III-a", unde cu alt meşteşug poetic decât cel din "Epigonii", sunt puse faţă în faţă, figurile luminoase din istoria ţării şi trecutul ei eroic, în contrast cu sinistrele caricaturi ale "canaliei de uliţi" şi prezentul contemporan poetului.

Eminescu a cunoscut foarte bine figura lui Mircea cel Bătrân din tabloul votiv dela Cozia, unde Domnitorul Român este zugrăvit în costum de cavaler medieval, dar în Scrisoare a III-a, el este prezentat ca un simbol al Tării Româneşti, modest dar demn, înţelept şi dur, identificat cu întregul univers al ţării sale:

"Un bătrân atât de simplu după vorbă, după port"...

care ştie bine că:

"... tot ce mişcă'n ţara asta, râul, ramul, / Mi-e prieten numai mie, iară ţie duşman este..."

Continuare în pag.11

ARON COTRUŞ ŞI UNIVERSUL NAŢIONAL ROMÂNESC

-28 DE ANI DELA MOARTEA POETULUI-

(2 IANUARIE 1891-1 NOEMBRIE 1961)

—Gheorghe RĂDULESCU—

Urmare din numărul trecut

Aron Cotruș, dacă este un poet național, în poezia lui sunt cuprinse în aceeași măsură și problemele sociale. Aspectul național cu cel social se întregesc unul pe celălalt formând o unitate perfectă. Așa vedeau Eminescu și Coșbuc și Goga și Hugo și Schiller și alții aceste probleme. Dar iată poemul lui Cotruș, "Pătru Opincă" care se ridică ca o amenințare împotriva nedreptății sociale, un avertisment ce se anunța neguros și sângeros la orizont: "Io,/ Pătru Opincă / ce'ntre-atâtea moșii n'am doar o șirincă, / înfrunt strâmbele legi și năpasta /și'n răsmerița ce'n mine crește,/ sudui vârtos, mocănește,/și scuip pe toată rânduiala asta!..."

Pentru ciclul "Mâine" în anul apariției sale în 1928, Cotruș a fost învinuit de presa partidului liberal ca fiind periculos, autorul având o atitudine subversivă, cerându-se arestarea lui. Intervenția însă a profesorului Nae Ionescu și a presei național-țărăniste l-a absolvit pe Cotruș de condamnare. Apărător al celor ofensați și nedreptățiți, poetul se luptă parcă nu numai cu acei care încalcă legile justiției umane și morale, dar cu tot ce-l înconjoară, ființa lui se risipește în natura țării și a neamului său în suferință. Indemnul său la revoltă se topește într'un naționalism curat românesc, de descătușare, atingând paroxismul în poemul "Ion", poem care într'adevăr răscolește întreaga fire omenească, cuvintele poetului devin flăcări în mersul vertiginos al răscoalei: "Ioane, / ești unul, / poți fi milioane, / vrerile tale ne'nfrânte/ să nu le'nspăimânte / nici temnița, nici tunul.../....../ Ioane,/tu ești uriașul/ce poți osândi la pierzare orașul/de trântori semeți și mișei,/numai să vrei.../...../ Ești unul,/poți fi milioane,/ curajul tău să'nfrunte temnița, tunul;/să crească voinicește, să crească,-/ vrerea ta românească,- Ioane."

Cotruș nu este numai poetul înflăcărat al celor care ostenesc pe ogoare ci și al celor din fabrici, același îndemn la luptă îl întâlnim și aici cu aceeași vigoare: "Ce-s temnițele ciocoiești/ pe lângă iadu'n care te topești! / simbria, cu sudori de sânge-agonisită/abia de-ți ajunge de pită.../fierul cald îl frământi, îl bați/ pentru ciocoi, pentru magnați... / isbești ... și

TROIȚA LUI ARON COTRUȘ DELA "CÂMPUL ROMÂNESC" REALIZATĂ DE VALERIU CERCEL

scânteile trupul ți-l mușcă/ în lungile ceasuri de trude,/ ca și funiile ude,/ca și patul de pușcă..." (In fabrică). In ciclul "Printre oameni - în mers" poemul cu același nume ca cel de mai sus "In fabrică" are o factură asemănătoare dârză revendicativă, dar și o egalitate și frăție creștinească: "cine dintre toți / s'o ivi ca un munte/ strâmbătatea s'o'nfrunte, / s'o arunce'ntre roți?!/ să fie pentru toți:/și trudă, și folos,/să fie pentru toți: același sus și jos../ pentru plugar, pentru boer,/ pentru'mpărat, pentru miner.../ să fie, / odată și-odată,/pentru vecie,/pământul-mănoasă, frățească moșie, / pentru omenirea toată..."

Cu poemul "Alba-Iulia" în care se preamărește unirea din 1918, și cu ciclul "Horia", care cuprinde mai multe poeme închinate martirului nostru național, pătrundem într'o nouă fază a liricii lui Aron Cotruș.

"Horia" nu este numai un martir al patriei, el a devenit astăzi un simbol, un mit intrat în filele istoriei și ale neamului: "de jos / te-ai ridicat drept, pietros, viforos, / pentru moți,/pentru cei săraci și goi, / pentru toți... / și-ai despicat în două istoria, / țăran de cremene/cum n'a fost altul să-ți semene,/ Horia!..." (Horia).

Poemul "Tara" reprezintă o încleștare între două lumi, între trecut și viitor, în care totul se înfruntă într'o luptă ce-și cere eliberarea spiritului național creștin. Dela poezia detunătoare de dinamită, răscolitoare și imperativă, Cotruș scrie cu o deosebită eleganță și finețe domnească versuri închinate "Reginei Maria". Momentul este impresionant ales, atunci când regina României Mari coboară pentru totdeauna în cripta dela "Curtea de Argeș": "In asprele noastre suișuri solare / numele tău va trăi,/va trăi /printre anii cărunți, / cât furtunile'n munți, / cât a Mării Negre frământare..." / "Peste prăpăstii de potrivnicie" este un poem al viziunii istorice și politice, un poem în care Cotruș prevede încă din 1938 tragedia care se va abate peste poporul român prin invazia sovietică. Poemul "Eminescu" este o creație deosebită și originală față de majoritatea poeziilor închinate marelui nostru poet, un poem în care Eminescu se naște, renaște, sufere, se prăbușește și izbândește odată cu țara și poporul român năzuințele neamului. In ciclul "Minerii", Cotruș reia unele teme și cu aceeași tenacitate cântă munca, suferința și injustețea care apasă pe umerii acelora ce istovesc în mine. Revolta și revendincarea socială este prezentă cu aceeași vigoare și acuitate ca și în poemele precedente.

Cuvântul este amenințător și profetic. In "Rapsodia valahă" poem popular-național, învolburat, poetul își mărturisește în versuri încărcate de dragoste și năzuințe toată simțirea sa față de țara dumnezeiesc de frumoasă, fața de neamul său care și-a făurit o istorie milenară de încercări, de lupte și crucificări în cartea veșniciei neamurilor. De fapt "Rapsodia Valahă" din 1940, cât și edițiile din 1941 și cea din 1954 sunt un preludiu și un vast cânt al jertfelor purtate în Răsărit pentru dezrobirea pământului românesc de sub cotropirea sovietică. La fel "Rapsodia dacă" este înălțătorul imn de lupte, de sacrificii, de viață și moarte a ostașilor români pe frontul din Răsărit. Toate aceste "Rapsodii" sunt ca o simfonie vijelioasă de înfrângeri și biruințe ale poporului român, o simfonie creștină a suferinței de veacuri, căci: "e-aceeași războire între bine și rău,/ între lumină și hău, / între jos și'ntre sus, / între Satan și Iisus..."

Un strigăt de durere și de disperare, un strigăt pentru cele două lumi din Răsăritul și Apusul lumii, între popoarele în suferință și domnia triumfătoare satanică se desprinde din infiorătorul poem interogativ "Intre Volga și Mississipi" din 1946: "Intre Volga și Mississipi s'o alege: ce lege/ ori fărădelege, / va pune stăpânire ca mâine, / pe munții și-ogoarele de scrum ce-or rămâne; / cântecul roșu, iobăgesc al ciocanului / și-a stepelor știrbă și crâncenă seceră? / Ori glasul de pe munte al Galileanului, / pururea viu, peste moarte și trecere?!.../ Babilonia cea nouă, fără față și nume,/ori Roma, mai presus de timp și de lume?!... "Drumuri prin furtună" ciclu publicat în 1951, la Madrid deschide un nou și deprimant popas în viața poetului. Numai o conștiință adevărată poate să fie atât de contopită cu tragedia neamului său ca aceea a lui Aron Cotruș. Pentru poet, neamul și țara sunt pârghiile rezistenței sale, numai neamul și țara sunt viața poetului, conștiința lui ca și la Eminescu reprezintă credința și lupta dreaptă a poporului român, cerând cu toată forța sa sufletească divinității ajutor să-i salveze neamul din infernul în care trăiește: "Ca'ntr'un codru încins de flăcări, un haiduc olog, / cu gândul în genunchi, eu Te rog și Te rog:/ dă-i, Doamne, putere și-uriașă răbdare/ neamului meu călcat în picioare..." (Rugăciune). Cu poemul "Rapsodia iberică" publicat în Editura "Carpați" din Madrid în 1954, Cotruș își încheie cântecul său de durere, de revoltă, de înălțare, de înfrângere și speranță. De fapt el își încheie un capitol din viața lui frământată și chinuită, activând însă și creind până în ultimul moment al vieții.

Ce te izbește dela început citind creația lui Aron Cotruș este nervul atât de viu și agitat, de dureros, apoi vigoarea, sinceritatea și sănătatea poetului care de fapt este a poporului său, dar mai presus de toate, poezia lui este o izbăvitoare lecție de dragoste de neam și țară, o poezie ce cuprinde în ea națiunea întreagă.

Suferința poetului este suferința neamului și a țării, încât îți lasă impresia că poetul nu trăiește decât numai prin spiritul său și așa și este. Poet cu mari resurse sufletești și creatoare, poet național și social, Aron Cotruș este poetul Românilor și numai al lor ca și Eminescu, este poetul care nu s'a despărțit niciodată de "Ființa" neamului său.

NAȚIONALISMUL LUI EMINESCU

Urmare din pag.10

ca să sfârșească în apoteoză:
"N'avem oști, dară iubirea de moșie e un zid / Care nu se'nfiorează de-a ta faimă, Baiazid!"

Să trecem peste excelenta descriere a luptei, care poate furniza toate detaliile unui producător de film și să ne oprim la sufletul liric al Românului, vajnic luptător dar om al păcii, al frumosului și al iubirii, "unul dintre fiii falnicului domn", întruchipând ostașul român, care, "pe genunchi scria o carte":

"De din vale la Rovine
Grăim, Doamnă, către Tine,
Nu din gură, ci din carte,
Că ne ești așa departe.
Te-am ruga, mări, ruga
Să-mi trimiți prin cineva
Ce-i mai mândru'n valea Ta:
Codrul cu poenele
Ochii cu sprâncenele":

Suntem ispitiți să cădem în reverie, să ne îmbătăm de frumusețe și de vis, dar poetul ne trezește la realitate:

"De-așa vremi se'nvredniciră cronicarii și rapsozii; / Veacul nostru ni-l umplură saltimbancii și Irozii".... / ..."Tot ce'n țările vecine e smintit și stârpitură, / Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii de natură, / Tot ce e perfid și lacom, tot Fanarul, toți iloții, / Toți se scurseră aicea și formează patrioții..."
descriere grotescă asemenea Sabatului lui Goya, pentru a evoca în final, mâna necruțătorului Vlad Tepeș:
"Cum nu vii tu, Tepeș Doamne, ca punând mâna pe ei, / Să-i împarți în două cete: în smintiți și în mișei..."

Tot ce a scris ca doctrină Eminescu, este născut din marea sa dragoste de țară, nobil sentiment care stă în fruntea simțămintelor omenești. Pentru urmașii lui, Eminescu a lăsat scris ca un legământ pentru viitor următoarele: "Cestiunea de căpetenie pentru istoria și continuitatea de desvoltare a acestei țări este ca elementul românesc să rămâe cel determinant, ca el să dea tiparul acestei forme de stat, ca limba lui, înclinările lui oneste și generoase, bunul lui simț, c'un cuvânt geniul lui să rămâe și pe viitor norma de desvoltare a țării și să pătrundă pururea această desvoltare". (Timpul, 17 Decembire 1881).

Dacă Eminescu ar fi trăit până la 70 de ani, ar fi apucat Răscoala țăranilor din 1907, perioada de neutralitate și participarea României în Primul Războí Mondial, cu dezastrul și revenirea ei și ar fi fost martor la marea sărbătoare a întregirii României Mari. Am fi avut atunci o largă viziune a desfășurării poetului, Românului și omului Mihail Eminescu pentrucă el ar fi fost din primul moment în linia întâi a frontului scrisului românesc. Nu știm dacă ar fi fost alături de Petre Carp sau Tache Ionescu, nici dacă după terminarea războiului ar fi fost chemat în boxă, alături de Slavici, dar știm că ar fi fost acolo unde inima Românului l-ar fi dorit mai tare. Hyperion n'a fost lăsat însă între noi. De longevitate au beneficiat Sadoveanu și Arghezi.

La împlinirea celor o sută de ani de când trupul lui odihnește sub teiul din Cimitirul Bellu, iar spiritul lui plutește în Univers pentru a călăuzi în veac, pe toți cei ce simt durerea unui neam lăsat de Dumnezeu în calea tuturor răutăților, dar dăruit de Dumnezeu cu asemenea genii; în vremile de restriște în țară sau dincolo de fruntariile țării, până la marginile pământului, unde mai bate o inimă de Român și mai poartă la piept cartea lui, alături de Sfânta Scriptură, s'o desfacem la pagina durerii și să citim "Doina".

Zahu PANĂ

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

HORIA STAMATU: APRECIERI ŞI POEME

Horia STAMATU... est certainement un des plus grand poète que son peuple a conçu.

Eugene IONESCU

S'a stins cu moartea lui H.S. nu numai un mare poet...(H.S.) a făcut poezie din românism şi românism din poezie.

Vintilă HORIA

...şi în exil şi în ţara regăsită de mâine, poezia lui H.S.va sfinţi locul şi vremea împlinind sorocul spiritualităţii româneşti hărăzită să dăinuie prin jertfe ciclice, prin eclipse deschizătoare.

Virgil IERUNCA

Poetul H.S. prin biruinţa "suflării" ne dă gustul şi încrederea în mileniul al treilea al biruinţei Spiritului asupra Nopţii, speranţă ce o pierdusem în penultimele veacuri ale mileniului al doilea...

Dumitru ICHIM

Cred a fi înţeles că acest ciclu (DIALOGE) reprezintă un "renouveau" al lui "poeta vates", aproape de necrezut în timpul nostru, dar sunt semne că pentru aceasta timpul nostru ar fi matur. Această ultimă poezie din ciclu (XII) m'a atras cel mai puternic şi cred că dela Juan de la Cruz nu am mai citit o asemenea poezie.

Anelise BOTOND

NOTA
Anelise BOTOND este o scriitoare germană de notorietate, şi traducătoarea câtorva mari poeţi spanioli şi italieni pentru care a obţinut marele premiu anual al Republicii Federale. Iată această ultimă poezie din DIALOGE asupra căreia insista şi pe care a cunoscut-o graţie excelentei traduceri în germană datorită Doamnei Marianne STAMATU.

XII

In această noapte
străbătută cu ochii deschişi,
în această zi
arsă cu ochii închişi,
se-apropie unii, din când în când:
nădejdea lor e să te mângâe,
lumină făcută ecou,
dulce amintire şi prevedere,
pe care niciodată
aur, diamante şi nici o altă vanitate
n'o vor găsi,
până când nu s'or întoarce
într'un ocean de lacrimi.

Reproducem alăturat trei poeme care atestă unitatea spirituală a poeticii lui H.S.Primele două sunt scrise la vârsta de 20 şi 22 de ani a treia "Ce dor de dincolo venea?" în plină maturitate.

Scrisorile lui H.S. din care au fost reproduse citatele de mai sus mi-au fost adresate.

L.M.ARCADE

Scoala mea poetică mi-am făcut-o pe baza unei credinţe, cea creştină, în care mi-am format gândirea şi simţirea fundamentală a existenţei. Dela vârsta de 18 ani, când m'am "convertit", până la peste 40 de ani când l-am studiat pe Sfântul Ioan al Crucii, am gândit neîncetat în această "altă logică", deci într'un fel nou de a gândi, pe baza altei metafizici decât celei a "bunului simţ comun", aceea a identităţii.

"Expresia poetică" nu poate fi alta decât a unei trăiri metafizice.

Fragment dintr'o scrisoare din Februarie 88

II. ÎNTÂMPLĂRI

Cutia cu privighetori
A căzut în apă.
Vreau să spun, de câteori
Adorm inima scapă.

Unde rătăceşti pasăre
Cu aripi de sânge,
Când mâna albă nu
Te mai strânge?

Inima scafandru de aur
Scoboară prin noi
Sărutul lui Dumnezeu
Ca o stea în noroi.

Ancora vieţii în moarte.
Inima unei statui
Ca un fluture prins se sbate
In întunericul oricui.

Din MEMNON 1934

HORIA STAMATU

Născut în Septembrie 1912 la Bucureşti. Student la Facultatea de drept şi filosofie. A publicat prima dată în 1932 în revista "Floarea de foc". Are un volum de versuri nepublicat "Memnon".

CE DOR DE DINCOLO VENEA?

La marea cu sarea
la vadul oftărilor
unde nici seara
nici ziua nu mor

la iarba de aur
la cerul de criţă
la scocul cu Paul
şi Pătru pe-o spiţă

la roada dintr'una
şi toată tulpină
la văgăuna
de rost şi hodină

la scrisa pe piele
de aer curat
cu vântul de rele
în apă spălat

la râu cu odoare
ce pururc curg
unde nu doare
fierul de plug

la pasăre trasă
la malul de veci
ce nu te lasă
înapoi să pleci

la stupul de miere
şi ziuă senină
la muzica tăcere
de noapte lumină

la spartele'n sine
pizmă şi moarte
la cum-se-cuvine
din nicio carte

la carul cu boltă
pe-o singură roată
mireasă cu fotă
înflăcărată

aşteaptă şi rabdă
vipie şi sete
cântă şi laudă
aude şi vede:

crai de răcoare
din fără de vremi
în clare izvoare
în văi şi poeni.

Din KAIROS 1974

EPILOG

Ne pierdem paşii ca un fluture aripile
Paşii mei au semănat sunete ce nu s'aud
Alergam ca un negru după umbra lui
Ziua pe umbrele nopţii prin nisipul ud.

Aş putea să fac un frumos colier
Din acele zile pentru nimic pierdute
Când soarele preţuia cât coiful unui pompier
Şi eu eram o iniţială printre alte sute.

Cine se întreabă în zori ce-a făcut la bal?
Uşor ca duhul unui pahar de vin spumos
Işi scutură masca de pe obrazul pal
Şi se culcă apoi liniştit pe jos.

Niciun gând nu e atât de pur
Cât ne pare uneori imaginea lui
Inima atâta timp cât nu are contur
E un simplu sirop pentru setea oricui.

Fluturii nu mor în văzduh niciodată,
Noi murim la mijlocul unui cuvânt,
Cartea noastră nu poate fi jucată
Decât când o scoatem ca pe un duh din vânt.

Din Antologia Z.STANCU 1932

MEMNON

Lasă cenuşa pe clopotul inimii
Să nu mai răsune în gol
Şi masca palidă a cavalerului
Cabotin arunc'o.

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ŞI RESPONSABILITATEA ASOCIAŢIEI "HYPERION"

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

Si acum mă întorc la descoperirea mea în opera lui San Juan de la Cruz.

"Citirea formală" nu m'a atras decât în cazuri excepţionale, cum este forţa sunetului la Eminescu şi Leopardi. La San Juan de la Cruz am găsit o culme, în sensul că "sunetul" ţine loc de "imagine". Aşa am ajuns la un fel de revelaţie, luând în aproape cercetare "Romanţa 1" pe care am tradus-o atunci şi mai târziu am publicat-o în "Punta Europa". Pentru "avansul" meu în "poetică", descoperirea făcută în această "Romanţă 1" era pur şi simplu culminantă.

Dacă poezia este o indisolubilă întretăiere de "gând, sunet, imagine", în această poezie am găsit gând-sunet, dar nici o "imagine". Si aşa m'am decis să fac o analiză "materială de text", exhaustivă. Aşa că am făcut ce nu citisem nicăieri, într'un eseu de 40 de pagini. Acest eseu, în limba franceză, corectat de o profesoară dela Madrid, l-am citit în 1958 la Universitatea din Mainz, unde era găzduit un congres al fostei S.A.R., organizat ca întotdeauna de Mircea Popescu. Atraşi de subiect, au asistat la lectura mea nişte profesori dela seminarul de romanistică al Universităţii. Aşa de entuziasmaţi au fost de acea "analiză materială de text", pe care au găsit-o izbitor de nouă, încât mi-au oferit ceva ca un fel de "bursă" din partea seminarului de romanistică.

Ca omagiu, şi personal şi românesc, adus unei poezii de nivelul operei lirice a lui San Juan de la Cruz, la Freiburg, de prin 1968, m'am hotărît să traduc toată poezia lui, ceea ce am şi făcut. La acest lucru m'a încurajat şi faptul că Românii puteau afla de această poezie prin Cenaclu.

San Juan de la Cruz m'a ajutat enorm la "poezie", însă nu imitând. Prin studiu şi traducere am ajuns la esenţa uneia dintre cele mai pure poezii, şi aceasta m'a ajutat la propria poezie în sensul celui mai sever autocontrol.

Fragmente dintr'o scrisoare din 22 Martie 88

STROFE ALE SUFLETULUI CE TÂNJEA SĂ-L VADĂ PE DUMNEZEU

de Sfântul Ioan al Crucii

-traducere în formă originală de H.Stamatu-

Trăesc şi nu trăesc în mine.
Aşa mi-e dat a dăinui:
murind de-a nu putea muri.

In mine nu mi-e a trăi
că nu pot fără Dumnezeu
iar fără El nu mai sunt eu.
Asemeni viaţă ce-mi va fi?
Si mii de morţi voi suferi.
Sperând o viaţă'n viitor
Tot mor mereu că nu mai mor.

Dar viaţa care o trăesc
n'are nici pic de vieţuire
într'o continuă ne'mplinire
până ce'n Tine O'mplinesc.
Auzi-mi Doamne ce grăesc
la aşa viaţă nu dau zor
să mor mereu că nu mai mor.

Ce fel de trai pot eu avea
cât sunt de Tine-aşa lipsit?
De-o mare moarte prigonit
cât n'am văzut în viaţa mea
Cumplită jale m'a pălit
că sorţii vieţii mele vor
să mor de-a nu putea să mor.

Un peşte scos din apă-afară
nu e chiar fără uşurare,
că el de moartea care-o are
este măsura lui să moară;
dar care moarte se compară
cu traiul meu îngrozitor:
pe cât trăesc pe-atâta mor.

Iar când mai vine-o alinare
găsindu-Te în cele sfinte
mă prind străine simţăminte
ce-mi zăticnesc a Ta'ndurare
şi mă cuprinde grija mare
că nu Te văd pe cât mi-e dor
şi mor de-a nu putea să mor.

Si dacă-mi face, Doamne, bine
nădejdea că te voi vedea
gândind că nu Te voi avea
durerea s'adânceşte'n mine.
In sărăcia ce mă ţine
aştept un semn mântuitor
murind fiindcă nu mai mor.

De moartea asta dă-mi scăpare
dă-mi viaţă Dumnezeul meu
nu mă tot ţine-aşa mereu
în lanţul strâns atât de tare
mor ca să văd a Ta splendoare
şi tot aştept nerăbdător
murind de-a nu putea să mor.

Tot plânge-voi de moartea mea,
de moartea mea mă voi căi,
de răul care-o napădi
pe când păcatul o strivea.
Dar Doamne când va fi aşa:
să zic cu adevăr şi spor
acum trăesc că nu mai mor?

ROMANCE 10 DE SAN JUAN DE LA CRUZ

Asupra psalmului «Super flumina Babilonis» (Psalmul 136)

La malul unei ape
de Babilon aproape
mă aşezai plângând
pe-o limbă de pământ.

Si-mi aminti de tine
Sioane mult iubit;
de dulce amintire
plâns m'a podidit.

Straele frumoase
mi le-am lepădat,
şi într'o salcie verde
lira mi-am lăsat.

Am pus-o cu nădejdea
ce'n Tine mi-era;
iubirea mă rănise
şi inima-mi smulgea.

Lovit de năpastă
moarte am cerşit;
intrasem în foc
să fiu mistuit,

să mântui porumbiţa
ce arzând vedeam.
Eu muream în mine
şi'n Tine respiram.

Muream de Tine'n mine
şi înviam în Tine,
că amintirea Ta
da viaţă şi o lua.

Se bucurau străinii
al căror prins eram
şi îmi cereau să cânt
cum în Sion cântam.

Cântă-ne să ştim
cântarea din Sion!
Dar cum să pot cânta
când plâng după Sion?

Să cânt veselia
ce'n Sion cântam?

Mai bine s'o uit
decât aici s'o am.

De cerul gurii mele
limba să-mi anine,
de te-oi uita Sioane
în locuri străine.

In ramurile verzi
de-aici din Babilon,
mâinile să-mi pierzi
de te-oi uita Sion,

şi de mi-oi aminti
de ce mă bucura
şi fără de tine
bucuros aş cânta.

Ah a Babiloniei fică,
tristă şi nenorocită,
bine era cuvântat
cela cărui m'am plecat,
cela ce-ţi va da
pedeapsă cu mâna ta,
şi ai tăi copii
cu mine-i va uni
la piatra ce-a fost
domn Isus Christos,
cel ce'n tine a jelit
şi acela pentru care
eu de tine am fugit.

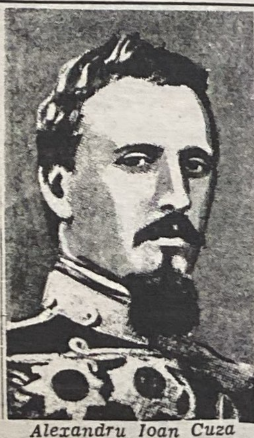
DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ ALE NEAMULUI

24 Ianuarie 1859

Unirea Principatelor Române

Alexandru Ioan Cuza

24 Ianuarie - "Sărbătoarea Unirii".

Sărbătoarea sărbătorilor naționale, pentrucă în această zi se împlinesc 131 de ani dela unirea Principatelor române.

Prilej de bucurie și de înălțare sufletească în care, fiecare Român, trebue să se gândească la însemnătatea zilei și la datoria pe care o avem fiecare în parte de a contribui la desăvârșirea unirii sufletești a tuturor Românilor!

Luminoasă, ca însăși gloria care învesmântează această mare zi, sărbătoarea Unirii trebue să fie deopotrivă prilej de a cere tuturor bunilor și adevăraților Români frontul unirii, frontul biruințelor de mâine.

Numai luptând pentru unirea sufletească și pentru adevărata unire a tuturor Românilor cinstim cum se cuvine - sărbătoarea sărbătorilor - "Unirea".

Si acum o succintă recapitulare istorică a unirii Principatelor dela 1859:

După revoluția din Principate la 1848, Rusia și Turcia au încheiat convenția dela 1 Martie 1849 la Balta Liman prin care dispozițiunile Regulamentului Organic, cu privire la alegerea domnitorilor în principatele românești, ca și cu privire la obșteasca adunare erau modificate.

Această nouă organizare politică, dela 1849 dădea o lovitură de moarte "unioniștilor" români care vedeau în unirea Principatelor singura nădejde a afirmării noastre naționale.

In Tara Românească a fost așezat ca domn Barbu Stirbey (frate cu Bibescu, care abdicase la 1848, și fiu adoptiv al ultimului Stirbey) iar în Moldova, după retragerea lui Mihail Sturza a fost adus la domnie Grigore Ghica.

Numirea acestor doi domni rămâne în istoria noastră, deoarece e ultima oară când cele două puteri au mai dispus de tronurile românești, ocupându-le cu favoriți, după bunul lor plac (prin "înalți funcționari" cum zicea convenția dela Balta Liman).

Dar acești ultimi domni numiți fiind conduși de un înalt patriotism, au dus mai departe opera de unire, introducând măsuri comune în administrație, oștire și învățământ.

După războiul din Crimeea, la Congresul dela Paris, cei doi domni români, în memoriile adresate de ei guvernului francez și congresului, cereau unirea celor două țări, sub un principe dintr'o dinastie europeană. Plenipotențiarii Franței au propus congresului dela 1856 să admită și să proclame unirea cerută , dar propunerea a fost combătută de miniștrii Austriei și Turciei, care au reușit să înlăture unirea.

In cele din urmă, congresul a decis să se convoace în fiecare din cele două țări un Divan ad-hoc care să se pronunțe asupra organizării definitive a Principatelor.

Totodată, congresul ne scotea de sub protectoratul rus, punându-ne sub garanția colectivă a celor șapte puteri întrunite în congres.

Expirând termenul de guvernare a celor doi domni, ei s'au retras și au fost numiți caimacanii Alexandru Ghica în Tara Românească și Teodor Balș și Nicolae Vogoride în Moldova, sub care s'au intrunit Divanurile ad-hoc.

Deschiderea Camerei din București de către Domnitorul Alexandru Cuza (colecția George D. Florescu)

In Septembrie 1857 s'au deschis cele două Divanuri ad-hoc, iar la 7 Octombrie s'au votat cele dintâi dorințe naționale, următoarele patru puncte: respectarea drepturilor Principatelor și a autonomiei lor; unirea Principatelor într'un singur stat cu numele de România; prinț străin cu moștenirea tronului; guvern constituțional.

In noua Conferință dela Paris a puterilor garante, plenipotențiarii Franței și Italiei (pe atunci regatul Sardiniei) ne-au susținut cauza integral. Dar Austria și Turcia s'au opus din nou și în cele din urmă, la 7 August 1858 s'a acordat celor două țări constituite numele de Principatele Unite Moldavia și Valahia", fiecare cu guvern propriu și cu adunarea sa proprie.

S'au admis ca instituțiuni comune o comisiune centrală, care va pregăti legile de interes comun și o Curte de Casație, ambele cu sediul la Focșani, pe lângă uniunea vamală, poștală și monetară.

Iar cu privire la domnitor se dispunea ca el să fie ales pe viață de adunarea fiecărui principat, însă numai dintre pământeni, fiind eligibil "un fiu de un tată născut moldovean sau muntean".

Convenția nu prevedea dacă domnitorul pe care fiecare principat avea să și-l aleagă, trebuia să fie altul în fiecare țară, așa încât alegerea aceleeași persoane dintre Moldoveni sau Munteni nu era exclusă în mod precis.

Pe această scăpare din vedere a Convenției din Paris (unii istorici afirmă că ar fi fost voită de simpatizanții noștri) s'a putut realiza unirea Principatelor, premergătoarea marei uniri a tuturor Românilor.

Astfel la 5 Ianuarie 1859, Adunarea din Moldova l-a ales pe colonelul moldovean Alexandru Ioan Cuza, iar la 24 Ianuarie 1859, Adunarea din Tara Românească l-a ales tot pe Cuza, realizând astfel prima Unire a Românilor.

Acestea sunt faptele care au dus la marele act dela 24 Ianuarie 1859, și astăzi, după 131 de ani, inimile tuturor Românilor mai bat emoționate la amintirea acelui mare act patriotic.

Cortegiul Domnitorului Alexandru Cuza, la deschiderea Camerei (gravură în lemn, publicată în „L'Illustration", la 1862)

APEL
CĂTRE ROMÂNII DIN EXIL

Fraţi Români,

Cu sânge, cu rugăciuni, cu jertfe care cutremură orice suflet cinstit poporul românesc şi-a făcut datoria. Ostaşii ţării, studenţii, muncitorii şi ţăranii au distrus în câteva zile un tiran şi un formidabil aparat de teroare. Să mulţumim lui Dumnezeu care le-a dat curaj şi putere.

Misiunea cea mai grea a exilului de abia acum începe însă. Pentrucă dacă partidul comunist şi-a pierdut şeful care-i personifica în modul cel mai fidel esenţa aberantă, structura administrativă a ţării a rămas, de sus până jos, total, în mâna conducătorilor notorii ai aceluiaşi partid comunist. Oamenii care până în preajma Crăciunului au aplicat teroarea asupra întregii naţiuni, şi care timp de 45 de ani s'au îmbuibat, lăfăit şi distrat cum le-a plăcut mai bine, respectând şi profesând fidel doctrina şi practica comunismului, nu pot fi consideraţi sau acceptaţi ca promotori ai democraţiei care, prin esenţa ei, este duşmanul de moarte al totalitarismului comunist. Negarea lui Dumnezeu, a omului şi a drepturilor naturale nu sunt compatibile cu democraţia ca rezultat al înţelepciunii.

Exilul are acum datoria de a-şi exprima colectiv şi în termenii cei mai clari posibili protestul faţă de rămânerea la conducerea ţării a aceloraşi hidoase elemente care au băut, au mâncat cu nebunul la masă, i-au trimis lungi telegrame de admiraţie şi devotament la fiecare zi de naştere, i-au bătut din palme la fiecare prostie pe care o debita. I-au publicat cărţi pe care tiranul nu le-a scris, le-au tradus şi difuzat în toate limbile, l-au servit cu minciuna, cu denunţul, cu spionajul, prin toate ambasadele din toată lumea. Exilul să facă bine şi să recitească numerele din ziarul partidului, Scînteia, pentru a-şi reactiva imaginea şi personalitatea indivizilor care astăzi vor să fie consideraţi de popor ca Români şi democraţi necontestaţi.

Un ziar de mare circulaţie din Statele Unite reproduce pe ziua de 3 Ianuarie, 1990 următoarea declaraţie a lui Silviu Brucan, care se auto-defineşte "mintea principală" a comitetului de salvare naţională: "ţăranii vor accepta stânga politică, pentrucă le va da mâncare, electricitate şi gaz". Acestea sunt limitele morale ale sufletului unui popor, în concepţia lui Silviu Brucan.

Cinismul a întrecut măsura.

Dacă până acuma, de-a lungul anilor care păreau nesfârşiţi, exilul a avut doar datoria de a rezista ca Români, evitând compromisurile dăunătoare cauzei naţionale, azi, când ţara a triumfat prin forţa sacrificiului colectiv, a venit timpul ca noi, cei din exil, să să începem să punem în practică ce-am învăţat în libertate.

Exilul posedă elemente de mare valoare, în toate ramurile de activitate profesională, religioasă şi culturală. E timpul nostru acum să ne alăturăm armatei româneşti şi poporului român ca, împreună, să formăm un bloc de opoziţie faţă de orice încercare de a deforma aspiraţiile naţionale, în alegerile ce vor avea loc. Inţelegem greutăţile şi lipsa de organizare prin care ţara trece astăzi. Este însă un atentat împotriva sacrificiului făcut şi împotriva voinţei poporului faptul că în guvernul provizoriu de astăzi toate posturile cheie sunt ocupate de elemente comuniste. In afară de a fi prezidat comisiuni care dădeau afară din învăţământ profesori universitari, care este competenţa guvernativă a celui care astăzi e prim ministru? Prin ce acte de diplomaţie românească a strălucit, în raporturile internaţionale, cel care s'a înscăunat ministru de externe? In afară de faptul că ambiţiile lor, şi ale celor ca ei, nu au fost întotdeauna pe placul odiosului tiran, prin ce activitate în serviciul ţării adevărate s'au evidenţiat? Au luat vreodată partea ţăranului care se chinuia pe brazdă şi n'avea mămăligă? Au stat 24 de ore în faţa unui magazin gol, ca populaţia dela oraşe? Au îngheţat de frig la orele 5 şi 6 dimineaţa, în toiul iernii, aşteptând un tramvai sau un autobuz care nu venea? Au renunţat vreodată la aprovizionarea din depozitele partidului comunist, sau au împărţit ce luau de acolo cu cei care n'aveau? Le-au lipsit vreodată medicamentele şi laptele care lipseau copiilor?

Rechizitoriul ar putea să continue. Dar exilul, ca şi populaţia din ţară, nu se gândeşte la răzbunare. Timpul barbariei a trecut. Prin oamenii care-l compun însă, prin organizaţiile , instituţiile şi bisericile pe care şi le-a creat, nu poate să admită ca naţiunea română să fie reprezentată azi de comunişti notorii. Neamul românesc are dreptul să fie reprezentat, în orice guvern, de oameni care i-au împărtăşit soarta de-a lungul acestor lungi ani. Oameni de acest fel există în România şi există în exil.

De pe această poziţie şi cu această credinţă redacţia ziarului îndeamnă pe toţi Românii din afara ţării, care cred ca ei, să-şi trimită adeziunea la un MANIFEST CATRE TARA prin care exilul îşi va preciza GLOBAL opoziţia sa faţă de situaţia din actualul guvern provizoriu dela Bucureşti şi, în acelaşi timp, îşi va declara sprijinul faţă de noile formaţiuni politice de autentică esenţă democratică şi naţională, în vederea alegerilor anunţate pentru primăvara viitoare în România.

Deoarece manifestul va fi publicat în Cuvântul Românesc şi va fi distribuit şi în ţară e bine ca adeziunile, însoţite şi de profesiunea respectivă a aderentului, să se trimită la adresa ziarului.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

Cuvântul Românesc

P.O. Box 4217 Station D. Hamilton, ON L8V 4L6

Canada

BISERICA CREȘTINĂ

DOAMNE, ÎȚI MULȚUMESC CA TE-AI ÎNDURAT DE ȚARA NOASTRĂ

(Cutremurat de ultimele evenimente din țara noastră, Sergiu GROSSU, colaboratorul nostru din Franța, propune câteva rugăciuni, extrase din Sfânta Scriptură pentru a fi rostite zilnic, în genunchi, de toți credincioșii exilului românesc, întru așteptarea izbăvirii definitive a României)

Doamne, Dumnezeul răzbunărilor, Tu, Dumnezeul răzbunărilor, arată-Te! Scoală-Te, Judecătorul pământului, și răsplătește celor mândri după faptele lor! Până când vor birui cei răi, Doamne, până când vor birui cei răi? Ei țin cuvântări puternice, vorbesc cu trufie, și toți cei ce fac răul se fălesc. Ei zdrobesc pe poporul Tău, Doamne, și asupresc moștenirea Ta. Junghie pe văduvă și pe străin, ucid pe orfani, și zic: "Nu vede Domnul, și Dumnezeul lui Iacov nu ia aminte! (Psalmul 94, versetele 1-7).

Totuși, învățați-vă minte, oameni fără minte! Când vă veți înțelepți, nebunilor? Cel ce a sădit urechea, s'ar putea să n'audă? Cel ce a întocmit ochiul, s'ar putea să nu vadă? Cel ce pedepsește neamurile, s'ar putea să nu pedepsească, El, care a dat omului pricepere? (Psalmul 94, versetele 8-10).

Căci Domnul nu lasă pe poporul Său și nu-Si părăsește moștenirea. Ci se va face odată judecata după dreptate, și toți cei cu inima curată o vor găsi bună. (Psalmul 94, versetele 14-15).

Te vor pune cei răi să șezi pe scaunul lor de domnie, ei cari pregătesc nenorocirea la adăpostul legii? Ei se strâng împotriva vieții celui neprihănit, și osândesc sânge nevinovat. Dar Domnul este turnul meu de scăpare, Dumnezeul meu este stânca mea de adăpost. El va face să cadă asupra lor nelegiuirea, El îi va nimici prin răutatea lor; Domnul, Dumnezeul nostru, îi va nimici. (Psalmul 94, versetele 20-23).

Iar când îți va da Domnul odihnă după ostenelele și frământările tale, și după aspra robie care a fost pusă peste tine. Atunci vei cânta cântarea aceasta asupra împăratului Babilonului, și vei zice: "Iată, asupritorul nu mai este, asuprirea a încetat. Domnul a frânt toiagul celor răi, nuiaua stăpânitorilor. Cel ce, în urgia lui, lovea popoarele, cu lovituri fără răgaz, cel ce, în mânia lui, supunea neamurile, este prigonit fără cruțare. Tot pământul se bucură acum de odihnă și pace; izbucnesc oamenii în cântece de veselie. Până și chiparoșii și cedrii din Liban se bucură de căderea ta și zic: 'De când ai căzut tu, nu se mai suie nimeni să ne taie!" (Isaia, Cap.14, versetele 3-8).

Incredeți-vă în Domnul pe vecie, căci Domnul Dumnezeu este Stânca veacurilor. El a răsturnat pe cei ce locuiau pe înălțimi, El a plecat cetatea îngâmfată; a doborît-o la pământ, și a aruncat-o în țărână. Ea este călcată în picioare, în picioarele săracilor, supt pașii celor obijduiți. (Isaia, Cap.26, versetele 4-6).

"Câteva clipe te părăsisem, dar te voi primi înapoi cu mare dragoste. Intr'o izbucnire de mânie, Imi ascunsesem o clipă Fața de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o dragoste vecinică, zice Domnul Răscumpărătorul tău. (Isaia, Cap.54, versetele 7-8).

Pot să se mute munții, pot să se clatine dealurile, dar dragostea Mea nu se va muta dela tine, și legământul Meu de pace nu se va clătina, zice Domnul, care are milă de tine". (Isaia, Cap.54, versetul 10).

Toți fiii tăi vor fi ucenici ai Domnului și mare va fi propășirea fiilor tăi. Vei fi întărită prin neprihănire. Izgonește neliniștea, căci n'ai nimic de temut, și spaima, căci nu se va apropia de tine. (Isaia, Cap. 54, versetele 13-14).

Trăiască Domnul, și binecuvântată să fie Stânca mea! (Psalmul 18, versetul 46).

BOTEZUL DOMNULUI

—— Sergiu GROSSU ——

Evanghelistul Marcu relatează despre Ioan, fiul lui Zaharia și al Elisabetei, că boteza în pustie, propovăduind "botezul pocăinței spre iertarea păcatelor" și zicând: "După mine vine Cel ce este mai puternic decât mine, căruia eu nu sunt vrednic să mă plec să-I desleg curelele încălțămintelor. Eu, da, v'am botezat cu apă; dar El vă va boteza cu Duhul Sfânt" (MARCU, 1.4-8).

Descoperirea aceasta i-a fost făcută de Dumnezeu, după cum citim: "Eu nu-L cunoșteam; dar Cel ce m'a trimis să botez cu apă, mi-a zis: - Acela, peste care vei vedea Duhul pogorîndu-Se și oprindu-Se, este Cel ce botează cu Duhul Sfânt" (IOAN, 1.33). Dumnezeu revelează, prin urmare, lui Ioan Botezătorul SEMNUL recunoașterii lui Mesia, "Mielul lui Dumnezeu", cel care ridică păcatul lumii. "Ungerea" din vechime - ungerea cu untdelemn - este depășită, pentrucă însuși Duhul nevăzut al Tatălui Ceresc se va materializa, pogorîndu-se în chip de porumbel.

Iată-L, deci, pe Iisus din Nazaret, cerându-i lui Ioan ca să fie botezat de el. Insă acesta nu se consideră demn de a-L boteza: "Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?" Iisus insistă: "Lasă-Mă acum, că așa se cade să împlinim tot ce trebue împlinit" (MATEI, 3.14-15). Ce-a urmat o știm din cele patru Evanghelii. Cerurile s'au deschis, și Duhul Sfânt S'a pogorît peste Iisus ca un porumbel; și din cer s'a auzit un glas care zicea: "Tu ești Fiul Meu prea iubit, în Tine Imi găsesc toată plăcerea Mea!" (LUCA, 3.21-22).

Ioan Botezătorul a înțeles. El a recunoscut, în persoana lui Iisus, pe Mesia, Hristosul, Fiul lui Dumnezeu: "Si eu am văzut lucrul acesta, și am mărturisit că El este Fiul lui Dumnezeu" (IOAN, 1.34). Incepând din acest moment crucial, câțiva oameni din Galileia frații Simon-Petru și Andrei, apoi cei doi frați Iacov și Ioan, fiii lui Zebedei, la care se vor adăuga Filip și Natanael, vor veni la Iisus, atașându-se de El și rămânându-I credincioși până la moarte.

Evanghelia Bobotezei este Evanghelia proslăvirii Mântuitorului, când din ceruri se lansează lumii întregi adevărul fundamental al divinității lui Iisus: "Tu ești Fiul Meu prea iubit, în Tine Imi găsesc toată plăcerea Mea!"

O, dacă omenirea s'ar putea ridica, din întunericul păcatului, la Dumnezeu, ca să-I asculte glasul! O, dacă țara noastră, dacă mulțimile trudite și împovărate s'ar scutura de minciunile propagandei comuniste și de învățăturile pierzătoare de suflet, pentru ca să se întoarcă la Dumnezeu cu lacrimi de pocăință! O, dacă fiecare din noi, Românii din exil, am putea striga, copleșiți de taina mântuirii noastre veșnice: Da, Iisus Hristos este, cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu! Da, Iisus Hristos este Mântuitorul meu prea iubit și numai în El îmi găsesc plăcerea! Căci numai în Iisus - exclusiv în Iisus - aflăm mântuirea, bucuria iertării noastre definitive, fericirea de a-I aparține IN TOTUL, de-a ne învrednici să trăim și să lucrăm nu pentru împărăția urii și-a fărădelegilor, ci pentru Impărăția lui Dumnezeu, care este Lumină și Dragoste.

La acest început de an, să nu uităm mărturisirea patetică a Sf. Pavel și să repetăm, clipă de clipă, rostuirea ei izbăvitoare: "O, adevărat și cu totul vrednic de primit este cuvântul care zice: Hristos Iisus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintâi sunt eu!" (1 TIMOTEI, 1.15). Orice frate de pribegie, orice creștin al diasporei românești, trebue să aibă adânc fixat în centrul ființei sale răscumpărate, faptul că "Hristos Iisus a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoși"; ca să elibereze, din lanțurile și cătușele pierzării, PE TOTI PACATOSII pământului, pe toți răzvrătiții acestui veac ticălos și apostat. Deoarece TOTI oamenii sunt păcătoși în fața lui Dumnezeu, iar mântuirea nu este posibilă decât în Iisus Hristos, Cel care a plătit, prin sângele Lui, "prețul de răscumpărare pentru toți."

Să căutăm, așadar, cititorule să cunoaștem cât mai profund, cu reculegere și evlavie, binecuvântarea lui Dumnezeu - binecuvântarea de-a putea face din Iisus Mântuitorul plenitudinea vieții noastre. Să fim destoinici a spune, a mărturisi, mereu și oriunde, la birou, în reuniunile politice sau culturale, în familie sau între prieteni: "Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu și numai în El îmi găsesc plăcerea!" Să ne identificăm cu experiența mistică a apostolului neamurilor, afirmând, ca și el: "In Iisus locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii" și ca atare, noi "avem totul deplin" în Iisus.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

Românii din Basarabia se revoltă împotriva dominaţiei ruso-comuniste şi îşi cer drepturile strămoşeşti. Acest lucru este vizibil azi în fiecare zi în faţa statuii lui Stefan Cel Mare din centrul Chişinăului unde oamenii se adună permanent ziua şi noaptea în mici grupuri pentru a-şi împărtăşi impresiile şi a schimba ultimele informaţii. Tot de aici pornesc şi marile manifestaţii populare la care iau parte în fiecare Duminică dela zeci până la sute de mii de persoane.

Insufleţitorii românismului basarabean sunt tineri în vârstă de 30-35 de ani, îndrumaţi de unii "înţelepţi" care nici ei nu depăşesc 50-55 de ani. Generaţia în vârstă, care azi ar trebui să aibă 60-70 de ani, nu există. Această generaţie a fost exterminată de Stalin.

Nicolae Dima, a vizitat Basarabia şi Bucovina în calitate de reporter şi s'a întreţinut cu sute de Români: scriitori, poeţi, profesori universitari, membri ai Sovietului Suprem dela Moscova, oameni de rând, şi tineri al căror entuziasm este fără limite. Basarabia este un vulcan care clocoteşte. Vechile plaiuri ale lui Stefan Cel Mare au redevenit leagănul renaşterii naţionale româneşti. Viitorul pare să fie în mâinile Românilor dintre Prut şi Nistru.

Publicăm alăturat câteva fotografii înfăţişând aspecte, evenimente, şi peisaje actuale din Basarabia şi Bucovina de Nord.

Sedinţa Frontului Popular din Chişinău

Mihail Lis şi Nicolae Dima la Cetatea Hotinului

Intrarea la Universitatea din Cernăuţi

Adunări zilnice au loc în faţa statuii lui Stefan Cel Mare din Chişinău

Clasa de studiu al Limbii Române la Universitatea din Cernăuţi

Dela dreapta la stânga: poetul Grigore Vieru cu soţia, scriitorul Serafim Saka cu soţia, pictorul Fioghin Calistru, scriitorul Vasile Vasilache şi Vieru Jr., la Chişinău

Reproducere din: *„România liberă"* *Pagina a 3-a — 4 ianuarie 1990*

ACADEMICIANA REPETENTĂ

La cererea insistentă a cititorilor, reproducem foile matricole ale academicienei cu 4 clase. In plus, față de nr. din 31 decembrie 1989, am reprodus și foaia matricolă din clasa a V-a pe care, de fapt o repetă. In rest, textul din numărul trecut.

Foarte mulți dintre noi, în decursul anilor, ne-am tot gîndit la locurile pe unde și-au făcut studiile „tovarășii". Azi sîntem în măsură să vă oferim spre delectare originalele pe care s-au bazat diplomele de inginer, doctor Honoris Causa, academician și savant de renume mondial. Academiile din întreaga lume, care i-au oferit cu dărnicie titluri, medalii și zorzoanele, au acum la îndemînă baza legală să-și justifice mărinimia.

După cum arată și aceste documente, cariera științifică a academicienei se oprise, de fapt, în clasa a IV-a, deoarece cls. a V-a nu a reușit să o absolve, fiind declarată repetentă. Ne pare rău că nu-i putem oferi decît post-mortem „documentele" pe care le cerea la proces, fluturînd din mînă.

Foile matricole au fost păstrate exact unde vînătorii de diplome se așteptau cel mai puțin să le găsească, evident, pentru a fi... îndreptate. Le-au purtat, ascunse, profesorii Ion Fieraru și Ilie Constantin. Dosarele s-au păstrat în arhiva școlii. Iată ce ne spune profesorul Ion Fieraru:

— In 1973, pe cînd registrele se mai aflau în arhiva școlii, urmînd să-i școlarizăm, pe cei care nu aveau 8 clase, am găsit-o și pe Elena N. Petrescu, fiica lui Nae Petrescu, plugar.

— După ce a fost declarată repetentă, a mai continuat studiile?

— In clasa a 5-a n-a mai venit. Foaia matricolă pe anul următor indică următoarele: „Atelier de croitorie", dar din cîte se știe la Petrești, n-a stat prea mult nici la croitorie.

— Dar, cu munca cîmpului, tînăra Elena se îndeletnicea?

— Plugarul Nae Petrescu avea 7 pogoane de pămînt, pe care nu le muncea niciodată. Le dădea în parte finului lor Petre State. Ei, cei din familia Petrescu, zăceau toată ziulica, prin casă sau la poartă și se certau cu vecinul. Pe învățătorul Bucurescu, cel care semnează, de fapt, foile matricole, nici nu-l puteau suferi, pentru că o lăsase repetentă. Iar Lenuța striga după el, cînd îl vedea, și-l făcea criminal. Asta să fie fost „activitatea revoluționară de la 14 ani?".

După cum se vede din foaia matricolă avea nota 4 la purtare. Justețea aprecierii profesorilor s-a dovedit și mai tîrziu.

Iată primii pași făcuți în școlirea copilei minune a științei mondiale. Și ultimii, de altfel. Se întreba ce-o să zică comilegii ei, intelectualitatea. Păi, știam că în baza acestor studii și-a luat doctoratul și s-a dus la academie. Iar colegii neintelectuali o știe, că trăiește și azi.

Petreștenii se simt acum, și ei, ușurați.

Petre Mihai Băcanu

Acestă partidă este continuarea partidei No. 89 din matricola No. .... pag. 89 Pagina 114

Anexa C.

MATRICULA No. ....

No. matricular 114

Elev Petrescu N. Elena născut la 6 luna Januarie anul 1919

în cătunul Petrești com. Petrești, jud. Dambovița, de naționalitate [illegible], de religie [illegible], vaccinat ... la ... luna ... anul ... înscris în școală la 1 luna Septembrie anul 1929 pe baza [illegible]

Clasa [illegible] (în litere [illegible]) 1928 — 1929

Anul școlar 192[illegible] — 192[illegible]

27311.—«Eminescu» S. A. Model No. 2

	Obiectele de studiu	Trimestrul I	Trimestrul II	Trimestrul III	Media anuală pe obiecte	Nota exam. Oral	Media la oral	Inscris	Media anuală pe grupe	Media generală (cifre și litere)
Limba română	Scriere și exerc. gram.	4	5	3	4					
	Citirea	5	6	5	5.33					
	Exercițiii de memorie și liberă reproducere	4	5	5	4.66					
	Exercițiii de compunere	5	5	3	4.33					
	Exercițiii de intuiție	—	—	—						
	Matematicele	4	5	4	4.33					
Celelalte științe	Religia	5	5	3	4.33					
	Comerț și comptabilitate	—	—	—						
	Istoria	4	5	4	4.33					
	Cultura socială și inv. civic	4	5	4	4.33					
	Geografia	4	5	3	4					
	Științe fizico-naturale									
	Higiena	5	5	5	5					
Dexterități	Caligrafia	—	—	—						
	Desenul	—	—	—						
	Cântul	7	7	6	6.66					
	Educația fizică	7	7	6	6.66					
	Lucru manual (la băeți) și aplicații practice	—	—	—						
	Lucru de mână la fete	7	8	7	7.33					
	Gospodăria (Econom. pract.)	4	4	4	4					
	Purtarea	4	6	5	5					
	Frecuentarea			8	8					

Aplicarea obligativității: Părinte [illegible]; Tutor; Stăpân; Profesiunea; Corespondent; Domiciliul. Totalul absențelor: Motivate; Nemotivate 9; Amendate 6; Total general 15; Câte amenzi s'au aplicat în cursul anului.

Observațiuni

Situațiunea la finele anului școlar Repetentă

Clasificat: ...... între ...... elevi promovați.

Director,

Liberat certificatul No. ...... din ...... Această partidă se continuă în matricola No. ...... pag. ......

Matricola No. 10 Anul școlar 1930 — 1931

Pagina 122

Această partidă este continuarea partidei No. .... din matricola No .... pag. ....

Anexa C.

MATRICULA No. ....

No. matricular 122

Elev Petrescu N. Elena născut la ...... luna ...... anul ......

în cătunul Petrești com. Petrești, jud. D-vița, de naționalitate Rom., de religie Ortod., vaccinat ... la ... luna ... anul ... înscris în școală la 1 luna Septembrie anul 1930, pe baza [illegible]

Clasa Va (în litere a cincea) 1929 — 1930

Anul școlar 1930 — 1931

27311.—«Eminescu» S. A. Model No. 2

	Obiectele de studiu	Trimestrul I	Trimestrul II	Trimestrul III	Media anuală pe obiecte	Nota exam. Oral	Media la oral	Inscris	Media anuală pe grupe	Media generală (cifre și litere)
Limba română	Scriere și exerc. gram.									
	Citirea									
	Exercițiii de memorie și liberă reproducere									
	Exercițiii de compunere									
	Exercițiii de intuiție	Atelier de								
	Matematicele				Croitorie					
Celelalte științe	Religia									
	Comerț și comptabilitate									
	Istoria									
	Cultura socială și inv. civic									
	Geografia									
	Științe fizico-naturale									
	Higiena									
Dexterități	Caligrafia									
	Desenul									
	Cântul									
	Educația fizică									
	Lucru manual (la băeți) și aplicații practice									
	Lucru de mână la fete									
	Gospodăria									
	Purtarea									
	Frecuentarea									

Aplicarea obligativității: Părinte Nae Petrescu; Tutor; Stăpân; Profesiunea plugar; Corespondent; Domiciliul Petrești. Totalul absențelor: Motivate; Nemotivate; Amendate; Total general; Câte amenzi s'au aplicat în cursul anului.

Observațiuni

Situațiunea la finele anului școlar ....

Clasificat: ...... între ...... elevi promovați.

Director. [signature] Bucurescu

Liberat certificatul No. ...... din ...... Această partidă se continuă în matricola No. ...... pag. ......

FONDUL DE AJUTOR PENTRU ROMÂNIA

In urma revoluției anti-comuniste care a răsturnat dictatura ceaușistă din România, realizată cu sacrificii extraordinare și soldată cu zeci de mii de morți și răniți, ziarul Cuvântul Românesc a inițiat un 'FOND DE AJUTORARE PENTRU ROMANIA".

Din donațiile primite până acum, s'a trimis deja la Spitalul de Urgență din București, primul transport de 15 colete mari de medicamente și materiale chirurgicale.

Pentru a ajunge la destinație într'un mod rapid, transportul a fost însoțit de Dl. Nicolae Doru Popescu, ca delegat al ziarului Cuvântul Românesc.

Alăturat, publicăm scrisoarea de confirmare a primirii primului transport trimis în România.

Următorul transport este deja planificat pentru luna Ianuarie.

Este o datorie morală pentru fiecare Român să contribuie după puteri, la ajutorarea fraților din țară. Este singurul lucru practic pe care îl putem face acum.

Vă rugăm să trimiteți ajutorul Dvs, la una din adresele de mai jos.

ROMANIAN RELIEF FUND

P.O.BOX 4217, STATION "D"
HAMILTON, ONT.
L8V 4L6 CANADA

C.I.B.C. BANK
UPPER JAMES & FENNELL
P.O BOX 6117 STATION "F"
HAMILTON ONT. L9C 5S2

SPITALUL CLINIC DE URGENȚĂ

BUCUREȘTI Cal. Floreasca nr. 8 Sectorul 1 Cod 71401 Telefon : 79 64 90 — 79 40 80

Vă informăm că ajutoarele colectate și trimise de Dvs. au ajuns cu bine în Spitalul clinic de urgență din București grație efortului fostului nostru coleg, Dl.POPESCU NICOLAE DORU. Ele au sosit la momentul oportun, atunci cînd aveam mare nevoie de ele.

Țin să subliniez însă în mod special valoarea morală deosebită a gestului Dvs., care ne-a dat nouă, celor de aici, sentimentul că nu sîntem singuri, și că românii de pretutindeni continuă să gîndească românește și să iubească pămîntul pe care s-au născut.

Cu cele mai alese sentimente.

DIRECTORUL SPITALULUI

Dr. Andrei Firică

FARA ARMÂNEASCĂ

EMINESCU ŞI AROMÂNII

—George CARAGEANI—

Ca şi în alte ocazii, pe lângă o profundă cunoaştere a stării de lucruri, Eminescu ne surprinde introducând în discuţie un raţionament oarecum inedit şi anume acela că, fiind biserica răsăriteană o biserică naţională, ea nu doar admite, ci chiar statorniceşte ca liturghia să se slujească "în limba grăită de popor", în cazul în speţă în limba Aromânilor.

Pe plan cronologic articolul din 27 August 1882, analizat anterior, a fost precedat de un altul, mai amplu şi deosebit de important, pentrucă demonstrează excelenta informaţie istorică şi lingvistică a lui Eminescu în ce-i priveşte pe Aromâni, raportată, fireşte, la cunoştinţele epocii. Articolul, publicat în "Timpul" din 11 August 1882, constituie de fapt un răspuns la cel apărut în ziarul şovin grecesc "Le Messager d'Athènes" din 17/29 Iulie 1882. Oficiosul din Atena comentase în mod tendenţios datele unui pretins raport trimis guvernului român de inspectorul Al. Poncovici, în realitate un simplu călător în diverse ţări, printre care Grecia şi Turcia, aşa cum el însuşi declară în scrisoarea publicată în "Timpul" din 27 August 1882.

Articolul lui Eminescu debutează cu următoarea frază: "De mai multe ori am observat tendinţa foilor greceşti de-a tăgădui existenţa până şi a acelor resturi de populaţiune traco-romană care'n Evul Mediu, mult mai răspândită decât astăzi, îşi întindea insulele sale etnice în toate teritoriile împărăţiei Răsăritului.

Eminescu insistă asupra vechimii Tracilor în Peninsula Balcanică şi aminteşte faptul că, în contact cu Românii, aceşti Traci s'au romanizat, adică, precizează "au devenit Români" apoi publică în traducere românească textul din "Le Messager d'Athènes". Spaţiul redus pe care îl avem la dispoziţie nu ne permite să insistăm prea mult asupra acestui text tradus; ne vom limita doar la enunţarea câtorva idei, a căror cunoaştere e necesară pentru o mai bună înţelegere a răspunsului pe care îl dă Eminescu. In ziarul grecesc se susţinea că doar Grecii erau elementul indigen iar coloniile de Cuţovlahi s'au stabilit în mijlocul lor. Colonii romani s'au contopit şi asimilat cu Grecii, elementul autohton al ţării, se afirmă, dar, cu toate acestea "ei au continuat a vorbi un patois care se apropie mult mai mult de limba provensală decât de cea română, ceea ce dovedeşte într'un mod victorios că Cuţovlahii, de rasă greco-latină, veniţi din Occident, nu sunt deloc, precum se pretinde în Bucureşti, coloni veniţi de pe malurile Dunării. Numai dacă Românii s'ar pretinde moştenitori ai vechilor Romani - ceea ce-ar fi absurd .... - ar putea să pretindă drepturi de protecţie asupra Cuţovlahilor din Imperiul otoman". Urmează alte consideraţii de ordinpolitic, privind, mai cu seamă, propaganda română în rândul Cuţovlahilor, sortită eşecului, după oficiosul grec.

In replica sa Eminescu renunţă, programatic, să discute opiniile politice din ziarul grecesc şi-şi propune să releve doar erorile istorice şi filologice.

Pentru a demonstra vechimea atestării "Românilor balcanici' cum îi numeşte Eminescu - în Sudul Dunării, sunt amintiţi, pe rând, numeroşi cronicari bizantini şi occidentali, un faimos călător şi sunt menţionate, generic şi documentele împăraţilor bizantini. Intrucât este vorba de un pasaj extrem de important, îl vom cita integral: "Deja Theophylact, sub anul 579, şi Theophan, sub acelaşi an pomenesc de Români în oastea trimisă în contra Avarilor; sub anul 976 Cedrenus povesteşte că între Prespa şi Castoria călători români au ucis pe David, fratele ţarului bulgar Simeon. De aci înainte existenţa Românilor balcanici nu mai e tăgăduită de nimeni. Anna Commnena (î) i citează în jumătatea a doua a secolului al XI-lea lângă Exeva. In jumătatea a doua a secolului al doisprezecelea călătorul evreu Benjamin de Tudela (î) i găseşte în munţii Tesaliei, nesupuşi de nimeni, cu totul neatârnaţi şi o spaimă a Grecilor. Nicetas Choniates în fine numeşte munţii Tesaliei Valahia Mare. In toată suta a treisprezecea numirea veche de Tesalia ieşise din uz şi se'ntrebuinţa numai numirea de Valahia. George Acropolita, G. Phrantzes, Catalonul Ramon de Muntaner, Henry de Valenciennes, apoi chiar hrisoavele împăraţilor bizantini numesc ţara Vlahia Mare, Blaquie la Grant. Etolia şi Acarnania numesc Vlahia Mică (Phrantzes), partea de Sudest a Epirului, vechea Dolopie, se numea Vlahia Superioară.

Teodor Angelos Comnenos Duca domneşte în suta a XIII-a peste Epir, Tesalia, Albania şi Macedonia, care toate la un loc se numesc Vlahia, atât de către scriitorii bizantini cât şi de cei occidentali.

Departe dar de-a fi numai o mână de coloni romani, Românii erau în Evul Mediu unul din popoarele cele mai numeroase ale Peninsulei, după toată probabilitatea Traci românizaţi, ca şi cei din Dacia. Rolul cel mai însemnat îl joacă sub asanizi, dintre care Ioaniţiu, în răspunsul dat papei Inocenţiu III, se declară a fi el, împreună cu poporul, de origine romană, mulţumind papei că l-a adus la această cunoştinţă. Poporul românesc al Peninsulei a fost aşadar absorbit de Greci şi de Bulgari şi din el n'au rămas decât aceste puţine fragmente ce le vedem azi, dar despre care nu e nici o îndoială că ei sunt autohtoni, şi Grecii coloni ce locuiesc între ei. Nici nu se poate altfel, de vreme ce Grecii sunt pretutindeni coloni, în Asia Mică, pe ţărmii Mării Negre şi'n alte locuri."

Comentând, am zice în mod cam superficial, articolul poetului din care am reprodus datele esenţiale, D. Vatamaniuc afirmă că Eminescu demonstrează "vechimea Românilor în Balcani, pe baza izvoarelor istorice la îndemâna oricui şi care nu puteau fi contestate. Poetul pune la contribuţie tratatul lui Eudoxiu Hurmuzaki, Fragmente din istoria Românilor, pe care îl traduce în 1878 şi se tipăreşte în 1879".

In primul rând trebue relevat faptul că aceste izvoare istorice nu erau nicidecum la îndemâna oricui la această dată, ba, dimpotrivă, erau puţin cunoscute şi folosite. In al doilea rând, lucrarea lui Hurmuzaki nu conţine o serie de informaţii, prezente, în schimb, în articolul lui Eminescu cum ar fi, de pildă, referinţele la Theophylact şi Theofan, la Cedrenus, la G. Phrantzes, la Ramon de Muntaner şi Henry de Valenciennes.

In realitate Eminescu a folosit şi alte surse,în afară de tratatul lui Eudoxiu Hurmuzaki, surse de altfel de puţină vreme puse în circulaţie atunci, de ştiinţa vremii. Pasajul din cronica lui Giorgios Kedrenos referitor la Vlahii călători care au ucis, în anul 976 între Castoria şi Prespa, pe David, fratele ţarului bulgar, fusese semnalat şi discutat bunăoară iniţial de-abia în anul 1868, de către W. Tomaschek.

A cunoscut Eminescu direct, dela sursă, adică din ediţiile cronicarilor bizantini, în greacă sau în latină, istoria 'Românilor balcanici' (care se confundă, de fapt, mai cu seamă în ultima ei parte, cu istoria Aromânilor), sau a utilizat surse indirecte şi care sunt acestea? Răspunsul la întrebare implică o cercetare atentă şi extrem de dificilă a posibilelor izvoare, ca şi a întregului material conservat în manuscrisele eminesciene şi care nu a fost încă publicat integral.

Din sondajele pe care le-am efectuat, în lipsa unei asemenea cercetări exhaustive în momentul de faţă, am putut constata că cel puţin în anumite circumstanţe Eminescu a apelat direct la surse.

ÎNCHINARE

Aistă cântare
Ti bun si-ni hibă
Si-ni imnu pre-amare
Ca vârnă hibă.

S'n'adărăm buni tuţ Armatolii
S'tută Armânamea!

Gioni, bărbaţ, auşi
Soie şi isnafe,
Prefţ tu hrisafe...
Haide ş'voi, mulleri,
Cu ţeri ş'cu fumelli,
Muşata Mărie
Tuţ s'u tinisim.

Aghie Mărie,
Mărie, Stămărie,
Ti pălăcărsim:

Tine cu-Armânamea
S'Armânamea cu Tine.

Cu harauă ş'ămbăreaţă
S'divârnoară cama ghine.

Nicu CARANICA

BENEDICTUS

Icoanei Fecioarei, când mi-a intrat în casă.

O, rug gingaş de rugă
De ce-ai venit, Regină?
Lasă-mă buturugă,
Lasă-mă'n vizuină!

Decât mâncat de-arcană
Mai bine'n gura câinilor
Cum voi sta sub dojană
Si'mpreunarea mâinilor?

O zi mai meargă, treacă,
Treacă şi-o săptămână,
Dar toată viaţa? Pleacă!
Non sum dignus, Stăpână!

O, tu, ce nu mă vrei de faţă,
Nu pricepi? Te-am purtat în braţă!

Benedictus qui venit in nomine Domini!
Bine-ai venit, Mamă firavă!
Nu mai cred "homo homini
Lupus". Nu mai cânt orfan şi epavă.

Gură de aur să-ţi dăm
Pâine şi lapte şi struguri
Culcă-te să te legănăm
In somnul cu muguri.

A noastră să fii ca lumina
Fără sfârşit să stai la noi.
Aceasta-i Egle, senina,
Si Clara cu urşi şi pisoi.

"Cuvine-se"-ţi cântăm
Te privim, te privim,
De preaplin că te ştim,
De drag, ne'ntunecăm.

Ziua se'nchide'n sâmbure,
Preamirarea'n pian.
Clapele umblă singure
Vestind, aerian.

Cu mâini de licurici
Vorbim, noaptea să n'audă:
Pe aici! Pe aici!
Orbecăim prin laudă.

Sboară cuvintele , nu's.
Arde, se roagă Maria.
Lumina lumii s'a dus
Dar luminează bucuria.

Nicu CARANICA

HENDRICKS MOTORS
VĂ OFERĂ DE ANUL NOU
PLUGUȘORUL

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin, nu mai mânați.
Ia lăsați puțin volanul
S'așteptăm cu toții anul.
Anul Nou, care acum
A pornit'o'ncet la drum,
Să ne-aducă bucurii
Si'n familii veselii.
Că în lume tot se leagă
Si la urmă se încheagă,
Când omul e fericit
Si în viață mulțumit.
Supărarea se alungă
Când ai mulți dolari în pungă,
Când în casă-i căldurică,
Si pe masă-o mâncărică,
Gătită colo românește,
Cu sarmale și cu pește.
Si cum datina te-obligă
Alături c'o mămăligă.
Cu cârnați și caltaboși
Al mai prima de gustoși,
Alături cu o piftie
Care cântă'n farfurie.
Cu cozonaci rumeniți
Scoși din cuptor aburiți.
Si sorbind încetișor,
Dai pe gât și-un vinișor,
Vinișorul cu-o urare:
La mulți ani și la mai mare!
Ia mai mânați, măi flăcăi...
Hăi... Hăi...

Păi în anul care vine
Să vă meargă totul bine.
S'aveți viața senină,
O reușită deplină,
Munca să fie frumoasă,
Dar să fie și bănoasă!
Să fie cu voi totdeauna
Buna zeița Fortuna.
Automobilul, bunăoară,
Pasărea cea care zboară,
Grijă să aveți de el,
Fie mare, mititel.
Nu goniți pe autostradă
Când afară e zăpadă.
Si când e polei pe jos
Nu fii mare curajos.
Oi fi tu șofer cu faimă
Pân'la urmă dai în spaimă
Când cu altul te-oi ciocni
Si mașina vei lovi.
Il auzi atunci cum cheamă:
''Unde ești tu, dragă mamă,
Că'n bucluc eu am intrat,
Fă ce-oi ști , fă-mă scăpat!''
Tu dai de pământ căciula
Pân'sosește caraula.
Si te ia la întrebări,
Incepe cu cercetări,
Trage un proces verbal,
Poate-ajungi și'n tribunal.
Mai bine să te ferești,
Viață lungă să trăiești.
Sănătate, să ai bani...
La anul și la mulți ani'
Ia dați roată, măi flăcăi...
Hăi... Hăi...

Dar mai e-o problemă mare:
Să vorbim de asigurare:
Legea, deh! te-a obligat,
Ca să fii asigurat.
Ca tot omul, ce să-i faci,
Oftezi, plătești și taci.
Dar când ai un accident,
Te aștepți ca la moment
Prima să-ți fie onorată
Si banii să-i primești pe dată.
Aoleu, ce copil ești!
Asta poate în povești
Si cu Baba și cu Moșu'
Si cu Fătul cel Frumosu'
Tu aștepți banii să-i vezi,
Că'n vorba lor te încrezi.
Vrei să-i vezi că trec la faptă...
Dar banii... la Sfântu-Așteaptă!
Ba că tu ești vinovat,
Cum că legea ai călcat!
Ba că tabla... este fină,
Iar pe ea aveai rugină,
Că de-aia s'a'ndoit,
Atuncea când te-ai ciocnit.
Că motorul pârâia,
Că frâna nu mai mergea.
C'anvelopele frumoase
De fapt erau toate roase.
Că, de ce n'ai fost prudent
Si nu ai condus atent?
Bietul client se închină,
Si așteptă și suspină.
Lasă unul, lasă altul
La urmă se'ncheie actul.
Mașina merge imediat
La ''service'', la reparat.
''Hendricks Motors'' asta-așteaptă,
Să-ți dea mașina reparată.
Si pentrucă s'a aranjat,
Zău că nu este păcat,
Să bem, și să dăm ''noroc'',
Că un pahar n'o fi foc!
Sus paharul, măi băieți,
Si până la fund să-l beți!
Ia mai turnați măi flăcăi...
Haăi...Haăi...

Si acum la încheiere,
Ne dăm și noi o părere:
Dacă mașina e vegheată,
Viața-ți este protejată.
Service-ul nostru compară
Viața voastră cu o comoară.
Fie iarnă, fie vară,
Vi se strică bunăoară
Ceva la mașina voastră.
Cereți și părerea noastră.
Dintr'un lucru ne'nsemnat,
Dacă nu e controlat,
Se poate într'un moment
Să se iște-un accident.
Noi dorim să vă primim,
In ''service''. Să vă servim.
Iar în anul care vine,
Motorul să meargă bine,
Caroseria frumoasă,
Si cu vopseaua lucioasă,
Computerul sau vreo tijă,
Să nu vă dea nici o grijă.
Si de-o fi și-o fi ceva,
Noi cu drag vom aștepta
Pe la noi ca să veniți
Si să plecați mulțumiți.
Acuma noi vă urăm,
Cu toți să ne bucurăm.
Să vă fie casa, casă,
Să vă fie masa, masă,
Sănătate bucurie,
Norocul să vă îmbie
La spor și la bogăție.

LA ANUL

SI LA MULTI ANI !

SFATURI DE IARNĂ PENTRU AUTOMOBILIȘTI

★ BATERIA DESCĂRCATĂ. Folosind ''Jumper cable'' dela alta mașină, de reținut:

a) Dacă mașina are E.F.I., aprindeți luminile de poziție;

b) Conectați cablurile de baterie, întâi pozitivul;

c) Conectați negativul undeva pe motor, cel puțin 0,5 m dela baterie;

d) Lăsați mașina dela care luați curent să meargă la relanti accelerat 5-10 min.; în acest timp va încărca bateria descărcată;

e) Opriți mașina care dă curent și porniți mașina ce a avut bateria descărcată;

f) Controlați cauza pentru care bateria s'a descărcat.

★ PORNIREA MOTORULUI LA RECE SAU CALD IARNA - De foarte multe ori, se întâmplă ca motorul să nu pornească imediat pentrucă motorul este ''înnecat'' în benzină. Cea mai bună strategie este să se țină pedala de accelerație apăsată la maximum. Folosiți starterul până când motorul pornește.

★ CAUCIUCURI - Presiunea în cauciucuri depinde de temperatura atmosferică. Este de recomandat să aveți presiune în cauciucuri, 2-3 linii peste cea normală pentru a preveni desumflarea neașteptată a cauciucurilor.

★ ULEIUL DIN MOTOR - Din cauza pornirilor la rece ar fi de preferat în perioada de iarnă uleiul folosit să fie 5W30.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

O NOUĂ MEDALIE PENTRU NADIA COMANICI

Fără ajutor profesionist și fără să fi citit vreo carte de cum poți pierde prietenii în 48 de ore, Nadia Comănici, dela înălțimi olimpice, a aterizat fără parașută în Statele Unite.

După evadarea din România și obținerea dreptului de "permanent rezident", eroina a dovedit că poate face și alte tumbe:

A refuzat să fie implicată cu "U.S. Gymnastic Federation" și de asemenea, tot în semn de recunoștință, a refuzat să ia legătura cu Bela Karolyi-- astăzi refugiat în Houston, Texas- antrenorul care a pregătit-o pentru Olimpiada din 1976.

Intrebată unde se va stabili, răspunsul a fost "Florida", nu pentrucă iubește sucul de portocale, dar în Florida trăiește amicul "Costică" cel care a ajutat-o să evadeze.

"Costică", care-i cetățean american de origină română, locuiește în Hollandale, e căsătorit și are patru copii. Se pare că "boy friendul" Nadiei a uitat să-și informeze nevasta despre bagajul clandestin cu care s'a întors din România.

Ne oprim aci cu comentariile pentrucă nu vrem să facem morală.

In ziua următoare Nadia și-a anunțat venirea la Miami iar la aeroport, printre ziariști, fotografi, curioși, admiratori, reprezentanții dela "Junior Orange Bowl gymnastics", etc. s'a aflat și un grup de Români în frunte cu părintele Traian Petrescu.

Dar Nadia și-a schimbat subit planurile fără să informeze pe cei care s'au anunțat c'o așteaptă și fără ca măcar după aceea să-și ceară scuze, dând astfel dovadă că are numai 21 de ani, deoarece îi lipsesc cei șapte ani de acasă.

Campioana, care a sărit peste bare și hotare, a mărturisit ce-i dorește inima: ea vrea să devină artistă pe peliculă, dar se pare că agențiile de reclame nu sunt prea încântate de acrobațiile sentimentale ale fostei campioane.

"Câteodată--spune agentul de sport Bob Woolf care are ca clienți pe Joe Montana, Larry Bird, etc. -- treci peste linie, și când ai trecut linia, nu te mai poți reîntoarce.... Aș fi angajat-o pe Nadia cu 48 de ore înainte de a ajunge la Hollandale..."

Se pare că noua carieră a Nadiei în Statele Unite s'a sfârșit înainte de a începe.

Ce lucruri frumoase ar fi putut realiza!

Dragă Nadia, îți pot fi bunic, de-aia îți spun din inimă cu durere:

Noi, grupul românesc din Statele Unite și Canada, am rămas dezamăgiți de purtarea ta, totuși, rămânem în gând cu imaginea fetiței nevinovate pe care am îmbrățișat-o cu dragoste și mândrie acum 14 ani la Montreal.

CRONICA EVENIMENTELOR

VINERI 15 Decembrie, securitatea vrea să deporteze pe pastorul Laszlo Toekes dela Biserica Reformată din Timișoara. Enoriașii fac cerc în jurul bisericii.

SAMBATA 16 Decembrie, zvonul despre opunerea parohienilor se răspândește. Studenții români, germani, unguri, împreună cu publicul încep să protesteze. Bucureștiul dă mână liberă Securității pentru a "restabili ordinea". Incepe măcelul.

DUMINICA 17 Decembrie, alte grămezi de cadavre. Mai mulți soldați au fost omorîți de securitate pentruc'au refuzat să tragă în mulțime. Zvonul se împrăștie. Incep grevele și protestele la Brasov, Iași, Sibiu, Cluj.

LUNI 18 Decembrie Ceaușescu pleacă în Iran. La Timișoara, armata, văzând brutalitatea securiștilor, trece de partea răsculaților. Unii minieri intră în grevă, proteste, răniți, cadavre!

MARTI 19 Decembrie, părinții, rudele își cer morții ca să-i îngroape creștinește. Securitatea continuă să tragă în mulțime.

MIERCURI 20 Decembrie, Ceaușescu se întoarce din Iran. El declară că la Timișoara a fost o revoltă a "huliganilor, fasciștilor și a agenților străini". Declară stare de asediu. Noi manifestații la Craiova, Miercurea Ciuc. Securitatea continuă să tragă. Răzmerița a izbucnit în capitală.

JOI 21 Decembrie, se organizează o manifestație "spontană de bun întors". Placarde, steaguri. Ceaușescu, dela balcon, începe să vorbească. După câteva minute publicul îi strigă: criminalule, jos cu tine, etc. Ceaușescu dă din mâini disperat, făcând semn ca publicul să tacă (ca și când ar fi dorit să întrerupă aplauzele). E amețit! A rămas singur, în huiduielile mulțimii. Generalul de armată Milea refuză să tragă în popor și este împușcat. Armata trece de partea poporului. Mii de morți și răniți.

VINERI 22 Decembrie se anunță știrea că soții Ceaușescu au abandonat puterea. Între timp este prins Nicu, și arătat la TV.

Luptele sunt tot mai încleștate între securitate și armata ajutată de popor.

SAMBATA 23 Decembrie Nicolae și Elena Ceaușescu sunt prinși.

Se formează Frontul Salvării naționale care să guverneze până la alegerile libere din Aprilie 1990.

DUMINICA 25 Decembrie Nicolae și Elena Ceaușescu sunt judecați și executați.

Crăciunul - o împletire de lacrimi și speranțe.

DEMONSTRAȚII DE PROTEST ÎMPOTRIVA REGIMULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA

In lunile Noembrie și Decembrie 1989, au avut loc în toată lumea liberă, manifestații de protest împotriva regimului comunisto-ceaușist instalat în România.

In fața primăriilor orașelor sau a ambasadelor române s'au adunat în aceste săptămâni de fiecare dată, sute de Români ale diferitelor organizații sau biserici aflate în exil.

Aceste demonstrații intense s'au îndesit în a doua jumătate a lunii Decembrie, demonstrând pe de o parte nivelul de maturitate politică la care a ajuns exilul românesc, iar pe de altă parte, dorința nesfârșită a Românilor de a se solidariza cu frații români în suferință în țară și de a denunța crimele odioase ale regimului comunist din România.

NEW YORK

OTTAWA

HAMILTON

BONN

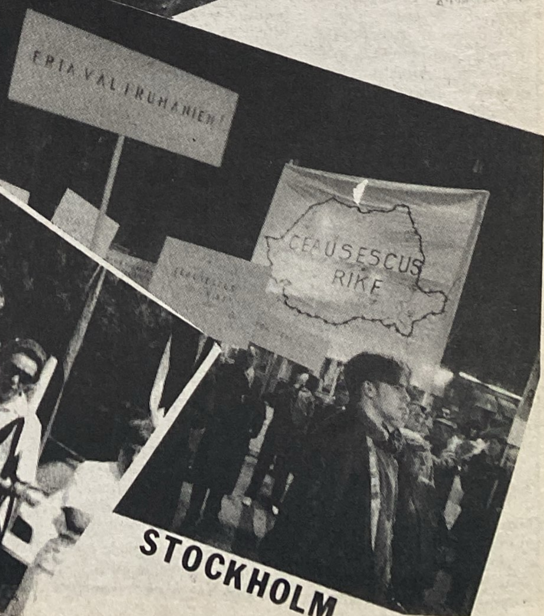
SYDNEY

TORONTO

LOS ANGELES

STOCKHOLM

MICA PUBLICITATE

Anunturile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

*Dumitru Buzatu, Bundesstr. 15, 8684 Spital Sem, Austria, caută pe TEODOR ROMAN (ROMICA), plecat din lagărul din Austria în 1980 cu destinația Australia; ultimul domiciliu cunoscut Bendigo, lângă Melbourne. Cei ce pot da informații despre acesta sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

*Nepotul Chirici Stan-Tana, Tel.041-31-46-26, Elveția, 6006 Luzern W.M.31, Elveţia își caută unchiul (CHIRICI) KIRICI (KIRITCHY) TEOFIL-BOGA, născut în 1903 sau 1905 în com. Foeni, Timiș-Torontal, Banat., România. Cei ce dețin informații despre acesta sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

*Dl. GEORGESCU SPIRIDON din Timișoara, în prezent domiciliind în Canada, este căutat de către colegul său dela B.J.A.T.M. Timișoara, care domiciliază în New York. Este rugat să telefoneze la: (718) 497-8276.

*Martin Frana din Canada, #402-2140-17A St. SW. Calgary, Alberta, T2T 4R8, Tel (403) 269-3259, caută pe vărul lui CURIAC MARIAN din America, precum și pe prietenul BOTOFAN DANIEL din Australia. Cine cunoaste adresa lor este rugat să scrie la adresa de mai sus.

*Durneac Petru Gheorghe, nepotul lui Victor Predescu din Constanța str. Căiuți nr.20, refugiat în campul din Istambul caută pe verișorii săi BOBARU MIHAI din Toronto și BOBARU SANDU din Ottawa, stabiliți în Canada în anii 1968-70. Ii roagă pe aceștia să scrie la adresa: Tekin Sokak nr.18, Acibadem Kadikoy, Istanbul, Turkey sau să sune la tel.339-44-66, 18.30-22.30 ora Europei.

CĂSĂTORII

*Doresc căsătorie cu domn intelectual peste 55 ani. P.O.Box 75548, Los Angeles, CA.90075.

*Inginer prezentabil și educat, 34 de ani, cetățean american, doresc căsătorie cu persoană prezentabilă, atrăgătoare, cuminte și la locul ei, între 19 - 30 ani. Scrieți la adresa: Mahomed Abi Amar, 7040 Holly Hill 113, Dallas, Tx. 75231, USA. Rog trimiteți fotografie recentă.

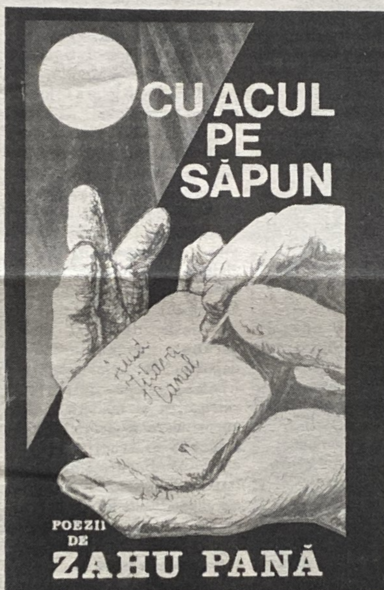
*Cetățean canadian, pregătire medie, fără obligații familiare, 42 ani, 1,76 m, 85 kg, doresc corespondență în vederea unei căsătorii, cu tânără Română. Poate fi din orice țară. Scrieți la redacție pentru "Dan din Montreal".

*Tânăr 22 ani, aflat în România, 1,80 m înălțime, saten cu ochi albaștri, laborant chimist, iubitor de muzică, literatură și sport, doreşte căsătorie cu o tânără corespunzătoare din Canada sau Australia. Răspunsul la P. Morcov, P.O.Box 10 13 26, 6050 Offenbach, W. Germany.

*Domn, 54 ani, doresc cunoștință doamnă orice țară. Lianto. 2800 Keele Street #33, Downsview, Ontario, M6M 2G0, Canada.

*Medic generalist, 31 ani, 1,80m, foarte prezentabil, doresc cunoștință numai în scop de căsătorie, de preferință medic. Scrieți la: Vasilaș Tonel, orașul Rehovat, str. Rehov-Mendele 4/3, Israel.

AU APĂRUT ÎN EDITURA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Le puteți procura dela următoarele adrese:

- Europa:

Dipl. Ing. Paul Morcov
Georg Buchner Weg 12
6050 Offenbach-M
West Germany

Librairie du Savoir
5 Rue Malebranche
75005 Paris
France

- Statele Unite:

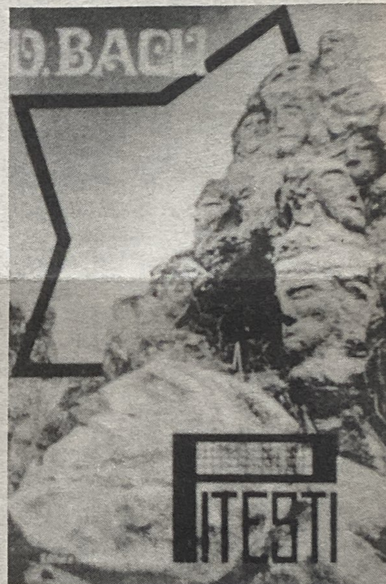
Zahu Pană
133 Bennett Avenue
Yonkers, N.Y. 10701
U.S.A.

-Canada:

Tudor Murgoci
P.O.Rockton
Ontario, L0R 1X0
Canada

PITESTI- $ 20.00

CU ACUL PE SAPUN - $18.00

UNIUNEA ROMÂNĂ PENTRU CREDINȚĂ ȘI LIBERTATE

-RAPORT DE ACTIVITATE-

UNIUNEA ROMANA PENTRU CREDINTA SI LIBERTATE a avut o bogată activitate pe planul intervențiilor pe lângă Congresul American și în privința ajutorării refugiaților din lagărele din Europa.

Ramura organizației noastre din Europa s'a ocupat în mod special de trimiterea de pachete în țară la familiile foștilor deținuți politici, persoanelor sărace și persecutate și unor azile de bătrâni.

Prin deschiderea contului pentru refugiați - REFUGEE ACCOUNT 6054 - 8304 la CITICORRP SAVING
1775 Pennsylvania Ave. NW
Washington DC. 20006

Românii din exil au fost sensibilizați și au contribuit, fiecare după puterile lor, cu sume pentru a ajuta pe cei din lagăre. Nu cunoaștem numele depunătorilor, decât în cazul în care ni s'au adresat nouă personal, pentrucă banca ne trimite numai raportul cecurilor intrate, fără a da și numele persoanelor. Unii dintre depunători, au pus și o scrisoare în plicul cu cecul trimis băncii. Banca ne-a remis scrisoarea, fără însă a ne da și adresa trimițătorului, de aceea nu am putut răspunde personal.

Tinem să aducem caldele noastre mulțumiri tuturor celor care au răspuns apelului și, totodată, recunoștința celor din lagăre, care ne-au mulțumit nouă, neavând posibilitatea de a mulțumi depunătorilor. Noi nu am fost decât executorii în această acțiune de ajutorare și am afirmat totdeauna acest lucru.

In momentul de față, la contul refugiaților, mai avem 2.403.73 dolari. Sumele distribuite au fost următoarele:

Lagărul din Austria:	800.00 dolari
Lagărul din Ungaria	1.000.00 dolari
Lagărul din Turcia	1.400.00 dolari
Lagărul din Grecia	2.500.00 dolari
Total	5.700.00 dolari

La toate acestea se adaugă cheltuielile poștale, telefoane, etc.

Incă nu am reușit să avem o conecție în Iugoslavia pentru a ajuta și pe refugiații de acolo. In schimb, avem câte un om permanent în Turcia, în Austria, Grecia și Ungaria; ei se ocupă cu distribuirea ajutoarelor.

Mulțumim încă odată din suflet celor care au contribuit cu bani la ajutorarea celor din lagăre și a celor din țară. Pe măsură ce vom mai primi bani în cont și vom trimite pachete în lagăre și în țară, vom face rapoarte pentru ca cititorii să știe ce se întâmplă cu ajutorul pe care îl dau fraților lor.

ANUNȚ

Ziarul "Cuvântul Românesc" împreună cu Institutul Român de Cercetări Istorice din California, au luat inițiativa de a redacta un studiu istoric, politic, economic, cultural, social și etnografic, despre "Cadrilater", regiune cuprinzând cele două județe, Durostor și Caliacra, din Sudul Dobrogei.

In vederea completării documentației noastre, rugăm pe toți Românii care dispun de acte, cărți sau orice alte documente despre "Cadrilater", să ni le împrumute, sau să ne trimită fotocopii de pe acestea, spre a ne ajuta să facem un studiu cât mai complet despre această regiune românească, cedată Bulgariei în August 1940 de către Regele Carol al II-lea, în același an cu cedarea Basarabiei și Ardealului de Nord.

Rugăm a trimite documentațiile la adresa ziarului "Cuvântul Românesc":

P.O. Box 4217 Station D.
Hamilton- Ontario
CANADA, L8V 4L6

Vă mulțumim.

Redacția Ziarului

EPOPEEA RĂSTURNĂRII UNUI TIRAN

—D. PĂSTOREL—

Scânteia a pornit dela Timișoara. Incă de Vineri 15 Decembrie credincioși maghiari și români formaseră un cordon de protecție pentru a se opune arestării pastorului luteran Laszlo Toekes, o figură marcantă a disidenților din Timișoara. Protestul împotriva acestei arestări a luat proporții nebănuite când Sâmbătă 16 Decembrie mii de demonstranți au invadat străzile orașului și piața centrală strigând

"Jos Ceaușescu", "Vrem libertate". Au fost devastate librării, iar cărțile dictatorului au fost arse. Portretele lui Ceaușescu au început să plutească pe canalul Bega.

Trupele de securitate au acționat cu brutalitate atât Sâmbătă cât și Duminică, când zeci de mii de protestatari au continuat să manifesteze. S'a tras în mulțime din helicoptere și mașini blindate rezultând sute, apoi mii de victime, care au fost aruncate în gropi comune la marginea orașului; după cum se va vedea ulterior majoritatea cadavrelor erau fără îmbrăcăminte, iar unele din ele au fost găsite legate cu sârmă ghimpată.

Manifestația a continuat cu curaj și în zilele următoare.

Ceaușescu, care a dat personal ordin ca să se tragă în mulțime, pleacă Luni 18 Decembrie într'o vizită în Iran, probabil și pentru a arăta ce puțină importanță au pentru stabilitatea regimului său evenimentele din Vestul țării. Se declară stare de urgență la Timișoara, iar frontierele României sunt închise.

Corespondenții de presă străini care vor să intre în România sunt opriți la graniță. Singurele știri din România sunt aduse de călători izolați, ca studenți străini care studiază în țară, sau șoferi de camioane pentru transportul internațional. Se anunță astfel demonstrații cu represalii și în alte orașe ca Arad, Cluj, Brașov, Iași și Constanța.

Situația din România este urmărită cu consternare de opinia publică internațională. Se transmit proteste ale guvernelor occidentale și ale celor din fostul lagăr socialist care porniseră de mai multă vreme pe calea reformelor. Eduard Sevardnadze, într'un interviu, își exprimă profundul regret și dezaprobarea pentru cele ce se întâmplă în România.

Se fac manifestații de protest în Statele Unite, Canada, Germania de Vest, Franța, de către cetățenii de origine etnică română împotriva masacrelor din România.

Miercuri 20 Decembrie, Ceaușescu se întoarce din Iran. Se declară stare de urgență.

In București aparent nu se petrece nimic spre deznădejdea celor care sperau că ceea ce nu s'a întâmplat după Brașov să se întâmple acum, și capitala țării să sprijine pe cei care au avut curajul să se ridice.

Si totuși ceea ce nu mai părea posibil, s'a produs Joi 21 Decembrie când Ceaușescu a făcut, în ceea ce-l privește, marea greșeală de a ordona organizarea unui miting în piața palatului în care ca de obicei trebuia să fie aclamat

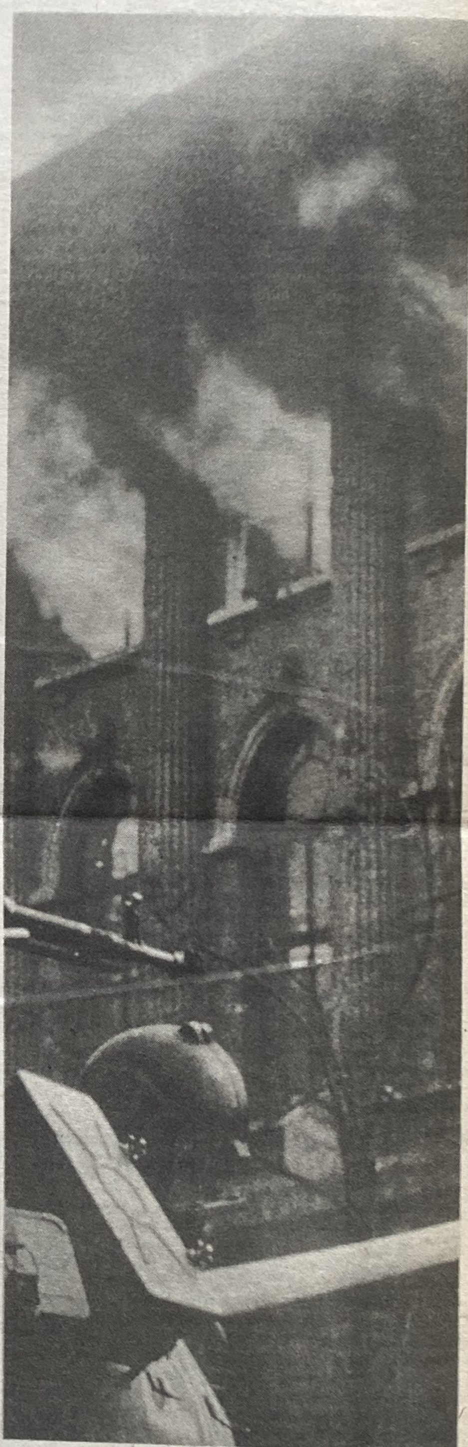

ca cel mai iubit fiu și erou al poporului. Numai că acest lucru nu s'a întâmplat. După ce în cuvântarea sa a început să strige că cei care au demonstrat la Timișoara au fost huligani incitați de o campanie nerușinată de minciuni și calomnii, miile de manifestanți au început să huiduiască și să scandeze "Timișoara", "Libertate", și "Jos cu Dictatorul".

Emisiunea de televiziune ca și transmisia prin radio sunt întrerupte. Trupele de securitate deschid focul asupra manifestanților. Sunt blocate străzile care duc spre piața palatului.

Ca și la Timișoara, studenții au avut un rol determinant în mobilizarea și menținerea unui moral ridicat al manifestanților care au continuat să demonstreze neobosit cu toate represaliile odioase.

Vineri 22 Decembrie însă, se produce evenimentul hotărîtor care va duce la răsturnarea tiranului. Armata nu deschide focul asupra manifestanților și fraternizează cu poporul.

Ministrul Apărării, generalul Milea, care a refuzat să execute ordinul lui Ceaușescu de a trage în popor, este împușcat. Cuplul dictatorial fuge cu un helicopter, dar va fi prins apoi la 100 de kilometri de București. Tot în aceeași zi este prins și Nicu Ceaușescu la un post de control de lângă Băneasa, pe când încerca să fugă ascuns pe bancheta din spate a unei mașini conduse de o femeie.

Se formează un Front al Salvării Naționale care să asigure conducerea țării în aceste momente grele când începe lupta armatei ajutată de popor, cu trupele de securitate loiale lui Ceaușescu. In zilele de 23, 24 și 25 Decembrie se dau lupte înverșunate între trupele fidele ale lui Ceaușescu și trupele armate ajutate de populație. Sunt lupte încleștate duse pentru apărarea clădirii Televiziunii, care reprezintă cartierul general ce conduce lupta împotriva dictatorului. Peste tot apare tricolorul cu o gaură în locul stemei comuniste.

Mihail Gorbaciov este aplaudat în Sovietul Suprem atunci când anunță căderea lui Ceaușescu. Corespondenții străini, dintre care unii își vor pierde viața, pot transmite acum dela fața locului. Se descoperă că între palat și Comitetul Central există o rețea de drumuri subterane, cu camere și depozite de armament și hrană, care permite retragerea și apariția prin surprindere a grupului de trăgători ai securității. Se crede că Bucureștiul este împânzit de o rețea de aproape 100 de kilometri de astfel de drumuri. Sub clădirea Comitetului Central se descopere la 10 m adâncime, unul din buncărele lui Ceaușescu.

Trupele de elită ale dictatorului au fost special antrenate și dotate pentru lupta de comando. Au armament ultramodern care le permite să tragă cu precizie și în timpul nopții. Mai sunt grupuri răzlețe care în disperare de cauză fac cele mai odioase crime ca pătrunderea în spitale și împușcarea de bolnavi și personal medical, sau apariția în ambulanțe de Crucea Roșie pentru a deschide focul prin surprindere asupra populației civile. Unii agenți sunt îmbrăcați în civil și pătrund în mijlocul grupurilor de cetățeni unde încep să tragă cu arme automate pe care le-au camuflat sub îmbrăcăminte. Se semnalează cazuri de otrăvire a rezervoarelor de apă potabilă.

Ajunul și prima zi de Crăciun sunt zile în care se aprind lumânări pentru Nașterea Domnului, dar și pentru cei care și-au dat viața pentru libertate. Unii mai continuă să cadă loviți pe la spate de trăgători izolați ai securității.

Deși s'a anunțat arestarea lui Ceaușescu pentru mulți plutește un semn de incertitudine.

Marți 26 Decembrie este anunțată judecata lui Nicolae și a Elenei Ceaușescu, care a avut loc pe data de 25 Decembrie. Tribunalul militar a condamnat pe cei acuzați la moarte. Capetele de acuzare au fost: genocid împotriva a 60.000 de oameni, subminarea puterii de stat prin utilizarea abuzivă a poliției de stat, distrugerea proprietății publice, subminarea economiei naționale și încercarea de a fugi din țară având un miliard de dolari depuși în băncile din străinătate. Sentința a fost executată în aceeași zi.

Televiziunea a prezentat apoi fragmente din timpul procesului, iar mai târziu trupruile condamnaților după execuție.

Desigur că au fost multe voci care au protestat împotriva acestei conduite nedemocratice. Cu toții am fi dorit un proces public, deși rezultatul final ar fi fost același. Nu ar fi fost posibil ca pentru crimele făcute sentința să fi fost mai blândă decât pentru cei condamnați la Nuremberg. Nu trebue însă să se uite că aici a fost vorba de o revoluție, de o răbufnire a unui popor a cărui răbdare de a mai suporta suferințele dictaturii unui paranoic ajunseseră la limită.

Este normal ca aceste lucruri să nu poată fi înțelese de cei care s'au bucurat în Occident de

DE VINERI PÂNĂ VINERI

Am așteptat mulți ani de zile să scriemaceste rânduri !

N'a trecut nici o lună, dela alegerea umplută cu unanimitate a Tovarășului Secretar și până la prăbușirea lui.

Căderea din grațiile divine a început într'o zi de Vineri.

Securitatea, supărată pe pastorul Laszlo Toekes dela Biserica Reformată din Timișoara, că nu cântă pe același glas cu Patriarhia, a hotărît să-l extrădeze pe "contra-revoluționarul" care îndrăznește să se opună distrugerii satelor și bisericilor.

La zeci de mii de Români fugiți în Ungaria, ce mai "contește" unul, și-a zis creerul-șef așezat în fundul pantalonilor albaștri.

Intre timp, alături de credincioșii maghiari, s'au adunat studenții români, germani, unguri, etc. ca să dea suportul lor celor care-și apărau lăcașul de rugăciune.

Milițienii, surprinși de rezistența credincioșilor, au cerut sfat dela "Creerul Munților":

Trageți în ei că's "huligani și fasciști" a zis Ceaușescu făcându-și bagajul ca să plece în Iran.

Si, în adevăr au fost omorîți circa 6.000 de inși, inclusiv "huliganii fasciști" de 2-3 ani, ce se aflau în brațele mamelor.

Grație posturilor de radio străine, și mărturisirilor dela om la om, Românii au fost informați de măcelul din Timișoara.

Au ieșit cu toți în stradă, ca să protesteze!

Ajunge!

Armata, văzând brutalitatea securiștilor, a trecut de partea răsculaților.

S'a răscumpărat cu sânge libertatea furată acum patru decenii!

Revoluția a început Vineri și s'a terminat în Vinerea următoare.

Printre Bisericile distruse se numără și "Sfânta Vineri" din București, unde credincioșii se rugau lui Dumnezeu ca să li se îndeplinească dorințele.

"Sfânta Vineri" i-a ascultat.

George DRAGU

toate libertățile democratice. Acei care nu au fost terorizați de securitate; cei ce nu trebuiau să raporteze orice întâlnire și convorbire cu un cetățean străin. Ale căror convorbiri telefonice nu au fost ascultate. Care nu mai aveau încredere în nimeni și nimic; care n'au stat în fiecare zi la coadă, ore întregi, pentru câteva ouă, o sticlă cu lapte sau pâine și asta într'o țară care fusese înainte considerată unul din grânarele Europei. In acest timp membrii conducerii de partid și ai ministerului de interne se puteau aproviziona cu tot ceea ce doreau în magazinele speciale. Dar cozile pentru săpun și hârtie igienică, umilitoare pentru o țară civilizată? Desigur că nu vor înțelege cei care n'au fost nevoiți să stea ore întregi la lumânare din cauza economiei de curent electric, curent utilizat în mari uzine care produceau inutil și în pierdere oțel mai mult decât Germania occidentală. Care n'au stat la coadă ore întregi pentru a obține cota lunară de numai 20 litri de benzină, într'o țară producătoare și exportatoare de petrol înainte de epoca comunistă. Care n'au venit obosiți dela lucru seara într'un mizerabil tren de navetă neluminat și neîncălzit (tot pentru economie), și ajunși într'o casă friguroasă să vadă în cele două sau trei ore de televiziune numai interviuri, cântece de laudă și versuri pentru "cel mai iubit fiu al poporului", "erou printre eroii neamului", pentru "epoca Nicolae Ceaușescu, epoca de aur". Si peste tot lozinci de proslăvire și fotografii gigante cu chipul lui Nicolae și al Elenei Ceaușescu.

Dacă a existat o epocă de aur, aceasta a fost pentru Nicolae Ceaușescu și familia sa. Dezvăluiri uluitoare vor fi aduse probabil opiniei publice despre acest dictator paranoic care nu poate fi asemănat decât cu Caligula având însă câte ceva și din Nero sau Cesare Borgia.

Nicolae Ceaușescu a fost o figură odioasă și pentru acei care au crezut sincer în marxism, pentrucă ce a făcut el nu a fost nici socialism nici comunism. El a trădat clasa muncitoare și a încercat să distrugă pe țarani ! A compromis pentru totdeauna comunismul, fiindcă a arătat că acest sistem totalitar, din cauza lipsei de control a opiniei publice, generează apariția unor dictatori monstruoși care'și înlătură pe rând tovarășii de drum pentru a ajunge la o putere absolută.

El va rămâne în istorie alături de Stalin ca unul din cei mai mari tirani produși de comunism. Cultul personalității lansat de Ceaușescu a fost însă mai desgustător și mai cinic decât cel al dictatorului dela Kremlin, cu contraste mai mari între viața personală și condițiile de viață create pentru poporul său. Dezgustător și ilariant a fost cultul personalității creat pentru Elena Ceaușescu ajunsă samavolnic la titlul de academician doctor inginer. Academician care n'a participat niciodată la un congres științific dar care a contribuit la distrugerea Academiei Române, a institutelor de cercetare și la dezorganizarea de nedescris a învățământului. Cei care îi aplaudau slugarnic în ședinte au făcut-o ca să-și păstreze scaunele și să beneficieze și ei de o epocă de aur.

Cel mai bine ar putea rezuma părerea despre condamnarea lui Ceaușescu cuvintele unui ofițer român care a spus: "In definitiv Ceaușescu a fost condamnat după legea pe care el însuși a dat-o".

In Occident întrebarea care se punea mereu de mai mulți ani era: "Cum pot Românii să suporte asemenea situație? Dece nu fac nimic?" In ultimele luni, când toate popoarele din jur au reușit să se scuture de linia dură a stalinismului iar România continua să rămână pasivă

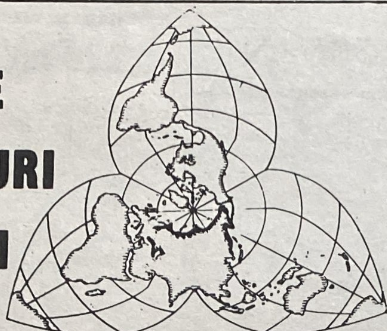
suportând un regim mult mai aspru decât celelalte state socialiste, unii s'au grăbit să întrebuințeze termenul de lașitate. Dar numai cei care trăiau în contact direct cu asprimile regimului știau că o ridicare pentru libertate nu se va solda numai cu câțiva morți și sute de arestări, după care va urma triumful. Românii știau că va urma o baie de sânge cu mii de victime, într'o țară în care poliția de stat era organizată cu o perfecțiune diabolică. O adevărată poliție a gândirii ca în fantezîile lui Orwell.

Si într'adevăr așa a fost. Răsturnarea dictatorului, a făcut zeci de mii de victime, dar drumul spre libertate și democrație a fost deschis.

Un omagiu deosebit trebue adus studențimii și tineretului, pentrucă ei au făcut în primul rând revoluția și armatei române care s'a solidarizat cu poporul pentru a încheia epopeea răsturnării tiranului.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

ÎNTÂLNIREA DELA MALTA

Intâlnirea Bush-Gorbaciov care a avut loc la Malta pe data de 2 Decembrie, la propunerea președintelui american, reprezintă un moment important în relațiile dintre cele două țări, și oferă noi perspective în atenuarea și dispariția treptată a tensiunii existente în politica internațională în urma războiului rece care durează de mai bine de 40 de ani.

Ideea ca această întâlnire să aibă loc la bordul unui vas, a fost tot ideea președintelui oarecum și pentru a scăpa de avalanșa de reporteri care se adună în astfel de împrejurări.

Datorită vremii extrem de nefavorabile, convorbirea care inițial trebuia să aibă loc la bordul crucișătorului sovietic "Slava", a fost mutată pe crucișătorul "Maxim Gorki" (25.000 t.d.w.). mai stabil la furtună, reședința liderului sovietic.

Delegația americană care a luat loc la întâlnirea de Sâmbătă 2 Decembrie a mai cuprins printre alții pe Secretarul de Stat James Baker și șeful Statului Major John Sununu. Din delegația sovietică s'a mai remarcat prezența ministrului de externe Eduard Sevardnadze și a fostului ambasador în Statele Unite, Anatoli Dobrânin.

George Bush a hotărît să vină cu propuneri care să intereseze partea sovietică și să încurajeze succesul reformelor lui Gorbaciov, astfel ca să nu se ajungă din nou la tipul de propuneri mereu renegociabile după tipicul majorității întâlnirilor dintre cele două părți care au avut loc după cel de al doilea război mondial și care ajungeau aproape totdeuana la un punct mort.

A fost acum rândul lui Gorbaciov ca să fie surprins în mod favorabil de propunerile americane. Astfel George Bush a propus ca cele două părți să ajungă la Geneva la o concluzie în privința reducerii armelor strategice și să semneze o înțelegere pentru reducerea forțelor convenționale până la sfârșitul lui 1990, înainte de viitoarea întâlnire la vârf propusă să aibă loc în Iunie în Statele Unite. Președintele a promis să anuleze amendamentul Jackson-Vanic (care pune restricții în relațiile comerciale dintre cele două țări) în cazul că Sovietul Suprem va legifera libera emigrație.

GORBACIOV LA VATICAN

Această vizită a reprezentat un moment istoric unic, deoarece era vorba de primul lider sovietic care pătrundea în Vatican, după 70 de ani dela întreruperea oricăror relații între Kremlin și șeful Bisericii Catolice.

Convorbirea care a durat neașteptat de mult (75 de minute), s'a ținut în biblioteca Palatului Apostolic (sec. XVI) fără translator. Mihail Gorbaciov care s'a adresat papei cu formula protocolară de "Sfinția Voastră", un gest frumos pentru reprezentantul unui partid cu ideologie atee, a promis că în curând Sovietul Suprem va promulga o lege care va garanta libertatea religioasă pentru toți credincioșii. Liderul sovietic a fost de acord ca Uniunea Sovietică să reia relațiile diplomatice cu Vaticanul și să discute eventualitatea unei vizite viitoare a papei în U.R.S.S. Acesta, la rândul său s'a oferit să sprijine "perestroica" exprimându-și însă speranța că Biserica Catolică Ucraineană va putea să se bucure de o deplină libertate religioasă.

Este interesant de remarcat că Mihail Gorbaciov, atât în cuvântarea ținută la primăria din Roma cât și la Vatican, a făcut declarații imposibil de imaginat acum câțiva ani, ca venind din partea unui lider sovietic. Astfel în privința comunismului el a spus: "Am pornit pe drumul reformelor radicale, țările socialiste trec acum linia după care nu mai poate exista o reîntoarcere către trecut...Am abandonat pretenția de a deține monopolul adevărului; nu mai credem că avem întotdeauna dreptate, iar că cei care nu sunt de acord cu noi sunt dușmanii noștri.

In legătură cu problema religioasă el a declarat: "Avem nevoie de valori spirituale, avem nevoie de o revoluție în gândire...Neam schimbat atitudinea în ceea ce privește unele lucruri ca de exemplu religia, pe care trebue să admitem, am tratat-o într'o manieră simplistă..."

STATELE UNITE AU PARAȘUTAT TRUPE ÎN PANAMA

In zorii zilei de Miercuri 20 Decembrie, 10.000 de parașutiști americani au fost lansați în Panama asupra capitalei, Panama City, pentru a întări forțele Statelor Unite cantonate în bazele lor și aflate în stare de alertă încă de Duminică.

Invazia a fost motivată de Președintele Bush ca având drept scop protejarea vieții cetățenilor americani (un ofițer american a fost ucis, iar alții au fost arestați Sâmbătă noaptea).

De reamintit că generalul Manuel Noriega declarase cu câteva zile înainte că este în stare de război cu Statele Unite. Dictatorul panamanez nu a recunoscut rezultatele alegerilor libere care l-au ales la 7 Mai ca președinte pe Guillermo Endara și a respins în continuare toate încercările americane de a rezolva pe calea negocierilor, criza panamaneză. El este acuzat încă din 1988 de guvernul dela Washington pentru o intensă activitate în traficul de droguri.

După două zile forțele americane au mai fost întărite cu încă 2000 de parașutiști. După cum a anunțat Pentagonul, a fost utilizat pentru prima oară avionul F-117 (avionul "invizibil" nedetectabil de radar) care a bombardat pozițiile inamice puțin înainte de parașutare, creind confuzie.

Generalul Noriega care nu a putut fi capturat în primele zile și pentru predarea căruia Statele Unite au oferit o recompensă de un milion de dolari, a apărut în mod neașteptat, cerând azil la ambasada Vaticanului din Panama. . Eforturile diplomatice ale Washingtonului de a obține extrădarea lui nu au fost încununate de succes. El era urmărit pentru a fi judecat pentru trafic de droguri. După două săptămâni, el s'a predat autorităților americane.

Intre timp la conducerea țării a fost instalat președintele Guillermo Endara ales în alegerile din 7 Mai.

Pierderile trupelor trimise de Pentagon au fost de 23 de morți și 300 de răniți. Panamanezii au pierdut peste 200 de oameni, cei mai mulți în primele ore ale atacului. Intervenția americană bine primită de populația panameză a fost criticată de majoritatea țărilor. Astfel, în Consiliul de Securitate intervenția Washingtonului a fost sprijinită numai de Marea Britanie, Canada și El Salvador.

MOARTEA LUI ANDREI SAHAROV

Joi 14 Decembrie, s'a stins din viață în mod neașteptat, în urma unui infarct cardiac, Andrei Saharov, luptătorul neînfricat pentru drepturile omului, părintele democrației sovietice.

Născut la Moscova în 1921, devine în 1953 la vârsta de 32 de ani cel mai tânăr membru al Academiei de Stiințe din Moscova, în urma contribuției sale la construirea bombei cu hidrogen sovietice, care în acel moment avea avantajul asupra celei americane, de a putea fi în mod practic utilizată.

Deși acoperit de onoruri (premiul de Stat Stalin și de trei ori decorat ca Erou al Muncii Socialiste) intră în curând în disidență, pledând pentru încetarea experiențelor cu bombele atomice generatoare de radiații nocive.

In 1961 îi scrie lui Hrusciov să nu rupă moratoriumul de trei ani în legătură cu aceste experiențe.

In 1968, după invadarea Cehoslovaciei, Saharov trece la o disidență publică. Eseul său "Gânduri despre progres, coexistență pașnică și libertate intelectuală", apare în Vest după trecerea clandestină a manuscrisului. "Libertatea intelectuală -spunea el- este esențială pentru societatea umană. Libertatea de a obține și distribui informații, libertatea opiniilor deschise și dezbaterilor făcute fără teamă, fără presiunea exercitată de autorități și de prejudecăți". El renunță la economiile sale și la sumele primite prin premiile de stat (100.000 ruble 130.000 de dolari) donându-le pentru construirea unui spital de canceroși.

In 1975 Andrei Saharov primește premiul Nobel pentru Pace. Nu este lăsat însă de guvernul lui Brejnev ca să plece să-l primească personal, iar în Uniunea Sovietică este socotit un om bolnav și un trădător.

In 1978, o colecție de eseuri ajunge în Vest și este publicată sub titlul "Alarmă și Speranță". Vorbind despre țara sa el spunea: "Atâta timp cât o țară nu are libertăți civile, libertatea de informație, o presă independentă, atunci nu există posibilitatea ca opinia publică să controleze conduita guvernului și a funcționarilor săi. Această situație nu este numai o nenorocire pentru cetățenii ei neprotejați împotriva tiraniei și a nerespectării legilor, ci și o amenințare pentru securitatea internațională."

In 1980, puțin timp după ce a condamnat invazia Afganistanului de către trupele sovietice, neînfricatul luptător pentru drepturile omului, este mutat cu domiciliul forțat în orașul Gorki, unde va sta până în Decembrie 1986 când este invitat telefonic de Mihail Gorbaciov ca să vină la Moscova.

Anul acesta a fost ales deputat în noul Congres al Poporului, unde cu două zile înainte de a muri a pledat cu înflăcărare pentru abolirea articolului 6 din Constituție care stipulează că partidul comunist este singura forță conducătoare a societății.

Cu toate că în ultima vreme au existat unele deosebiri de vederi, Andrei Saharov a spus că este cu totul împotrivă ca Uniunea Sovietică să aibă alt conducător decât Mihail Gorbaciov. "Ar fi o mare nenorocire, Mihail Gorbaciov este arhitectul perestroicei".

Cu tot gerul, o mulțime întristată, care a așteptat ore întregi și a format o coadă de un kilometru și jumătate, a ținut ca să intre în Sala Coloanelor din Moscova unde a fost depus corpul neînsuflețit al savantului. In ziua înmormântării care a avut loc la cimitirul Vostriakovske dela marginea orașului, 80,000 de oameni l-au petrecut pe ultimul drum.

Cronica internațională

SE FACE ZIUĂ?

—Vasile VRÂNCEANU—

In viața oamenilor sunt zile senine, luminoase, pline de bucurie și speranțe, dar și zile negre, furtunoase, apăsate de griji, de nenorociri ce vin fie din nechibzuința, egoismul și lăcomia fiecăruia, fie din afară, din vina altora. Dela leagăn la mormânt nimeni, sau puțini sunt cei ce cunosc numai bucuria vieții, fără suferințe, fără dureri, fără tristețe, fără nenorociri.

Istoria popoarelor urmează același drum. In perioade de liniște, oamenii își trăiesc viața așa cum și-o croiesc ei în condițiile geografice locale, mediul social, gradul de cultură și civilizație la care au ajuns, când, conduse de oameni înțelepți și legi drepte, popoarele fac progrese în toate domeniile: economic, social, cultural, moral, trăind în armonie și bunăstare.

Sunt însă și perioade, uneori prea lungi, în care lipsurile, nesiguranța și teama zilei de mâine, dezastre aduse nu de urgiile naturii deslănțuite, ci provocate de conducători inapți, tirani sau uzurpatori, atât în dauna poporului lor, cât și a altor popoare.

Vizând un președinte de stat, care a avut un rol hotărîtor în schimbările din Iran și Nicaragua, editorialul din 26 Ianuarie 1980, descrie în ziarul "EL IMPARCIAL" clar și patetic această tristă și gravă realitate: "Adesea în cursul istoriei frământatei noastre planete, politicieni mediocri, incapabili și iresponsabili, cu pretenții de conducători, apar pe scena publică să provoace situații ireversibile, cu rezultate ireparabile, ce afectează generațiile și soarta întregii omeniri".

Generațiile secolului 20 au fost martore active a trei tragedii provocate de asemenea conducători, cu urmări dezastruoase dincolo de perimetrul și timpul în care s'au desfășurat. Si toate trei puteau fi evitate.

1. Primul război mondial, pornit din alte cauze decât cele declarate, a zdruncinat Europa, a însumat pierderi imense de vieți omenești, distrugeri, mizerie generală în toate țările beligerante, iar tratatul de pace făcut la sfârșitul războiului, care s'a pretins că urmărea interzicerea viitoarelor războaie, purta în el germenele unui al doilea război mondial mai crud, mai generalizat și mai distrugător. Primul război mondial, la a cărui declanșare Rusia țaristă a avut un rol determinant, a favorizat revoluția comunistă și înlocuirea imperialismului țarist cu cel sovietic, mai odios, mai perfid decât cel pe care l-a detronat.

2. Comunismul sovietic cu toate planurile sale aberante, cu imperialismul său agresiv, reprezintă a doua mare nenorocire nu numai pentru popoarele din interiorul URSS-ului ci și dincolo de hotarele Rusiei.

3. A treia mare tragedie a fost cel de al doilea război mondial, pornit ca și cel precedent și din alte cauze decât cele aparente și de către alți actori decât cei de pe scenă.

In primele patru decenii ale secolului 20 respectiv perioada 1900-1940 țările așa zise civilizate, au fost lipsite de conducători politici cu perspicacitatea și înțelepciunea cerută de mărimea și gravitatea problemelor apărute. N'au văzut dincolo de interesele și obiectivele lor imediate, particulare. Or fi fost convinși că au dreptate, că numai ei au dreptate și pentru pretinsa lor dreptate, pentru ascunsele sau declaratele lor obiective și-au măcelărit tineretul, și-au distrus țările proprii și au lăsat în urma lor ruine, cimitire, milioane de invalizi, orfani, văduve, mizerie.

Impărați, regi, președinți de țări și guverne, dictatori, tirani și actori de culise, ei poartă răspunderea chiar după moarte - a celor trei mari tragedii care a zguduit și mai zguduie încă cea mai mare parte din țările lumii.

In 1936, un învățător al generației mele, ucis în lupta sa pentru țara și neamul nostru, ne spunea la un seminar: "Dreptatea ta, în cadrul dreptății vecinului tău; dreptatea neamului tău, dreptatea neamului nostru, în cadrul dreptății celorlalte neamuri, în cadrul justiției imanente a popoarelor, a istoriei".

Morala aceasta plină de înțelepciune, de înalt spirit de dreptate și omenie, a lipsit din hotărîrile și acțiunile conducătorilor care au decis soarta omenirii în toți cei 80 de ani trecuți. Si toți au plătit: țarul și familia lui au fost asasinați, guvernul înlocuit de soviete; kaiserul și-a pierdut tronul, imperiul austro-ungar s'a desmembrat; Hitler și partenerii lui s'au sinucis sau au sfârșit în spânzurători; Churchill a prohodit imperiul britanic; comunismul e în stare de faliment chiar la el acasă fără drept de speranță de apel și rând pe rând și în țările în care s'a impus prin forță și fraudă; poporul american plătește, plătește, plătește...iar nevinovații - popoarele - suferă lipsuri, mizerie, teamă, teroare... și marea tragedie nu s'a terminat încă.

Intruniți la Yalta în 1945, geambașii de popoare au hotărît soarta unor țări și națiuni fără vină, fără să-i întrebe, fără să-i asculte, fără să aibă vreun drept sau mandat. Nu erau în joc șapte, o sută, nici trei-patru sute de victime ca în cel mai mare dezastru aerian ci era vorba de soarta a peste 120 milioane de oameni condamnați la sclavie politică și economică. Fără nici o vină!

La alt geambașlâc diplomatic, la Helsinki, s'au consfințit granițele furate, impuse la conferința de Pace dela Paris, în schimbul unor concesii iluzorii, parțial îndeplinite în domeniul emigrării și drepturilor omului. Niște moderni Dănilă Prepeleac au schimbat până la urmă boii pe o bășică de porc!

Ultimul război s'a deslănțuit aparent din cauza atacării Poloniei, împărțită prin pactul secret la 23 August 1939, între Hitler și Stalin, două figuri sinistre, perfect încadrate în definiția editorialului din EL IMPARCIAL - citat mai înainte.

Cu ce drept Hitler și Stalin au hotărît soarta Estoniei, Letoniei, Lituaniei, Poloniei și Basarabiei?

La Yalta, prin naivitatea, manipulată abil sau vânzare trădătoare, Roosevelt și Churchill au mai adăugat sferei sovietice țările din Estul Europei și i-au adus pe Ruși până la Berlin.

Pentru libertatea Poloniei a izbucnit războiul și Polonia a fost prima victimă a imperialismului comunist rusesc. Celelalte țări din Răsărit, au căzut rând pe rând. In loc de liniștea păcii, de liniștea și ordinea necesară ca oamenii să-și vindece rănile războiului, a venit presiunea tancurilor și mitralierelor sovietice care au instalat politica de teroare organizată după chipul și asemănarea NKVD-ului impunând și menținând guverne comuniste.

Când Polonezii în 1950, Ungurii în 1956 și Cehoslovacii în 1968, au încercat să se elibereze, au venit tancurile "prietenilor" și i-au strivit.

In Europa de Răsărit mijesc zorile libertății, ai unei dreptăți sociale, ai democrației reale și în curând se va face ziuă. Europa se îndreaptă spre un nou orizont, începând cu lichidarea dușmăniei dintre Franța și Germania, prin viziunea înțeleaptă a generalului Charles de Gaulle și a cancelarului Konrad Adenauer, Se vorbește de o federație de state europene dela Atlantic la Urali, o uniune în diversitate, fără dușmănii, fără teamă, fără agresiuni armate, fără ură, fără resentimente, fără răzbunări. Să nu mai fie "boangheni", "valahi puturoși", "jidani" sau "rusnaci", ci oameni. Germani, Unguri, Români, Ruși, etc.

Este o utopie? Poate! Dar este și o ispititoare soluție a crizei generale ce apasă greu asupra tuturor, cu pericolele ce amenință viitorul: războiul atomic și explozia demografică a populației, cu perspectiva agravării foametei, deteriorarea mediului ambiant, fără a mai vorbi de criza morală din Vest și din Est și mizeria din țările sub comunism.

Problemele sunt grele și complicate iar rezolvarea lor cere prudență, precedere, răbdare. Nu pot fi rezolvate peste noapte și mai ales în beznă, dar oricum în Europa se frământă zorile și în curând se va face ziuă. In România au apărut zorile. Torentele nu se opresc în buturugi putrede, fie ele mari sau mici, ci le zmulg și le mătură la vale.

Se face ziuă în Răsăritul Europei. Si se face ziuă și în România. Soarele nu ocolește nici o țară.

Efemeride

In timpul Olimpiadei dela Montreal din 1976, un nume a fluturat pe buzele tuturor - atleți, spectatori, telespectatori, ziariști și reporteri TV - care s'au transmis pe toate meridianele: Nadia!

Fetița de 14 ani, care obținuse trei medalii de aur și cele mai înalte note de gimnastă perfectă, devenise un idol pentru tineretul sportiv. Copilul răsfățat și iubit de toată lumea pentru tenacitatea și concentrarea de voință pentru a urca pe cel mai înalt podium, și-a atins idealul. Datorită ei, steagul reserist a fost ridicat pe cel mai înalt catarg și imnul pe melodia lui Ciprian Porumbescu, stâlcit cu texte agramate ceaușiste, s'a auzit la fiecare ridicare a steagului.

Dacă Nadia s'ar fi decis atunci să rămână în lumea liberă, orice țară i-ar fi deschis larg porțile și orice echipă de gimnastică ar fi fost mândră s'o înscrie în formația sa, fără să mai vorbim de ofertele pe care le-ar fi primit pentru reclame comerciale. Astăzi Nadia ar fi fost multimilionară.

Nadia n'a rămas în 1976! S'a întors în resere, unde succesul ei a fost estompat la festivitatea dată în cinstea medaliaților olimpici, de apariția sinistrului cuplu de conducători comuniști, aclamați de agenții din sală, cu stereotipele lozinci de iarmaroc ceaușist.

In sală se afla și "becherul Nicu", geambaș de femei, proxenet de mahala și mardeiaș de duzină. Nadia a beneficiat de regim preferențial. Intrată în vederea sadicului Nicu, a fost trecută - pentru puțină vreme - printre favoritele haremului. Cei veniți din țară pe vremea aceea, povesteau și de încă o eroare a campioanei olimpice cu o altă favorită, pentru grația "fiului, fiului prea iubit". Anii au trecut însă cu necazurile și bucuriile lor și Nadia, femeie de 28 de ani, a apărut din nou pe prima pagină a cotidianelor occidentale, revenită cu tam-tam în lumea liberă.

Imaginea fetiței minune a fost împrospătată din nou, de data aceasta cu o spectaculoasă trecere clandestină de frontieră cu încă șase persoane, ajutate de un personaj misterios... Suspense și aventură ca în filmele cu cai și bandiți...

"Nadia dispărută"..."Nadia răpită de securitate"...titluri pompoase și sonore, până când Nadia, nici dispărută, nici răpită de securitate, beneficiind de un regim preferențial -datorită trecutului ei sportiv- a ajuns în timp record pe aeroportul Kennedy din New York, însoțită de "misteriosul personaj" care nu era altul decât balaoacheșul Constantin Panait, un individ ce intra și ieșea din resere, după vrerea inimii. Interviuri......zâmbete...și zgâieli de copil prost crescut, cu limba scoasă afară...Reporterilor le-a mai scăzut entuziasmul și Nadia a mai pierdut din prestanță...

Nadia nu critică regimul ceaușist (a fost doar noră ilegală)... nu va face gimnastică, dar îi place America...Se uita galeș la balaoacheșul învelitor de case în Florida, care cum îl vezi îți amintește de "bișnițarii" de pe Lipscani și privirea ei lascivă, nu scapă reporterilor. "De ce ați plecat totuși din România"? Si aici intervine Constantin Panait, "eliberatorul": "O iubesc pe Nadia"...la care se asociază și Nadia: "Ne iubim"!

Reporterii rămân ca trănzniți și unul intervine:"Dar Panait este însurat și are patru copii"

"So what"! Aceasta este expresia care a sfărâmat în bucăți statuia medaliatei olimpice. Nadia a căzut de pe piedestal, sfidând respectul familiei, în țara unde familia este cea mai respectată.

Educată de comuniști, Nadia n'a fost decât mușchi, reflexe și energie, reglate la maximum de eficacitate de un maestru bio-mecanic. Nadia este expresia tipică a tineretului dezumanizat crescut de comuniști în urmărirea scopului lor. Tineri fără suflet azvârliți în lume. Din această categorie au fost recrutați securiștii care au tras în tineretul român luptător pe baricade pentru libertate și patrie. Printre cei arestați pentrucă au tras la revoluție în demonstranți, foarte mulți erau "sportivi" ai clubului securist, Dinamo.

Drama Nadiei este drama fetelor din România, pervertite de securitate, ajunse obiecte de plăcere pentru toate scursurile de străini care veneau să'și petreacă vacanța în România unde se găseau cele mai ieftine "fete".

"Eliberatorul" ei are toate tarele proxenetului crescut la școala traficanților de carne vie din securitate. Cinicul și trivialul balaoacheș a dat și o declarație idioată ziariștilor care au venit la hotelul unde locuia cu Nadia: "There will be no sex between us. We have one room, but we stay as friends" (New York Times din 13 Decembrie 1989) "Avem o singură cameră dar stăm ca prieteni. Nu există relații sexuale între noi"...

La câteva mile depărtare de hotelul unde locuiesc cei doi "porumbei" stă nevasta lui Panait care se plângea ziariștilor: "M'a lăsat cu patru copii și nu mi-a lăsat decât 20 de dolari"...

Copilul minune și sportiva medaliată! Final grotesc. Shirley Temple a fost și ea un copil minune dar astăzi este ambasador al Statelor Unite. Zatopec a fost și el un mare sportiv, dar a fost primul în mișcarea care s'a chemat "primăvara dela Praga".

Mâinile care au aplaudat s'au lăsat învinse în jos, cu nemărturisitul regret: Nadia, Nadia.

CRONICA VREMII

FRĂMÂNTĂRILE DIN EUROPA

—— Ion BOIERU ——

Reunificarea Germaniei este subiectul cel mai discutat la ora actuală de către gazetari, oameni politici, conducători de state, de către chemați și ne-chemați, de specialiști ca și de ignoranți. Discuții s'au purtat și înainte de răsturnările guvernelor comuniste din Europa de Est, dar numai ca o perspectivă de viitor îndepărtat, și ca un subiect privind relațiile cu Sovietele, mai ales în forma de adversitate a Moscovei, față de reunificare. De data aceasta, s'au prezentat la Masa Rotundă a discuțiilor cele mai neașteptate partide, interesate sau desinteresate. Unele, pline de îngrijorare pentru viitor, altele cu soluții din cele mai complicate și nesolicitate. Dintre toate, poziția americană, ne apare ca cea mai confuză și simplistă; de fapt este poziția lui Baker, secretarul Departamentului de Stat, care nu excelează în viziuni politice de mare amploare, ci apare ca un funcționar care-și pregătește bine hârtiile, pentru orice negociere, întâlnire politică sau vizită de afaceri.

După părerea lui Baker, poporul german, de ambele părți ale graniței actuale, care sunt artificiale și abuzive, trebue să fie "înțelept" și să nu treacă la acte care forțează reunificarea; aici, ține seama, acest Baker, de dorințele lui Gorbaciov, care susține că Germania de Est și cea de Vest, sunt țări ale căror granițe au fost stabilite prin tratate de pace și, aceste tratate nu pot fi violate. Adică, menținerea statului quo. Dacă înțelegem pe Gorbaciov, nu-l putem înțelege pe Baker. Azi, ne găsim în fața unor mișcări revoluționare în Europa, și poporul german își revendică dreptul de reunificare, de revenire la o stare normală, istorică, prin voință națională.

Dorința de re-unificare a poporului german este exprimată direct, fără negocieri de cabinet sau secrete. Prin starea generală de sentimente deja exprimate și prin starea de conștiință a populației din cele două Germanii existente, re-unificarea poporului german este evidentă în toate manifestările. De facto, deci se poate vorbi despre un popor german unificat.

Poziția lui Baker, inspirată de diplomații de carieră ai departamentului de stat, care nu strălucesc prin vederi largi și de mare anvergură, este întrucâtva similară cu a lui Gorbaciov, respectarea tratatelor, pentru a se evita tulburări, în alte zone geografice, care sunt multe și vulnerabile în cuprinsul imperiului sovietic. Dacă atitudinea lui Baker poate fi acceptată ca morală, în ultimă instanță, adică izvorîtă din dorința de a evita eventuale însângerări sau pericole mai grave în actualele împrejurări, să nu se uite caracterul moral al Sovieticilor, care nu excelează prin moralitate și acceptarea principiilor morale ale Occidentalilor. Apoi, tratatele, oricât de legitime ar fi ele, prin substanța și structura lor juridică, nu au caracterul de eternitate al națiunilor, de existență unică în istorie, cu fundamente metafizice. Națiunile sunt acelea care întocmesc tratatele, și nu tratatele sunt făcătoare de națiuni.

Intâmplările din Europa centrală și vestică, au un caracter revoluționar; revoluțiile au dinamismul lor interior, impulsul și stimularea pe care nu o pot opri din desfășurarea lui normală, niște declarații sau afirmații politice, oricât de oficiale și respectabile s'ar arăta natura lor. Este foarte adevărat că America are niște ipoteci morale, politice, ideologice și militare investite în Germania occidentală, însă aceste ipoteci nu au valoare în climatul revoluționar de azi; ele pot fi răscumpărate numai prin realism politic, nu prin speculații de bursă sau prin agențiile de colectare. Desigur, ieșirea la suprafață, în concernul european, al unei noi Germanii, unite și consolidate, va aduce cu sine probleme serioase care vor trebui rezolvate cu grijă și răspundere, atât din partea poporului german cât și din partea celorlalte popoare europene (cu excluderea radicală a Rușilor, care nu aparțin Europei, prin nici un fel de filiație) care vor avea sarcina să reconstituiască civilizația europeană, pe temeliile solide ale unui nou spirit specific continentului, revenirea la adevăratele tradiții și valori ale acestei civilizații. Si nimeni din afara continentului nu va avea dreptul să oprească acest proces de nouă ordine europeană, sau să impună direcția viitorului european.

Poporul german are dreptul de unitate și dezvoltare specifică, în cuprinsul Europei, dar și celelalte popoare europene vor aștepta dela Germani o integrare în spiritul tradițiilor cele bune ale Europei, prin care s'a constituit civilizația creștină a Europei. Europa dispune de resurse intelectuale, spirituale, morale și culturale imense și pline de rodnicie, prin care se va putea reface chipul cel adevărat al Europei. (In nici un caz prin Europa 1992, care are dedesubturi care nu au fost încă dezvăluite și care nu pornește dela "spiritul european, ci a fost inițiată pe temeiuri de ostilitate (anti-x și anti-y).

Co-existențialismul a fost promovat după 1965 de către politicienii cei mai necalificați să facă politică, din cauza unor "tare" viscerale, și sprijiniți cu fragilitatea unor intelectuali de mâna a treia, care nu se puteau realiza dacă nu se atașau curentului, unde de fapt, nici nu știau bine despre ce este vorba, doar că se aflau într'o treabă, unde mai aveau din când în când câte o șansă să mai ciupească de ici colo, câte ceva, care nu li se putea oferi altfel, căci nu prea aveau merite, care să fie înregistrate undeva, în catastifele vremii.

Astăzi, co-existențialismul este în panică, căci nu are nici o orientare, nu știe bine ce se întâmplă în lumea contemporană, și nu are cui să se atașeze, deoarece nu are puncte de sprijin ideologice, care să-i dea câteva indicații. Bieții oameni au fost părăsiți de curentul revoluțiilor care întorc pe dos regimurile comuniste, care le păreau că au un caracter de infinit de ceva care nu se sfârșește și, deci, constituie o sursă permanentă de ciubucuri. Co-existențialiștii au ajuns de plânsul lumii; ei nu plâng, căci n'au avut niciodată lacrimi, ci numai ochi holbați pentru jecmăneală; suferința celor mulți și tragediile popoarelor nu i-au impresionat nici când, căci ei huzureau pe spinarea celor oprimați. Panica lor este panica "cetățeanului turmentat", care nu știe cu cine să voteze, căci revoluțiile nu oferă beneficii scârnăviilor și potentații de altădată, care erau surse de căpătuială, uneori, nu mai există pe nicăieri.

Necunoscuta Gorbaciov, este punctul de scandal al gândirii politice contemporane. Nimeni nu are curajul să joace cartea definitivă pe glasnost-ul și perestroika lui Gorbaciov. Nici Rușii, nici naționalitățile din Rusia sovietică, nici comuniștii, și nici naivii occidentali. Gorbaciov nu s'a deschis decât atât cât să producă confuzie generală, și, prin aceasta să creeze un fel de element "magic" al politicii lui, element care totdeauna exercită o atracție puternică asupra oamenilor, în special marginal, fără limite bine trasate, de distincție, morală sau intelectuală.

Există multe analize psihologice, politice, psihanalitice, literare sau economice, prin care s'a încercat un profil al lui Gorbaciov, dar afară de faptul că s'a stabilit proprietatea unei "cărți de credit" în posesia soției sale, Gorbaciov a rămas un necunoscut. Ceea ce face el, pe planul politic este foarte interesant și cu consecințe însemnate pentru omenire, dar nu atât pentru prezența și inițiativa lui, cât pentru factorii care l-au depășit și i-au încurcat socotelile; l-au îngrămădit evenimentele sub mormanul lor încât i-au ascuns și mai mult fața, a devenit și mai necunoscut.

Nu este exclus o revenire a "personalității" lui Gorbaciov, printr'un cameleonism asiatic, care să producă surprize, în ceea ce privește identitatea lui cea reală, care este camuflată acum.

Ceea ce a făcut, până azi, Gorbaciov nu sunt decât experiențe de amator în politică, simulând transformări intenționale, elaborate și fundate pe o sinceritate de televiziune; dar, nu a mers pe o linie de conformitate cu legile morale, care-i dictau dacă își definea bine personalitatea și "politica nouă" să aducă pace în lume, să închidă supapele de opresiune și să lase popoarele să se elibereze de sub cizma sovietică. Nu se cunoaște încă nici un caz. Si, teama de Gorbaciov domnește încă pretutindeni. Nu se știe ce va face, într'un viitor apropiat, și nici ce se va întâmpla cu el.

NOTE SI COMENTARII

SFÂRȘITUL UNEI ERE

Evenimentele ce au loc în prezent în Europa de Est, depășesc fără doar și poate, orice imaginație. Stiam, sau mai bine zis simțeam că, mai curând sau mai târziu, comunismul, această doctrină depășită de istorie, își va da obștescul sfârșit. Era de neconceput ca să nu fie astfel, fiind adus cu forța în urma invaziei trupelor rusești în Europa de Răsărit și sprijinindu-se pe forța brutală a acestora. Dovadă revoluția din Ungaria din 1956, cât și cea din 1968 din Cehoslovacia, înăbușite în sânge de către aceste armate, fără de intervenția cărora comunismul ar fi sucombat de mult în aceste țări. Lucru recunoscut și admis astăzi de chiar Gorbaciov la conferința ce a avut cu liderii Pactului dela Varșovia în urma întâlnirii cu președintele Bush la Malta.

Pus în corn de capră de data aceasta, având atâtea probleme interne pe care nu știe cum să le rezolve, dar mai ales urmărind acordarea de statut de națiune favorizată din partea Statelor Unite, Gorbaciov nu și-a putut permite să pună la dispoziția partidelor comuniste din aceste țări trupele sale de ocupație, lăsându-le ca ele să-și rezolve singure problemele.

Să trecem în revistă, cronologic, cele petrecute în anul 1989 în țările europene.

La 11 Ianuarie, parlamentul maghiar votează permiterea altor partide independente și participarea lor în alegeri libere, iar la 6 Februarie, în cadrul unor discuții la o masă rotundă din Varșovia, pentru prima dată participă și mișcarea sindicalistă "Solidaritatea" și la fel Biserica Catolică. La 5 Aprilie, "Solidaritatea" este recunoscută ca legală.

Luna Mai este bogată în evenimente de neașteptat. La 2 Mai, Ungaria dă jos gardul de sârmă ghimpată depe granița cu Austria. La 8 Mai, Ianoș Kadar, instalat la putere de trupele sovietice în urma răscoalei maghiare din 1956, este îndepărtat și se admite execuția ilegală a fostului Prim Ministru Imre Nagy la 30 Mai și reînhumarea lui cu onoruri de erou, în timp ce cu câteva zile mai înainte, să fim preciși, la 17 Mai, Polonia recunoaște oficial Biserica Catolică.

La 4 Iunie, "Solidaritatea" înregistrează o mare victorie în alegerile generale, fiind apoi invitată de Președintele Jaruzelski să participe la alcătuirea unui guvern de coaliție.

Pe la mijlocul lunii August începe exodul a zeci de mii de Nemți din Germania de Răsărit care invadează misiunile diplomatice ale Germaniei de Vest din Praga, Budapesta și Varșovia, cerând viza de intrare în Germania liberă și democrată. La 19 August, Polonia are pentru prima oară dela sfârșitul celui de al doilea Război Mondial un Prim-Ministru necomunist în persoana lui Tadeus Mazowiecki, unul din liderii de frunte ai "Solidarității", iar la 10 Septembrie, Budapesta nulifică după 20 de ani înțelegerea cu Germania de Est care prevedea stoparea oricărei persoane ce căuta refugiu pe teritoriul Ungariei, ca la 7 Octombrie, partidul comunist maghiar să se auto-desființeze.

Incepând cu data de 7 Octombrie, populația germană din Berlinul de Est, Leipzig și Dresda, ieșind pe străzi cu zecile de mii, manifestă contra regimului, ca la 18 Octombrie să-l oblige pe Erich Honecker să-și dea demisia și să aleagă la conducerea partidului pe Egon Krenz, care la rândul său va trebui să demisioneze cu întreg guvernul la 3 Noembrie în urma presiunilor populației, fiind ales în locul său Manfred Garlach. La 23 Octombrie, Ungaria se declară republică independentă, iar la 25 Octombrie Gorbaciov care se afla în vizită în Finlanda, declara la Helsinki că: "Doctrina Brejnev e moartă". Steaua roșie este stinsă de pe clădirea parlamentului maghiar și înlăturată de pe drapele.

La 11 Noembrie, cade și "zidul Berlinului", Germanii din Răsărit având acces liber de trecere în Germania de Vest. Secera și ciocanul fiind înlocuite cu târnăcopul și dalta, sfărâmând astfel Zidul Rușinii, zidul ce despărțea pe frate de frate.

In sfârșit, la 10 Decembrie, președintele Jakes al Cehoslovaciei demisionează și se formează un guvern în care intră 11 ne-comuniști. Praga e în sărbătoare. Sute de mii de cehi jubilează în piața Waeceslav și timp de 5 minute, sirenele și clacsoanele mașinilor sună victoria împotriva comunismului. Aceeași atmosferă în Bulgaria, unde la Sofia, poporul asuprit ani și ani la rând, trăiește în sfârșit o mare biruință. Gardul de sârmă ghimpată de pe frontiera Cehoslovaciei cu Austria, este înlăturat.

La 16 Decembrie, la Timișoara se aprinde scânteia care deslănțuie revolta poporului român asuprit de peste 40 de ani, care se întinde ca o văpaie în toată România; la 22 Decembrie dictatura ceaușistă este înlăturată, iar la 25 Decembrie Nicolae și Elena Ceaușescu sunt executați.

Cortina de Fier a căzut. Incepe sfârșitul comunismului cu un ceas mai devreme decât îl așteptam noi.

Nicolae NOVAC